

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre odborné vzdelávanie a prípravu

**Skupina
študijných a učebných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
dňa 15. januára 2013 pod číslom 2013-762/1845:2-925 s účinnosťou od
1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

Názov: **Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie
a prípravu pre skupinu učebných a študijných odborov
31 Textil a odevníctvo**

Vydalo: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Riešiteľ: Ing. Eva Kušnírová
Štátny inštitút odborného vzdelávania

Spolupracovali: Ing. Ivan Dlugoš, PhD
MAKYTA, a.s., Púchov

Ing. Lívia Jančoková
SUŠ Ladislava Bielika, Levice

Ing. Darina Kyslerová
Spojená škola, Bratislava

Mgr. Vladimír Michalka
SOŠ V. Paulínyho – Tótha, Senica

PhDr. Vladimír Mojto
SOŠ podnikania, Trenčín

Mgr. Štefánia Ondričková
SOŠ podnikania, Prešov

Ing. Anna Strečková
MODEX, a.s., Žilina

Ing. Janka Šimáčková
SOŠ T. Vansovej, Púchov

Ing. Antónia Švagrovská
SOŠ, Svit

3. revidované vydanie

Účinnosť: 1. september 2013

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Obsah

1	ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	7
1.1	Funkcia štátneho vzdelávacieho programu	7
1.2	Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu	8
1.3	Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	9
2	CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA :	10
3	ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	10
3.1	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania.....	10
3.2	Formy praktického vyučovania	11
3.3	Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	11
3.4	Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie.....	13
3.5	Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	14
4	OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	15
NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
5	CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA	23
5.1	Popis vzdelávacieho programu.....	23
5.2	Základné údaje	24
5.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	24
6	PROFIL ABSOLVENTA.....	25
6.1	Celková charakteristika absolventa	25
6.2	Kľúčové kompetencie	25
6.3	Odborné kompetencie	27
7	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	29
7.1	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory:	29
7.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory:	29
7.3	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	32
7.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	32
8	VZDELÁVACIE OBLASTI	35
8.1	Teoretické vzdelávanie	35
8.2	Praktická príprava.....	36
8.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	36
8.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania	39
	praktická žena	38
	výroba konfekcie.....	40

textilná výroba	41
STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	
9 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA	46
9.1 Popis vzdelávacieho programu.....	46
9.2 Základné údaje	47
9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	47
10 PROFIL ABSOLVENTA.....	47
10.1 Celková charakteristika absolventa	47
10.2 Kľúčové kompetencie	48
10.3 Odborné kompetencie	50
11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	52
11.1 Rámcový učebný plán pre 3 - ročné učebné odbory:	52
11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory:	53
11.3 Rámcový učebný plán pre 3 - ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	55
11.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	56
12 VZDELÁVACIE OBLASTI	58
12.1 Teoretické vzdelávanie	58
12.2 Praktická príprava.....	59
12.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	60
12.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania	64
tkáč.....	64
pletiar.....	66
krajčír.....	67
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	
13 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA	71
13.1 Popis vzdelávacieho programu.....	71
13.2 Základné údaje	72
13.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	73
14 PROFIL ABSOLVENTA.....	74
14.1 Celková charakteristika absolventa	74
14.2 Kľúčové kompetencie	74
14.3 Odborné kompetencie	76
15 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	78
15.1 Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory:.....	78
15.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4 - ročné študijné odbory: ...	79
15.3 Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	81
15.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	82

15.5	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	84
15.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	85
15.7	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	87
15.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	88
15.9	Rámcový učebný plán pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory:.....	90
15.10	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory:	91
15.11	Rámcový učebný plán pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	92
15.12	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	93
16	VZDELÁVACIE OBLASTI	95
16.1	Teoretické vzdelávanie	95
16.2	Praktická príprava.....	96
16.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory.....	96
16.4	Vzdelávacie štandardy spoločné pre skupinu študijných odborov:	98
16.5	Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory a odborné zamerania	101
	odevníctvo	101
	styling a marketing.....	103
	operátor odevnej výroby	106
	odevníctvo – nadstavbové štúdium	107
	textilný priemysel – nadstavbové štúdium	109
POMATURITNÉ KVALIFIKAČNÉ ŠTÚDIUM		
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
17	CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA	114
17.1	Popis vzdelávacieho programu.....	114
17.2	Základné údaje	115
17.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	116
18	PROFIL ABSOLVENTA.....	116
18.1	Celková charakteristika absolventa	116
18.2	Kľúčové kompetencie	117
18.3	Odborné kompetencie	119
19	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	120
19.1	Rámcový učebný plán pre 2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium - študijné odbory:	120
19.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium – študijné odbory:	120
19.3	Rámcový učebný plán pre 2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	122

19.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:.....	122
20	VZDELÁVACIE OBLASTI	123
20.1	Teoretické vzdelávanie	123
20.2	Praktická príprava.....	124
20.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory.....	125
20.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory a odborné zamerania.....	128
	odevníctvo	128
	styling a marketing.....	130
	operátor odevnej výroby	133
21	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA .	135
21.1	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA.....	136
PRÍLOHOVÁ ČASŤ		
	Príloha 1: VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTNUM VZDELÁVACOM PROGRAME	186
	Príloha 2: ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV ...	193
	Príloha 3: ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	196

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program (ďalej len „ŠVP“) pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje požiadavky štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov.

ŠVP je

- a) štátom vydaný kurikulárny dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre skupiny študijných a učebných odborov – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

- d) znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšenie dôrazu na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
- e) podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
- f) rozvoj individuality každého jednotlivca,
- g) dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
- h) akcent na cieľovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
- i) podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
- j) posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
- k) záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) pripraviť žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) usilovať o lepšie uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) pripraviť absolventov na ďalšie vzdelávanie.

ŠVP pre odborné vzdelávanie vydáva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi, zriaďovateľmi škôl a ich profesijnými a záujmovými združeniami s celoslovenskou pôsobnosťou a s ministerstvami v rozsahu ich odvetvovej pôsobnosti.

1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom **stanovuje**:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku odboru vzdelávania, jeho dĺžku, formu výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcové učebné plány,
- j) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- k) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- l) povinné personálne zabezpečenie,
- m) povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- n) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- o) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- p) zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program nižšieho stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania vrátane nadstavbového štúdia

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA :

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať s výnimkou pre nižšie stredné odborné vzdelanie a stredné odborné vzdelanie,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatívo materiáľno-technického a priestorového zabezpečenia škôl vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v jednotlivých formách vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP platí školský zákon a príslušné vykonávacie predpisy.

Výchova a vzdelávanie sa v školách organizuje dennou formou štúdia alebo externou formou štúdia.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu; súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie, vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách.

Formami praktického vyučovania v skupine odborov 31 Textil a odevníctvo sú pre:

- nižšie stredné odborné vzdelanie - odborný výcvik a praktické cvičenia,
- stredné odborné vzdelanie - odborný výcvik a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie - odborná prax a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie - súvislé štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania - odborný výcvik a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov trojročných učebných odborov - odborná prax a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie - pomaturitné kvalifikačné štúdium - odborná prax a praktické cvičenia.

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať:

- 1) nižšie stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník dvojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole, ktorý sa ukončuje záverečnou skúškou. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej jednotlivých častí. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o záverečnej skúške.

- 2) stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej trojročného a najviac štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *záverečnou skúškou*. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej jednotlivých častí. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie o záverečnej skúške s doložkou a dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list.
- 3) úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej štvorročného a najviac päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *maturitnou skúškou*. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná cez písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. V nadstavbovom štúdiu sa zohľadňuje nadväznosť na príslušný učebný odbor. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou.

Úplné stredné odborné vzdelanie získavajú žiaci úspešným ukončením posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole v nadväzujúcej forme pomaturitného štúdia. Zdokonaľovacie alebo inovačné pomaturitné štúdium, v ktorom si žiaci zdokonaľujú alebo inovujú vedomosti, zručnosti a kompetencie v už absolvovanom študijnom odbore, sa ukončuje záverečnou pomaturitnou skúškou. Záverečná pomaturitná skúška je odborná skúška, v ktorej sa overuje úroveň zdokonalenia alebo inovácie odborných vedomostí a zručností žiaka získaných pomaturitným zdokonaľovacím alebo inovačným štúdiom. Záverečná pomaturitná skúška sa skladá z teoretickej časti odbornej zložky a praktickej časti odbornej zložky. Záverečná pomaturitná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou v riadnom alebo v mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, termín určuje riaditeľ školy.

Kvalifikačné pomaturitné štúdium, v ktorom žiaci získavajú odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelávania, než v ktorom vykonali maturitnú skúšku, sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nebola súčasťou predtým vykonanej maturitnej skúšky. .

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške alebo záverečnej pomaturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov

maturitnej skúšky. Celkové hodnotenie maturitnej skúšky alebo záverečnej pomaturitnej skúšky vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške, v zdokonaľovacom alebo inovačnom štúdiu vysvedčenie o záverečnej pomaturitnej skúške.

V študijných odboroch, v ktorých žiaci absolvujú najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax, je dokladom o získanej kvalifikácii výučný list.

3.4 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom Školskom vzdelávacom programe (ďalej len „ŠkVP“) podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho učebného/študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávaci program, sú nasledovné:

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:
kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek
príručný sklad s odkladacím priestorom
sociálne zariadenie
zasadačka
2. Pedagogickí zamestnanci školy:
zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov
3. Nepedagogickí zamestnanci školy:
kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, príručný sklad s odkladacím priestorom, archív
4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne
5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
6. Knižnica

b) Makrointeriéry

1. Školská budova
2. Školský dvor
3. Výdajná školská jedáleň

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie
2. Odborné triedy – učebne pre vyučovanie odborných predmetov
3. Učebne odbornej praxe,

4. Školské dielne pre odborný výcvik a pre odbornú prax
5. Telocvičňa

d) Vyučovacie exteriéry

1. Školské ihrisko
2. Zmluvné pracoviská

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

2 – ročné učebné odbory

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

- praktická žena
- výroba konfekcie
- textilná výroba

Povolania v textilnej a odevnej výrobe sa vykonávajú v hlučnom a prašnom prostredí, zväčša na zmeny. Ide napríklad o prevádzky pradiarní textilných tovární, tkáčovne, pletiarenské dielne, ale aj krajčírske dielne, menšie odevné prevádzky.

Absolventi skupiny učebných odborov 31 Textil a odevníctvo vykonávajú menej náročné práce podľa zaužívaného technologického a pracovného postupu. Naučenými pracovnými návykmi si samostatne pripravujú pracovisko a volia vhodné, menej náročné pracovné prostriedky, nenáročné pracovné postupy v príprave, realizácii výroby v adjustačnom, baliacom a skladovom procese, využívajú jednoduché strojové zariadenia, nástroje a racionálne využívajú materiálne prostriedky. Poznajú a vykonávajú úkony údržby jednoduchých strojov a nástrojov, osvoja si základné zásady ochrany životného prostredia, bezpečnosti a hygieny práce.

Práce v textilnej a odevnej výrobe vyžadujú manuálnu zručnosť, sústredenosť, trpezlivosť a dobrý zrak. Mnohé práce sa vykonávajú posediačky s minimálnymi nepriaznivými vplyvmi pracovného prostredia na človeka (okrem hlučnosti).

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie	<i>Väčšina povolaní nadväzujúcich na učebné odbory v skupine textil a odevníctvo patrí medzi fyzicky menej namáhavé, väčšie požiadavky sa kladú len na zamestnancov pracujúcich vo veľkých výrobných podnikoch. Práca vo výrobných prevádzkach vyžaduje dobrý zrak a sluch. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Zrakové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Sluchové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Špecifické poruchy	<i>Záleží od individuálneho prípadu, nakoľko sú špecifické vývojové poruchy učenia kompenzované. Učebné odbory</i>

<p>učenia</p>	<p>31 nie sú vhodné pre dyspraktikov (vývojová porucha motorickej funkcie), vzhľadom na manuálny charakter prác vykonávaných po absolvovaní odboru. Výkon manuálnych prác je vo všeobecnosti vhodný pre osoby s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.</p> <p>Vhodnosť učebných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</p>
<p>Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)</p>	<p>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné učebné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, rozvoj morálno-vôľových vlastností, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</p> <p>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</p>

3 – ročné učebné odbory

<p>31 Textil a odevníctvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • tkáč • pletiar • krajčír 	
<p><i>Pradiar pracuje v prevádzkach pradiarní textilných tovární v hlučnom a prašnom prostredí, na zmeny.</i></p> <p><i>Tkáč pracuje v tkáčovniach alebo v malých dielňach, v ktorých je bežný výskyt zvýšenej hladiny hluku. Vyžaduje sa manuálna šikovnosť, sústredenosť, trpezlivosť a dobrý zrak.</i></p> <p><i>Pletiar pracuje posediačky v pletiarenských dielňach a závodoch, kde treba počítať s vysokou úrovňou hluku, textilným prachom.</i></p> <p><i>Povolanie krajčír sa vykonáva posediačky v krajčírskych dielňach, odevných prevádzkach i priamo u zákazníkov s minimálnymi nepriaznivými vplyvmi pracovného prostredia, okrem hlučnosti.</i></p> <p>Zdravotný stav uchádzačov o štúdium v uvedených odboroch a vhodnosť štúdia v odbore posudzuje lekár.</p>	
<p>Telesné postihnutie</p>	<p>Väčšina odborov v skupine textil a odevníctvo patrí medzi fyzicky menej namáhavé, zvýšené požiadavky sa kladú len na zamestnancov pracujúcich vo výrobných podnikoch, kde sa vyžaduje dobrý zdravotný stav s nenarušenou pohyblivosťou. Obsluha strojov vyžaduje dobrý zrak a sluch.</p> <p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a</p>

	<i>narušenia.</i>
Mentálne postihnutie	<i>Učebné odbory 31 nie sú vhodné pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.</i>
Zrakové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Sluchové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Špecifické poruchy učenia	<i>Záleží od individuálneho prípadu, nakoľko sú špecifické vývojové poruchy učenia kompenzované. Dôležité je posúdiť stupeň narušenia schopnosti žiaka pochopiť a aplikovať poznatky profilových predmetov. Vhodnosť učebných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</i>
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia	<i>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné učebné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, rozvoj profesijných záujmov. V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</i>

4 – ročné študijné odbory vrátane nadstavbového štúdia

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

- odevníctvo
- styling a marketing
- operátor odevnej výroby
- textilný priemysel

Absolventi študijných odborov 31 Textil a odevníctvo sa uplatnia v rôznych povolaniach textilného, odevného priemyslu, v poradenských službách obyvateľstvu, napr. v stylingu a modelingu. Nájdú uplatnenie aj pri navrhovaní odevov, pri dizajne, v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu, v podnikaní v súkromných firmách, pri remeselnom spracovaní textilu, odevov, technických textílií ai.

Povolania v textilnej a odevnej výrobe sa vykonávajú v hlučnom a prašnom prostredí, zväčša na zmeny. Ide napríklad o prevádzky pradiarní textilných tovární, ďalej: tkáčovne, pletiarenské dielne, ale aj krajčírske dielne, menšie odevné prevádzky... Práce vyžadujú manuálnu zručnosť, sústredenosť, trpezlivosť, dobrý zrak a sluch (obsluha strojov).

Mnohé práce sa vykonávajú posediačky s minimálnymi nepriaznivými vplyvmi pracovného prostredia na človeka (okrem hlučnosti).

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dospelých.

<p>Telesné postihnutie</p>	<p>Väčšina povolání nadväzujúcich na študijné odbory v skupine 31 Textil a odevníctvo patrí medzi fyzicky menej namáhavé, väčšie požiadavky sa kladú len na zamestnancov pracujúcich vo veľkých výrobných podnikoch. Niektoré práce, ktoré možno vykonávať posediačky v dielňach, môžu vykonávať aj osoby s narušenou pohyblivosťou dolných končatín, avšak s výbornou jemnou motorikou a dobrým zrakom.</p> <p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
<p>Mentálne postihnutie</p>	<p>Skupina študijných odborov 31 nie je vhodná pre žiakov s mentálnym postihnutím.</p>
<p>Zrakové postihnutie</p>	<p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
<p>Sluchové postihnutie</p>	<p>Menej závažné poruchy sluchu korigované kompenzačnými pomôckami sa pripúšťajú - osobitne pre výkon prác mimo výrobných podnikov, napr. v malých dielňach, v chránených dielňach.</p>
<p>Špecifické poruchy učenia</p>	<p>Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijných odborov ISCED 3A na študijné predpoklady žiakov, treba zväziť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.</p> <p>Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</p>
<p>Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)</p>	<p>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné študijné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, rozvoj morálno-vôľových vlastností, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov. V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</p>
<p>Mimoriadne nadaní žiaci</p>	<p>Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v textilnej a odevnej výrobe. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).</p>

Pomaturitné kvalifikačné štúdium

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

Absolventi študijných odborov 31 Textil a odevníctvo sa uplatnia v rôznych povolaniach textilného, odevného priemyslu, v poradenských službách obyvateľstvu, napr. v stylingu a modelingu. Nájdu uplatnenie aj pri navrhovaní odevov, v oblasti dizajnu, v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu, v podnikaní v súkromných firmách, pri remeselnom spracovaní textilu, odevov, technických textílií ai.

Povolania v textilnej a odevnej výrobe sa vykonávajú v hlučnom a prašnom prostredí, zväčša na zmeny. Ide napríklad o prevádzky pradiarní textilných tovární, tkáčovne, pletiarenské dielne, ale aj krajčírske dielne, menšie odevné prevádzky... Práce vyžadujú manuálnu zručnosť, sústredenosť, trpezlivosť, dobrý zrak a sluch (obsluha strojov). Mnohé práce sa vykonávajú posediačky s minimálnymi nepriaznivými vplyvmi pracovného prostredia na človeka (okrem hlučnosti).

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie	Väčšina povolání nadväzujúcich na študijné odbory v skupine 31 Textil a odevníctvo patrí medzi fyzicky menej namáhavé, väčšie zdravotné požiadavky sa kladú len na zamestnancov pracujúcich vo veľkých výrobných podnikoch. Práce, ktoré možno vykonávať posediačky v dielňach, môžu vykonávať aj osoby s narušenou pohyblivosťou dolných končatín, avšak s výbornou jemnou motorikou a dobrým zrakom. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Mentálne postihnutie	Skupina študijných odborov 31 nie je vhodná pre žiakov s mentálnym postihnutím.
Zrakové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Sluchové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Špecifické poruchy učenia	Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Dôležité je posúdiť stupeň narušenia schopnosti žiaka pri chápaní mechanických vzťahov, plošnej a priestorovej predstavivosti, matematickej zručnosti, pamäti. Vážne problémy môže spôsobovať dyslexia a dyskalkúlia nielen počas štúdia, ale aj v praxi pri čítaní a spracúvaní podkladov, technickej dokumentácie. Študijné odbory 31 nie sú vhodné pre dyspraktikov, nakoľko manuálna zručnosť je pri výkone povolání potrebná. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.

<p>Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)</p>	<p><i>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné študijné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, rozvoj morálno-vôľových vlastností, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</i></p> <p><i>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</i></p>
<p>Mimoriadne nadaní žiaci</p>	<p><i>Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v textilnej a odevnej výrobe. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).</i></p>

**Skupina
učebných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

**STUPEŇ VZDELANIA:
NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ
VZDELANIE**

5 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program skupiny učebných odborov 31 Textil a odevníctvo poskytuje základný rámec, pravidlá a požiadavky za účelom tvorby školských vzdelávacích programov pre jednotlivé učebné odbory príslušnej skupiny. Štátny vzdelávací program nie je určený na priame vyučovanie, ale je základným kurikulárnym dokumentom, ktorý slúži ako prvotný podklad, spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pre kreovanie konkrétnych školských vzdelávacích programov.

Vzdelávací program je určený pre žiakov, ktorí neúspešne ukončili základnú školu. Cieľom vzdelávacieho programu na tomto stupni vzdelania je rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a pracovnú integráciu.

Vzdelávací program vytvára predpoklady pre získanie všeobecných a odborných vedomostí a kompetencií potrebných pre výkon povolania jednoduchých činností v textilnom a odevnom priemysle, službách zameraných na spoločné stravovanie, poľnohospodársku výrobu a jednoduché práce v rezorte sociálneho zabezpečenia obyvateľov.

Vzhľadom na učebný odbor žiaci získajú vedomosti o rozvoľnených základných textilných surovinách, odevných a textilných materiáloch a ich efektívnom využití v rozličných formách v príprave, realizácii a ostatných etapách textilnej výroby. Osvoja si zručnosti v oblasti jednoduchých pracovných procesoch, v používaní menej náročných strojov a zariadení v textilnej, odevnej a špeciálnej výrobe, v ostatných technických zariadeniach a nástrojoch výroby pri spracovaní jednotlivých druhov odevných, textilných výrobkov a technickej konfekcie. Získajú vedomosti o jednoduchých a pomocných prácach v prevádzkach zameraných na prípravu a výdaj stravy, o pomocných a obslužných prácach v záhradníctve a o opatere sociálne odkázaných obyvateľov v domovoch sociálnych služieb. Získajú zručnosti súvisiace s prípravou a výdajom stravy, zručnosti súvisiace s pestovateľskými prácami v poľnohospodárstve a chove drobných úžitkových zvierat a s opaterou chorých, starých a inak odkázaných ľudí. Program je zameraný tiež na formovanie a rozvoj ich osobnosti, osvojenie si pracovných návykov, kladného prístupu k práci a zodpovednosti za odvedenú činnosť a zverené hodnoty.

Dôraz sa kladie na rozvoj kľúčových kompetencií aplikovať získané poznatky a návyky na konkrétnu činnosť a situácie charakteristické pre jednoduché pracovné činnosti v textilnej, odevnej a špeciálnej výrobe od vstupného materiálu do výroby až po hotový výrobok, pre prácu s potravinami a prípravu stravy, pre pomocné práce v záhradníctve a poľnohospodárstve a pre opateru odkázaných ľudí so súčasným zreteľom na problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ekonomické činitele a ekologické aspekty hlavne textilnej, špeciálnej a odevnej výroby, na hygienu potravín, sociálne cítenie, ale aj jeho názory a postoje občana.

Úlohou vzdelania je pripraviť odborne zdatných pomocných pracovníkov, uplatniteľných na trhu práce, súčasne schopných adaptovať sa na novo vzniknuté podmienky praxe vo výrobnom procese priemyselnej výroby, sféry služieb a vedenia domácnosti.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na schopnosti žiakov, požiadavky praxe a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim sa podmienkam.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto ŠVP. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienka prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

5.2 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Do 1. ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác s uplatnením vo veľkých, stredne veľkých aj malých firmách v textilnom, odevnom priemysle, špeciálnej výrobe a v oblasti stredných alebo drobných prevádzok, služieb, v oblasti stravovacích služieb, poľnohospodárskej výroby a sociálnych zariadení
Možnosti pokračovania v štúdiu na strednej škole:	Na štúdium odboru vzdelávania, ktorého úspešným absolvovaním získa žiak stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, môže byť prijatý žiak až po úspešnom získaní nižšieho stredného vzdelania

5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Cieľom štúdia je dosiahnuť u absolventov úroveň vedomostí, ktorá má zodpovedať základným občianskym a spoločenským požiadavkám a potrebám. V nadväznosti na odborné teoretické a praktické vyučovanie si žiak osvojí vzťah a motiváciu k práci, pracovným návykom a zručnostiam, s možnosťou následného primeraného pracovného uplatnenia.

Absolventi učebného odboru praktická žena po ukončení prípravy a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky sú zaučenými alebo zaškolenými pracovníkmi pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činností v prevádzkach zameraných na výrobu textilnej konfekcie, pri pomocných prácach v kuchynských zariadeniach prevádzok spoločného stravovania a prácach so surovinami potravinového charakteru, pri pomocných prácach v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a pri pomocných prácach v sociálnych zariadeniach. Ovládajú normy zaobchádzania s potravinami, s ich uskladňovaním a postupy spracovania jednotlivých potravín, zvládajú jednoduché a prípravné práce v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a chove drobných úžitkových zvierat, ovládajú obslužné práce pri starostlivosti o deti, chorých a starých ľudí a základné hygienické požiadavky pri opatere odkázaných ľudí. Ovládajú vedomosti o výrobe textilných a odevných výrobkoch, vedomosti potrebné o ich údržbe.

Absolventi učebného odboru výroba konfekcie a textilná výroba po úspešnom ukončení prípravy na povolanie sú zaučenými alebo zaškolenými pracovníkmi pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činností v textilnej a odevnej výrobe, pre výrobu technickej konfekcie a špeciálnu výrobu. Dokážu samostatne vykonávať jednoduché pracovné činnosti podľa zaužívaného technologického a pracovného postupu. Naučenými pracovnými návykmi si samostatne pripravujú pracovisko a volia vhodné, menej náročné pracovné prostriedky, nenáročné pracovné postupy, využívajú jednoduché strojové zariadenia, nástroje a racionálne využívajú materiálne prostriedky. Poznajú a vykonávajú úkony údržby jednoduchých strojov a nástrojov.

Absolventi si osvoja základné zásady ochrany životného prostredia, bezpečnosti práce a hygieny svojho pracoviska. Vo vyučovacom procese sa okrem odbornej zložky naučia estetickému citeniu, podľa možnosti si vyformujú svoju osobnosť, osvoja si základy etických a morálnych hodnôt spoločenského a občianskeho života.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

6.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných

a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie¹ ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- b) zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- c) identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- d) vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- e) vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- f) popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- g) zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť ľahšie matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych

¹ *Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. 2006.*

zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

6.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- vysvetliť funkcie pracovných nástrojov používaných vo výrobe,
- popísať funkcie jednoduchých výrobných zariadení,
- na primeranej úrovni aplikovať primárne a pomocné techniky ,
- popísať ručné pracovné postupy v konkrétnej výrobe,
- vybrať a popísať pracovné postupy opráv chybných výrobkov,
- určiť na primeranej úrovni kvalitu výrobkov,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov,
- opísať manipuláciu s materiálom, hotovými výrobkami,
- definovať baliaci a adjustačný proces,
- vymenovať kritéria o skladovaní hotových výrobkov,
- vymedziť základné zásady bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia,
- pomenovať spôsob údržby strojov a zariadení,
- stanoviť zásady estetického cítenia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať citlivú a taktnú komunikáciu s ľuďmi,
- praktizovať na primeranej úrovni primárne a pomocné techniky a technológie,
- pracovať s nástrojmi, jednoduchými strojmi a zariadeniami používanými v danej výrobe,
- aplikovať jednoduché a menej náročné pracovné postupy,
- čítať odbornú dokumentáciu na primeranej úrovni a podľa nej zhotovovať výrobky,

- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- komunikovať v jednoduchej odbornej terminológii,
- skladovať a ošetrovať hotové výrobky a manipulovať s nimi,
- nakladať hospodárne so zverenými prostriedkami,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- používať ochranné pracovné prostriedky.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- samostatnosťou, zodpovednosťou, manuálnou zručnosťou a presnosťou,
- koordináciou pohybov, intenzitou vykonávania pracovných úkonov,
- schopnosťou komunikovať a pracovať v tíme,
- primeraným sebaodhadom, sebapoznáním,
- vytrvalosťou, odolnosťou voči pracovnej záťaži,
- iniciatívnosťou a adaptabilitnosťou,
- ochotou samostatne riešiť vzniknuté problémy.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

7.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	5	157,5
Odborné vzdelávanie	50	1575
Disponibilné hodiny	5	157,5
CELKOM	60	1890

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5	157,5
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	1	31,5
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	31,5
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	31,5
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	31,5
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	1	31,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	50	1575
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	48	1512
Disponibilné hodiny	5	157,5
SPOLU	60	1890
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Záverečná skúška		

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských

² Minimálny počet týždenných hodín je 30 (rozpätie 30 – 32 hodín)

- vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
 - e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
 - g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Tento predmet možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
 - k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - l) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných

- právných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- m) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- n) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.
- Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne.
- Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

7.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6	189
Odborné vzdelávanie	50	1575
Disponibilné hodiny	4	126
CELKOM	60	1890

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6	189
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	2	94,5
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	31,5
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	31,5
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	31,5
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	1	31,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	50	1575
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	48	1512
Disponibilné hodiny	4	126
SPOLU	60	1890
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Záverečná skúška		

7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do

³ Minimálny počet týždenných hodín je 30 (rozpätie 30 – 32 hodín)

- učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
 - e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
 - g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
 - h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - i) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Tento predmet možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
 - l) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - m) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť

a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- n) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- o) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

8 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie má za cieľ viesť žiakov k systematickej výchove k pracovnej činnosti, k zvládnutiu jednoduchých úloh a úkonov v teoretickej a praktickej oblasti vzdelávania, k zvládnutiu celého okruhu učiva a jeho prehĺbovaniu, aby sa absolventi dokázali uplatniť vo výrobnnej praxi. Vzdelávacie oblasti vymedzujú učivo, ktoré predstavuje povinný základ odborného vzdelávania danej skupiny. Sú zvolené tak, aby tvorili ucelený súbor, ktorý vytvára predpoklady pre kvalitnú prípravu absolventov. Obsah štúdia musí zohľadňovať úroveň schopností žiakov a tomuto závažnému aspektu je potrebné prispôbiť obsahové časti štúdia ako aj formy, stratégiu a metódy vzdelávania, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli aplikovať v praxi.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

8.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V teoretickom vzdelávaní je obsah prípravy orientovaný na získanie základných teoretických vedomostí žiakov v oblasti textilného, odevného odboru, vedomostí zo špeciálnej výroby, pomocného a úžitkového textilného sortimentu výrobkov, v oblasti odboru spoločného stravovania, záhradníctva, poľnohospodárstva a sociálnej práce. Štúdium s dômyselne zostaveným študijným obsahom žiakom zabezpečí dostatok vedomostí o získavaní, vlastnostiach, skladovaní surovín, základných materiálov, o nenáročných pracovných a výrobných procesoch, o primeraných technických prostriedkoch tak, aby sa mohli po úspešnom absolvovaní vzdelávania zaradiť do primeraného pracovného procesu a nájsť si dôstojné pracovné uplatnenie.

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory a odborné zamerania na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory/ odborné zamerania.

Spoločné vzdelávacie štandardy sú:

- **Ekonomické vzdelávanie** - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.
- **Technické a technologické vzdelávanie** - učivo je zamerané na technické a technologické zariadenia výroby a bezpečnosť práce. Vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre výkon povolania osvojenými technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka a estetickými zásadami.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory a odborné zamerania vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné pre uplatnenie absolventa na trhu práce.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

8.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava sa uskutočňuje v predmete odborný výcvik a v praktických cvičeniach. Vo vzdelávacej oblasti praktická príprava, ktorá je najdôležitejšou časťou prípravy na povolanie, si žiaci osvojujú zručnosti a pracovné návyky potrebné pre výkon pracovných činností. Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakom schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti podľa profilácie. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi dôležitými pre vykonávanie zvoleného povolania. V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka, v premyslene orientovaných praktických činnostiach žiaci uplatňujú získané teoretické vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Praktická príprava obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory

8.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- opísať svoje možnosti uplatnenia sa na trhu práce a svojho osobnostného a kariérneho rozvoja,

- opísať základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,
- vysvetliť postup pri reklamacii chybného tovaru,
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti.

Obsahové štandardy

Svet práce

Učivo je zamerané na osvojenie základných pojmov sveta práce, žiak sa učí o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Učí sa porozumieť pracovným podmienkam vzniku, zmeny a zániku pracovného pomeru. Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak spoznáva základné pravidla riadenia vlastných financií. Naučí sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančnictva a sveta peňazí.

Spotrebiteľská výchova

Cieľom je naučiť žiaka orientovať sa v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa, oboznámiť s právami a povinnosťami spotrebiteľa, so základmi reklamy z hľadiska spotrebiteľa, získať informácie o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

Výchova k podnikaniu

Obsah učiva je zameraný na výchovu k podnikaniu, podstatu podnikateľskej činnosti a na rôzne formy malého a stredného podnikania a jeho podpore štátom. Žiak sa oboznamuje s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, so základmi podnikateľskej etiky, učí sa zodpovednosti podnikania voči spotrebiteľom a štátu.

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Poskytuje žiakom nevyhnutné vedomosti a zručnosti z oblasti používaných surovín, materiálov, strojov a zariadení s dôrazom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať jednoduchú odbornú terminológiu odboru,
- rozoznať menej náročné strojové vybavenie výroby a pracovné nástroje,
- popísať vybavenie pracovísk,
- popísať jednoduché zásady hospodárenia so zverenými prostriedkami,
- definovať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Technické a technologické zariadenia výroby

Žiaci sa oboznamujú s účelovým vnútorným vybavením pracovísk, s druhmi náradia, pomôcok a jednoduchých strojových zariadení. Učia sa o správnej manipulácii a údržbe strojov, o používaní nástrojov, ich čistení a udržiavaní poriadku na pracoviskách. Oboznamujú sa s funkciami, obsluhou a využitím prídavných zariadení a ochranných prostriedkov. Učia sa hospodárskemu vzťahu k majetku.

Bezpečnosť práce

Obsahom časti vzdelávacieho programu je naučiť žiakov poznať základné zásady oblasti bezpečnosti práce, význam používania ochranných pracovných prostriedkov, nebezpečnosť nesprávneho použitia strojového zariadenia a nástrojov, nepoužitia ochranných prostriedkov a nedodržovanie prepísaných zásad BOZP. Oboznámenie sa s pracovnými povinnosťami pracovníka na pracovisku, so zásadami nenáročnej údržby používaných strojov a nástrojov.

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonávať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať využívanie jednoduchých strojových zariadení, ich čistenie a povinnú údržbu,
- osvojiť si nenáročnú odbornú terminológiu, využívať ju pri práci,
- využívať ochranné pracovné prostriedky pri práci.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Učivo je zostavené pre získanie návykov dodržiavania pracovnej disciplíny, zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku, čo je nepochybne veľmi dôležitý činiteľ výchovy a vzdelávania k pracovným návykom a pri ich dôslednom dodržiavaní sa stane aj neoddeliteľnou súčasťou pracovných zvyklostí pracovníka a je aj predpokladom kvalitného prístupu k práci a pracovného postoja jedinca. Učivo je zamerané na oboznámenie sa žiakov s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, materiálmi, náradím, na získanie zručností v používaní materiálov, pomôcok a náradia, v správnom výbere vhodných pomôcok pre konkrétnu prácu. Žiaci sa naučia správne zaobchádzať s pracovnými pomôckami, pochopia nutnosť dodržiavania BOZP a používania pracovných ochranných pomôcok.

Pracovisko a odborná práca

Žiak si má v praktickej príprave osvojiť základné a jednoduché návyky pracovných činností na pracovisku, získať zručnosť v jednoduchých pracovných postupoch. Musí získať pracovné návyky v jednotlivých pracovných postupoch, z ktorých musí vedieť správne zvoliť postup pri zadaní nenáročného výrobného procesu. Musí si osvojiť používanie správnej odbornej terminológie, pracovať s jednoduchou technickou dokumentáciou a podľa nej vykonávať jednoduché pracovné činnosti a zhotovovať výrobky. Musí získať návyky dodržiavania hygieny a čistoty pracoviska, osvojiť si pravidelnú údržbu jednoduchých strojov a nástrojov, osvojiť si dodržiavanie pracovnej disciplíny a poriadku na pracovisku a udržiavať dobré pracovné a medziľudské vzťahy.

8.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania

Učebný odbor

PRAKTICKÁ ŽENA

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať jednoduché a nenáročné odborné vedomosti v oblasti základných textilných a odevných materiálov,
- určiť vhodný materiál na určitý druh výrobku,
- popísať a aplikovať jednoduché pracovné postupy a technológie,
- definovať hygienické normy pre prácu s potravinami a základné postupy prípravy jedál,
- pomenovať pracovné a technologické postupy pri príprave jedál,
- definovať pracovné náradie a zariadenie pri príprave jedál,
- pomenovať a aplikovať spôsoby chovu a zužitkovania drobných zvierat,
- rozoznať zásady pri pestovaní rastlín, chove a opatere drobných zvierat,
- popísať zásady preventívnej ochrany a starostlivosti o zdravie,
- vysvetliť postupy pri poskytovaní primárnej zdravotnej pomoci,
- stanoviť postupy pri opatere detí, chorých a starých ľudí,
- vysvetliť úlohy a funkcie rodiny, význam partnerských a manželských vzťahov,
- popísať vedenie a udržiavanie domácnosti, zásady rodinného hospodárenia,
- stanoviť zásady estetického cítenia,
- vysvetliť nutnosť dodržiavania agrotechnických postupov pri vykonávaní pestovateľských prác,
- popísať odborné zásady chovu a ošetrovania malých zvierat vo vlastných domácnostiach a poľnohospodárskych farmách.

Obsahové štandardy

Suroviny a materiály

Obsah vzdelávacieho štandardu v tejto časti poskytuje jednoduché a elementárne teoretické vedomosti v oblasti základného materiálu textilnej a odevnej výroby, jeho použitia a vlastnosti, základné vedomosti o druhoch väzieb a pletení, výberu potravín a surovín na prípravu jedál, používaného zdravotníckeho materiálu, základného biologického materiálu používaného v poľnohospodárstve a chove drobných poľnohospodárskych zvierat, ich základné rozdelenie, spôsoby spracovania, úprav a použitia. Žiaci získajú vedomosti o základných zásadách ochrany životného prostredia.

Technické a technologické procesy

V obsahu tejto časti sú zaradené základné a menej náročné pracovné postupy a technológie, s ktorými sa žiaci oboznámia na teoretickom vyučovaní a ktoré sa využívajú pri jednoduchých odborných prácach. Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad o v prevádzkach na výrobu textilnej konfekcie, pri pomocných prácach v kuchynských zariadeniach prevádzok spoločného stravovania, pri pomocných prácach v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a pri pomocných prácach v sociálnych zariadeniach. Získané vedomosti a poznatky potom môžu aplikovať v praktických cvičeniach na odbornom výcviku a pri výrobe finálnych výrobkov, alebo v praktickej práci v prevádzkach spoločného stravovania, poľnohospodárskej výroby, domovoch sociálnej starostlivosti. Získajú vedomosti o nenáročnom základnom strojovom vybavení pracoviska, o spôsoboch údržby používaných strojoch a pracovných nástrojoch.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- praktizovať základnú starostlivosť o dieťa, dospelého a osobu odkázanú na pomoc iných,
- udržiavať čistotu a poriadok v domácnosti, viesť domáci rozpočet,
- pracovať s jednoduchými zariadeniami a nástrojmi v kuchyni,
- nakúpiť a správne uskladniť potraviny,
- praktizovať ručné práce základnými technikami vyšívania, háčkovania a pletenia,
- zhotoviť a opraviť formou ručného a strojového šitia jednoduché výrobky textilnej konfekcie,
- vykonať úpravu materiálu pred šitím a po zhotovení výrobku,
- vykonať predbežnú a hlavnú úpravu pri spracovaní potravín a príprave jedál,
- pripraviť pôdu, výsadbu rastlín a ošetrovať rastliny počas vegetácie,
- vykonať zber produktov a uskladnenie úrody,
- praktizovať zásady a spôsoby ošetrovania, chovu a zužitkovania drobných zvierat.

Obsahové štandardy

Príprava pre život a pracovnú integráciu

Učivo je zostavené na získanie potrebných zručností a návykov nevyhnutných na praktické zvládnutie prípravy jedál, šitia a ručných prác, pestovateľských a chovateľských činností. Žiaci si ujasňujú väzby medzi technologickým postupom a použitým výrobným zariadením, získajú prehľad o jednotlivých výrobných procesoch, postupujú od jednotlivých pracovných úkonov k zložitejším. Oboznamujú sa so všetkými nástrojmi, náradím, pracovnými strojmi a progresívnou technikou, s jej obsluhou a údržbou. Poznávaci proces žiakov je organizovaný tak, aby si manuálne zručnosti a návyky osvojovali na základe pochopenia podstaty pracovnej činnosti. Cieľom je výchova všestranne harmonicky rozvinutej osobnosti.

Učebný odbor

VÝROBA KONFEKCIE

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pomenovať ručné stehy a švy,
- popísať postup zhotovenia stehov a švov,
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku alebo jeho súčastí,
- rozlišovať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- popísať baliaci a adjustačný proces,
- popísať spôsob skladovania hotových výrobkov,
- pomenovať základný a pomocný textilný a odevný materiál,
- rozoznať základné druhy textilných a odevných materiálov,
- popísať základné väzobné tkáčske väzby a pletiarenské techniky,
- čítať technickú dokumentáciu a podľa nej vedieť zhotoviť výrobok,
- orientovať sa v základných vzťahoch svojho odboru k životnému prostrediu a v zásadách jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi.

Obsahové štandardy

Suroviny a materiály výroby

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakom potrebné informácie o surovinách a materiáloch potrebných na zhotovenie výrobku, o ich vlastnostiach, úpravách a použití, správnom a hospodárnom zaobchádzaní pri skladovaní a spracovaní. Poskytuje základné vedomosti o druhoch väzieb a pletení, ich vplyv na použitie vo výrobe, spracovateľské vlastnosti, pomocné materiály a racionálne využívanie materiálov. Žiaci získajú vedomosti o základných zásadách ochrany životného prostredia.

Technické a technologické procesy výroby

V obsahu tejto časti sú zaradené základné a menej náročné pracovné postupy a technológie, s ktorými sa žiaci oboznámia na teoretickom vyučovaní a ktoré sa využívajú pri jednoduchých odborných prácach v príprave, realizácii výroby, adjustačných, baliacich a skladovacích procesoch textilnej, odevnej a špeciálnej výroby, výrobe technickej konfekcie a vo výrobe pomocných, úžitkových a technických textilných výrobkov. Získané vedomosti a poznatky potom môžu aplikovať v praktických cvičeniach na odbornom výcviku a pri výrobe finálnych výrobkov. Oboznámia sa so základnými zásadami a pomôckami ochrany zdravia pri práci a so základmi bezpečnostných

predpisov. Získajú vedomosti o nenáročnom základnom strojovom vybavení pracoviska, o spôsoboch údržby používaných strojov a pracovných nástrojov.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- vyhotoviť základné ručné stehy na výrobku,
- vykonávať jednoduché opravy a úpravy pri zhotovení výrobku,
- zhotoviť jednoduchý výrobok,
- praktizovať jednoduché pracovné činnosti,
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- zistiť meraním telesné rozmery,
- vyžehliť hotový výrobok ale aj vyhotoviť operácie súvisiace s medzioperačným žehlením,
- rozoznať chyby na výrobku a opraviť ich,
- pracovať na jednoduchých strojových zariadeniach, jednoihlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a žehliacom stroji,
- pripravovať, ošetrovať a udržiavať výrobok,
- dodržiavať predpísanú kvalitu,
- hospodárne zaobchádzať s materiálom a energiami.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojiť si jednoduché manuálne zručností, pracovné činnosti v jednotlivých úsekoch výroby, zhotovovať súčiastky, súčasti i jednoduché finálne výrobky. Žiaci sa naučia používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia, manipulovať s materiálom a spracúvať ho.

Učebný odbor

TEXTILNÁ VÝROBA

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- určiť pôvod a druhy textilných surovín,
- rozoznať pomocné materiály textilnej výroby,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- charakterizovať jednoduché techniky skúšania textilných vlákien,
- rozoznať druhy a konštrukcie nití, priadze,
- definovať spôsoby úprav a zošľachtovanie nití, priadze,
- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,
- popísať základné tkáčske a pletiarске väzby a graficky ich znázorniť,
- vysvetliť vplyv jednoduchej väzby na vlastnosti tkanín a pletenín,
- určiť postup pri rozbere jednoduchej tkaniny a jednoduchej pleteniny,
- popísať spôsoby zisťovania chýb a určiť ich príčiny,
- popísať funkcie jednoduchých výrobných zariadení v zošľachtovni,
- určiť technologické postupy výroby v pradiarňach, tkáčovniach, pletiarňach,
- popísať jednoduché a menej náročné pracovné postupy spracovania textilných materiálov a výroby textílií,

- popísať dokončovacie procesy textilnej výroby,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a používaných zariadení v textilnom priemysle,
- rozoznať význam používania vhodných pracovných pomôcok, náradia, nástrojov a strojov pri jednotlivých výrobných procesoch,
- využívať zariadenia výpočtovej techniky na textilných strojoch,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby.

Obsahové štandardy

Druhy vlákien, vlastnosti a použitie

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad o jednotlivých druhoch textilných surovín, o druhoch textilných materiálov, o ich základných vlastnostiach, použití a o nitiach. Súčasťou obsahu sú základné informácie o textilných odpadoch ako vedľajších produktoch spracovania surovín a možnosti ich praktického využitia. Žiaci sa oboznámia s rozdelením prírodných vlákien a získajú vedomosti o ich využití v textilnej výrobe na výrobu plošných textílií a pre technické účely. Naučia sa druhy chemických vlákien, ich vplyv na vlastnosti hotových výrobkov a možnosti ich využitia v priemysle. Získajú základné poznatky o spracovaní vlákien na nite, o ich rozdelení a využití pri výrobe plošných textílií o kvalite výroby a možných chybách. Osvoja si spôsoby úpravy a zošľachtovanie priadzí a nití.

Technologické postupy v procesoch textilnej výroby

V obsahu tejto časti sú zaradené základné a menej náročné pracovné postupy a technológie, s ktorými sa žiaci oboznámia na teoretickom vyučovaní a ktoré sa využívajú pri jednoduchých odborných prácach v príprave, realizácii výroby, adjustačných, baliacich a skladovacích procesoch textilnej výroby. Žiaci si osvoja odbornú terminológiu a platné názvoslovie odboru. Poznajú rozdelenie a organizáciu textilného priemyslu, získajú vedomosti o výrobe v pradiarňach a pletiarňach, o výrobách ostatných textílií, o zošľachtovaní vyrobených textílií a o obsluhu strojov v rámci technologických postupov. Osvoja si spôsoby a možnosti opravy, nehody a chyby pri jednotlivých operáciách počas výroby. Žiaci získajú vedomosti o nových technológiách, textilných materiáloch a moderných spôsoboch organizácie práce a zhodnocovanie kvality.

Väzby a rozbor

Žiaci získajú vedomosti o základných tkáčskych a pletiariských väzbách a o pojmoch, ktoré tvoria základ na výkon dokončovacích a kontrolných prác v oblasti tkáčovní, pletiarí a zošľachtovní. Cieľom obsahového okruhu je získanie prehľadu o bežne vyrábaných a používaných tkaninách a pleteninách so základnými väzbami, ich vlastností a použitia. Poznajú nevyhnutnosť používania správneho názvoslovie v oblasti väzieb a rozborov tkanín a pletenín, rozoznávajú základných väzieb a správny postup pri rozbere tkaniny a pleteniny a aplikácie získaných vedomostí v praktickej činnosti a ich vplyv na použitie vo výrobe.

Obsluha a údržba strojov

Žiaci získajú vedomosti o pracovných pomôckach, nástrojoch strojoch, ich častiach a výrobných zariadeniach používaných v textilnej výrobe. Učivo je zamerané na teoretické zvládnutie činností spojených s obsluhou jednotlivých strojov a zariadení textilnej výroby. Na základe získaných vedomostí dokážu vykonať základnú údržbu, pravidelnú kontrolu a ošetrovanie strojov a zariadení. Získajú základné informácie o možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky na strojoch a zariadeniach v textilnej výrobe.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať predpísanú kvalitu výroby,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výroby,
- obsluhovať jednoduché strojové zariadenie, ich čistenie a povinnú údržbu,
- vyhotoviť základné druhy tkáčskych a pletiariských väzieb,
- pracovať hospodárne s materiálom a surovinami, s energiou, so strojmi a zariadeniami v konkrétnych technologických procesoch,
- zhotoviť rozbor tkaniny a pleteniny v základných väzbách,

- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality výrobkov,
- používať jednoduché aplikačné programy výpočtovej techniky pri riešení jednoduchých praktických úloh,
- overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov,
- zhotoviť jednoduché preparáty textilných vlákien,
- dodržiavať stanovené normy spotreby textilných materiálov s ohľadom na ich hospodárne použitie,
- opravovať vzniknuté chyby výrobkov, väzieb.

Obsahové štandardy

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získavanie zručnosti v manipulácii so strojmi a zariadeniami. Žiaci získajú návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok. Naučia sa udržiavať pracovisko v náležitej úprave.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami príslušného odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách pri zhotovovaní časti výrobkov podľa základných technologických postupov žiaci získajú zručnosti v používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení.

**Skupina
učebných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

STUPEŇ VZDELANIA:

STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

9 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

9.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program skupiny učebných odborov 31 Textil a odevníctvo poskytuje základný rámec, pravidlá a požiadavky za účelom tvorby školských vzdelávacích programov pre jednotlivé učebné odbory príslušnej skupiny. Štátny vzdelávací program nie je určený na priame vyučovanie, ale je základným kurikulárnym dokumentom, ktorý slúži ako prvotný podklad, spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pre kreovanie konkrétnych školských vzdelávacích programov.

Cieľom vzdelávacieho programu je vymedzenie záväzných požiadaviek, ktoré vedú k formovaniu osobnosti absolventa schopného kvalifikovane vykonávať prácu na zodpovedajúcej pracovnej pozícii.

Vzdelávací program vytvára predpoklady pre získanie všeobecných a odborných vedomostí – znalosti, schopnosti, zručnosti potrebných na vykonávanie pracovných činností na trhu práce a kompetencií potrebných pre výkon povolania v textilnom a odevnom priemysle a službách. Žiaci získajú vedomosti o surovinách, materiáloch a ich efektívnom využití vo výrobe, zručnosti v oblasti technológií, v používaní náradia, pomôcok, strojov a zariadení pri výrobe jednotlivých druhov odevných, textilných výrobkov, technickej konfekcie a špeciálnej výrobe. Program je zameraný tiež na formovanie technickej konfekcie a rozvoj ich organizačných schopností a zodpovedného prístupu k práci.

Dôraz sa kladie na rozvoj kľúčových kompetencií aplikovať poznatky všeobecného charakteru na konkrétne situácie charakteristické pre textilnú, odevnú a špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie od vstupného materiálu do výroby až po hotový výrobok, so súčasťou orientáciou na problematiku bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia, protipožiarnu ochranu, ekonomické a ekologické aspekty textilnej, odevnej, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.

Úlohou vzdelania je pripraviť remeselné zdatných odborníkov, uplatniteľných na trhu práce, súčasne schopných adaptovať sa na novo vzniknuté podmienky praxe vo výrobnom procese priemyselnej výroby, avšak aj odborníkov pripravených uplatniť sa v oblasti súkromného podnikania.

V rámci teoretickej prípravy v odborných učebniciach a triedach si žiaci osvojujú základné teoretické poznatky podľa konkrétnych odborov. Získané teoretické vedomosti uplatňujú pod vedením majstrov odbornej výchovy v odbornom výcviku, kde sa ich základné odborné zručnosti v odborných činnostiach utvárajú, rozvíjajú a upevňujú v samostatnej práci. K prehĺbeniu odbornej prípravy slúži spolupráca s výrobnou praxou, prostredníctvom výkonu odbornej praxe v reálnych podmienkach zamestnávateľa a odborné exkurzie.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, metód, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na požiadavky praxe v odvetví textilnej a odevnej výroby a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim podmienkam slovenského aj európskeho trhu práce.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové

zabezpečenie, iné) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

9.2 Základné údaje

3 – ročné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaní remeselníci s uplatnením vo veľkých, stredne veľkých aj malých firmách v textilnom, odevnom priemysle, špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie, v službách a v oblasti stredného alebo drobného podnikania.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

10 PROFIL ABSOLVENTA

10.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi vzdelávacieho programu sú pripravení na výkon odborných činností v povolaniach textilného, technického a odevného odvetvia, v špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie, ktoré majú remeselnícky charakter a vyššie nároky na odborné znalosti, schopnosti a manuálne zručnosti.

Teoretickú aj praktickú odbornú prípravu tvorí učivo spracované v jednotlivých obsahových okruhoch so zameraním na zásady materiálovej, technologickej, konštrukčnej a výtvarnej prípravy, ekonomicko-spoločenských a ekologických zákonitostí a jeho aplikáciu v praktických činnostiach. Absolventi ovládajú zodpovedajúcu odbornú terminológiu, majú osvojené poznatky o materiálovej a surovinovej základni, poznajú obsluhu jednoduchých a špeciálnych strojov a zariadení. Vedia plniť svoje pracovné úlohy spojené s ich konkrétnym pracovným zaradením, s prihliadaním na plnenie zadefinovaných ekonomických a ekologických požiadaviek výroby a služieb príslušného odvetvia, so súčasným dodržiavaním pracovnej disciplíny, zásad a opatrení spojených s úlohami na úseku činnosti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Ďalší odborný rozvoj absolventov a získanie vyššej úrovne vzdelania absolventov umožňuje odborná príprava v nadväzujúcich študijných odboroch, v nadstavbovej forme štúdia.

Po ukončení štúdia získajú výučný list a sú spôsobilí samostatne vykonávať odborné práce vo veľkých, stredných a malých firmách textilného a odevného priemyslu, špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie alebo v samostatnom podnikaní v oblasti výroby a poskytovania služieb.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

10.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie⁴ ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,

⁴ *Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. 2006.*

- porovnať bežné pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- spoľahlivo vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa v jednom cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť bežné matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať so základnými informačno-komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých,

- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

10.3 Odborné kompetencie

a) **Požadované vedomosti**

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu textilného, technického a odevného priemyslu,
- poznať rozdelenie textilných a odevných materiálov, ich vlastnosti a použitie,
- popísať základné tkáčske a pletiarске väzby,
- urobiť technickú dokumentáciu na výrobok,
- ovládať najpoužívanejšie technologické postupy,
- popísať postupy základnej údržby a ošetrovania strojov a zariadení,
- popísať zásady hospodárneho využívania surovín, materiálov, energií, strojov a zariadení pri dodržiavaní požiadaviek na ekológiu, ochranu a tvorbu životného a pracovného prostredia,
- popísať princípy práce s výpočtovou technikou,
- pomenovať spôsob údržby strojov a zariadení,
- stanoviť zásady estetického cítenia,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

b) **Požadované zručnosti**

Absolvent vie:

- postupovať pri výrobe podľa určeného technologického postupu,
- vyhotoviť produkt požadovanej akosti v súlade s platnými normami v textilnom, a odevnom priemysle, špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie,
- vytvoriť technickú dokumentáciu vybraného výrobku,
- vytvoriť technologický postup zhotovenia vybraného výrobku,
- aplikovať správne technologické postupy pri priemyselnom vyhotovení výrobkov textilnej a odevnej výroby, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie,
- pracovať na jednotlivých strojoch a výrobných zariadeniach s uplatňovaním a dodržiavaním ustanovení všeobecne záväzných a interných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia,

- vykonať základnú údržbu a ošetrovanie používaných strojov a výrobných zariadení,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, surovinami, energiou, strojmi a výrobnými zariadeniami,
- aplikovať technické normy v praktickej činnosti pri výrobe jednotlivých výrobkov,
- vykonať odstránenie výrobných chýb,
- pracovať samostatne, kontrolovať priebežne kvalitu vykonaných operácií,
- kontrolovať a zhodnotiť kvalitu zhotoveného výrobku,
- prispôsobovať sa novým požiadavkám výrobného procesu, vyvolaným potrebami praxe,
- pracovať s nástrojmi, strojmi a zariadeniami, ktoré sa používajú v danej výrobe,
- vykonať údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- skladovať, manipulovať a ošetrovať hotové výrobky,
- opraviť vzniknuté chyby na výrobku, väzbe.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- komunikatívnosťou,
- schopnosťou pracovať v kolektíve,
- schopnosťou prezentovať výsledky svojej práce,
- spoľahlivosťou, primeraným sebapoznaním, schopnosťou ovládať svoje konanie a prijímať kritiku, trpezlivosťou,
- zodpovedným plnením povinností a osvojenou pracovnou disciplínou,
- morálnymi zásadami, schopnosťou vzájomného porozumenia,
- pozitívnym vzťahom k firme,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- rešpektovaním estetických a etických hodnôt,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

11.1 Rámcový učebný plán pre 3 - ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	22	704
Odborné vzdelávanie	65,5	2096
Disponibilné hodiny	11,5	368
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	22	704
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • cudzí jazyk	11,5	368
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	99
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	4,5	144
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	65,5	2096
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	47,5	1520
Disponibilné hodiny	11,5	368
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Záverečná skúška		

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/ náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.

- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

11.3 Rámcový učebný plán pre 3 - ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	25,5	816
Odborné vzdelávanie	65,5	2096
Disponibilné hodiny	8	256
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	25,5	816
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • cudzí jazyk 	15	480
Človek a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova 	1	32
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • občianska náuka 	1	32
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	3	99
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	4,5	144
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	65,5	2096
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	47,5	1520
Disponibilné hodiny	8	256
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Záverečná skúška		

⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

11.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Výučba jazyka národností a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- h) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/ náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- k) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže

škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.

- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- n) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

12 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odvetvia - odboru, pre ktoré sa pripravujú. Základným cieľom je osvojenie teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pre zvládnutie celého okruhu učiva. Vo vzdelávacom procese žiaci získavajú a upevňujú si znalosti, schopnosti, zručnosti a návyky nevyhnutné pre výkon budúceho povolania. Naučia sa čítať výrobné výkresy výrobkov, pracovať podľa technologických a konštrukčných postupov, rozpoznávať a efektívne a hospodárne využívať suroviny, materiály, obsluhovať stroje a výrobné zariadenia a pracovať s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby a služieb príslušného odvetvia. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

12.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V teoretickom vzdelávaní obsah učiva umožní pochopiť význam a osvojiť si princípy fungovania jednoduchých a špeciálnych strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch daného odboru, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad a opatrení na zabezpečenie ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy sú:

- **Ekonomické vzdelávanie** - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.
- **Vzdelávanie o surovinách a materiáloch** - zamerané na získanie prehľadu o surovinách a materiáloch, ich vlastnostiach a úlohe, používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.
- **Technické a technologické vzdelávanie** – zamerané na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie. Žiaci sa oboznámia s bežne používanými technologickými postupmi, s významom dodržiavania zásad a opatrení v oblasti bezpečnostných, hygienických, ekologických predpisov, predpisov na ochranu a tvorby pracovného a životného prostredia, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce. Súčasťou obsahového okruhu sú informácie o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce a jej manažovania. Z hľadiska odbornej orientácie do oblasti odevnej výroby, špeciálnej

výroby a produkcie technickej konfekcie je špecifická časť obsahu učiva, zameraná na strihové konštrukcie a základy odborného kreslenia.

Obsah učiva umožní pochopiť význam a osvojiť si princípy fungovania jednoduchých a špeciálnych strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch daného odboru, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad a opatrení na zabezpečenie ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu.

Vzdelávanie je rozčlenené osobitne pre prípravu absolventov pre oblasť textilnej výroby a absolventov pre oblasť odevnej, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie. Obsah učiva pre prípravu absolventov v oblasti textilnej výroby je venovaný jednotlivým druhom textilných surovín, základom rozdelenia textilných vlákien, ich charakteristickým znakom, vlastnostiam a ich vplyvom na spracúvanie a využívanie konkrétnych produktov.

Obsahom prípravy absolventov pre odevnú, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie v tejto vzdelávacej oblasti je rozpoznanie jednotlivých druhov textilných a odevných materiálov, charakteristiky, rozdelenie, popis ich úžitkových vlastností, výber vhodného druhu materiálu vo vzťahu k danému druhu odevu, špeciálneho odevu a výrobku, výrobku technickej konfekcie.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

12.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava sa uskutočňuje v predmete odborný výcvik a praktických cvičeniach. Vzdelávanie tejto oblasti činnosti je zhodne definované k spoločnej príprave absolventov pre textilnú výrobu, absolventov pre odevnú, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie. Praktická príprava je zameraná na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach, s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné zručnosti žiakov vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov a výrobných zariadení jednotlivých výrobných úsekov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiakov k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa spoľahlivosť, racionálne a efektívne využívanie riadneho fondu pracovného času, sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

12.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory,
- popísať trh a formy trhov,
- vysvetliť rozdiel medzi hospodárstvom a hospodárením,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru,
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť význam bánk v ekonomike,
- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,
- popísať základné právne formy podnikania a ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- opísať na príklade základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- vysvetliť problematiku práv a povinností spotrebiteľa,
- popísať vplyv spotreby na životné prostredie,
- vysvetliť pojmy reklama, zavádzajúca reklama, priamy predaj, gamblerstvo.

Obsahové štandardy

Ekonomika

Žiak si osvojí odborné ekonomické pojmy a kategórie. Obsah vzdelávania vedie k porozumeniu základných vzťahov v trhovej ekonomike, k získaniu vedomostí o fungovaní trhu, jeho subjektoch a základných prvkoch trhu. Súčasťou odborného obsahu sú vedomosti o ekonomike podniku, základných podnikových činnostiach, hospodárení a postavení podniku na trhu.

Svet práce

Obsah vzdelávania zahŕňa učivo o základných pojmoch vo svete práce, o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, vzdelávaní a príprave podľa voľby povolania, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Žiak získava informácie o pracovnom trhu, oboznámi sa s problematikou ponuky a dopytu po pracovných miestach a s tým súvisiacimi informačnými, poradenskými a sprostredkovateľskými službami z hľadiska domácich, zahraničných možností.

Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak získava vedomosti o základných pravidlách riadenia vlastných financií a naučí sa rozoznávať riziká v ich riadení. Súčasťou poznatkov je orientácia v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí.

Výchova k podnikaniu

Učivo je zamerané na oboznámenie s podstatou podnikateľskej činnosti, jednotlivými formami podnikania a ich charakteristikou. Žiak získava základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov v podnikaní. Oboznamuje sa s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, učí sa o význame podnikateľského zámeru, jeho štruktúre a obsahu, o základoch podnikateľskej etiky, ako aj o zodpovednosti podnikateľa voči spotrebiteľom a štátu.

Spotrebiteľská výchova

Učivo je zamerané na orientáciu v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa. Žiaci sa oboznámia so základnými právami a povinnosťami občana – spotrebiteľa, za súčasného rozvíjania povedomia k uplatňovaniu práv spotrebiteľa. Získajú vedomosti o základoch reklamy z hľadiska spotrebiteľa, o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

VZDELÁVANIE O SUROVINÁCH A MATERIÁLOCH

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú prehľadu o surovinách a materiáloch používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- určiť pôvod a druh textilných surovín,
- rozoznať základné druhy textilných surovín,
- vymedziť vlastnosti textilných surovín,
- určiť charakteristické znaky, vlastnosti a popísať rozdelenie textilných vlákien,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- rozoznať druhy nítí,
- ovládať základné odborné pojmy,
- rozdeliť textílie a popísať ich vlastnosti,
- popísať jednotlivé úpravy textílií,
- popísať zásady správneho balenia, skladovania a manipulácie s tovarom,
- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,
- popísať zásady správneho ošetrovania a ochrany úžitkových vlastností.

Obsahové štandardy

Základné druhy textilných surovín

Cieľom obsahového okruhu je poskytnutie poznatkov o surovinovej základni, o základných druhoch textilných surovín, ich rozdelení a hlavných znakoch a charakteristických vlastnostiach. Súčasťou obsahu sú základné informácie o textilných odpadoch, odpadoch zo špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie, ich spracovaní a praktickom využívaní.

Vlákná používané v textilnom priemysle

Žiaci získajú poznatky o jednotlivých druhoch textilných vlákien, ich charakteristických znakoch a vlastnostiach a o ich rozdelení. Obsahový okruh poskytuje poznatky o základných ukazovateľoch a hľadiskách posudzovania vlastností vlákien. Žiaci sa oboznámia so spracovateľskými vlastnosťami, úžitkovými vlastnosťami a ich vplyvom na kvalitu výrobkov a použiteľnosť finálneho výrobku.

Základné druhy skúšok pre zisťovanie pôvodu textilných vlákien

Žiaci si osvoja postup pri príprave vlákien na skúšku zisťovania druhu vlákna. Oboznámia sa s jednotlivými druhmi skúšok a postupom pri ich príprave a technikou ich realizácie.

Prírodné a chemické vlákna

Žiaci sa oboznámia so základným rozdelením prírodných vlákien. Súčasťou učiva je informácia o spôsobe získavania vlákien rastlinného a živočíšneho pôvodu, anorganických prírodných vlákien, o ich stavbe, štruktúre a chemickom zložení. Vedia posúdiť použitie vo vzťahu k vlastnostiam vlákien. Okruh učiva je ďalej zameraný na získanie komplexných poznatkov o rozdelení chemických vlákien, o najdôležitejších chemických vláknach spracúvaných textilným priemyslom, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie, o ich vlastnostiach a použití.

Druhy nití

Okruh učiva umožňuje získať prehľad o jednotlivých druhoch nití, o ich základnom rozdelení. Žiaci získajú informácie o možných chybách v nitiach. Osvoja si spôsoby úpravy a zošľachtovania priadzí a nití.

Druhy textílií, vlastnosti a úprava

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad o jednotlivých druhoch textílií a ich vlastnostiach. Žiaci sa naučia so správnym používaním odborného názvoslovie popísať druhy odevných materiálov a vybrať zodpovedajúci druh materiálu pre konkrétny druh odevu, špeciálneho výrobku a produktu technickej konfekcie. Popíšu jednotlivé druhy úprav textílií. Naučia sa v praxi uplatniť získané vedomosti o zásadách správneho ošetrovania a ochrany úžitkových vlastností.

Technická normalizácia a zisťovanie kvality

Cieľom obsahového okruhu je poznanie základov z oblasti normalizácie, skúšobníctva a ochrany spotrebiteľa so zameraním na textil a odevy, špeciálnu výrobu a produkty technickej konfekcie.

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Technické a technologické vzdelávanie je vzhľadom k tomu, že zahŕňa oblasti –textil a odevníctvo, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie členené na prípravu absolventov v oblasti textilnej výroby, odevnej a špeciálnej výroby, výroby technickej konfekcie. Vzdelávanie je orientované na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- používať správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných procesoch,
- popísať význam používania vhodných pracovných pomôcok, náradia, nástrojov a strojov a voľbu optimálnych pracovných podmienok,
- určiť základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení,
- používať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami.

Obsahové štandardy

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Žiaci získajú vedomosti o pracovných pomôckach a strojovom vybavení dielni zamerané na funkčnú stránku strojov a zariadení vo výrobných procesoch a operáciách textilnej, odevnej a technickej výroby. Na základe získaných vedomostí dokážu vykonať základnú údržbu, pravidelnú kontrolu

a ošetrovanie strojov a zariadení. Získajú základné informácie o možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky a ich aplikácie v strojoch a zariadeniach odboru. Osvoja si používanie ochranných pomôcok, nevyhnutnosť dodržiavania predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ekológie, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Skúšanie a kontrola

Okruhy učiva sú zamerané na získanie prehľadných vedomostí z oblasti vstupnej medzi operačnej a výstupnej kontroly, so zameraním na hodnotenie výrobkov, systém kontroly a riadenia akosti. Učivo vedie k pochopeniu významu technickej kontroly akosti, textilného skúšobníctva a technickej normalizácie. Získajú teoretické vedomosti o jednoduchých skúškach používaných pri vstupnej, medzioperačnej a výstupnej kontrole. Žiaci sa naučia orientovať v príslušných normách.

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Obsahový okruh je zostavený tak, aby žiaci zvládli rutinné základné technologické postupy, vedeli pracovať podľa technologických postupov, obsluhovať a vykonávať bežnú údržbu príslušných strojov a zariadení.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad k ochrane a tvorbe pracovného a životného prostredia,
- používať ochranné pomôcky,
- postupovať podľa schválených postupov,
- ovládať a samostatne realizovať pracovný postup,
- ovládať obsluhu strojov a technologických zariadení,
- ovládať základné nastavovanie, základnú údržbu, ošetrovanie strojov a technologických zariadení,
- dodržiavať hospodárne využívanie materiálu a suroviny, energie, strojov a zariadení v konkrétnych technologických procesoch,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov,
- opraviť chyby na výrobku,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb,
- používať na užívateľskej úrovni aplikačné programy výpočtovej techniky pri riešení praktických úloh.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci si osvoja základné ustanovenia bezpečnosti práce, hygieny práce a pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o ochranu zdravia, starostlivosť o svoje zdravie a všetkých účastníkov ktorí sa vyskytujú na pracovisku, prevenciu pred vznikom mimoriadnych udalostí (úraz, požiar, technologická porucha a havária). Vedia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, poznajú spôsoby ochrany voči nim a sú schopní predchádzať im. Naučia sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami. Žiaci si osvoja bezpečné zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok. Naučia sa udržiavať pracovisko v náležitej úprave.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami príslušného odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách pri zhotovovaní časti výrobkov a výrobkov podľa základných technologických postupov žiaci získajú zručnosti v používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení.

Zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiaci vedia používať technologickú dokumentáciu. Naučia sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Osvoja si pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov so súčasným dodržiavaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročnejších výrobkov príslušného odboru. Žiaci si osvoja náročné technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Prehľadné vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavovaní, používaní, údržbe a odstraňovaní drobných porúch. Na užívateľskej úrovni si osvoja jednoduché aplikačné programy pri riešení praktických úloh.

12.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania

Vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu.

Učebný odbor TKÁČ
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent má: <ul style="list-style-type: none">- aplikovať základnú odbornú terminológiu z oblasti textilného priemyslu,- rozoznať základné druhy textilných materiálov,- vymedziť vlastnosti textilných materiálov,- charakterizovať techniky skúšania textilných vlákien,- rozoznať druhy a konštrukcie nití,- definovať spôsoby úprav textilných materiálov,- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,- určiť technologické postupy výroby tkanín,- vymedziť postupy pri konfekčnom spracovaní tkaninových výrobkov,- zoradiť postupnosť obsluhy textilných strojov a zariadení,- definovať základné väzby a graficky ich znázorniť,- určiť vplyv väzby na vlastnosti tkanín,- určiť postup pri rozbore tkaniny,- určiť správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných postupoch,- rozoznať stroje a zariadenia používané pri výrobe a spracovaní tkanín,- popísať princípy fungovania, činnosti strojov a zariadení používaných v textilnom priemysle,- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení používaných na tkanie,

- využívať zariadenia výpočtovej techniky a elektroniky na textilných strojoch,
- zhodnotiť kvalitu tkaných výrobkov, poukázať na chyby,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- vysvetliť systém kontroly kvality a opatrenia na odstránenie príčin, ktoré vedú k chybám v tkanine, vo väzbe tkanín,
- definovať spôsoby zisťovania chýb a určiť ich príčinu.

Obsahové štandardy

Technológia tkáčstva

Cieľom obsahového okruhu je poskytnúť vedomosti o príprave dĺžkových textílií na tkanie a základné vedomosti o spracovaní predložených polotovarov na plošné textílie tkanín, to znamená odborné vedomosti potrebné na zvládnutie pracovných činností spojených s prípravou materiálov na tkanie a základov tkania. Žiaci získajú prehľad o príprave materiálu na osnovu a útok. Súčasťou výučby je zvládnutie princípov prípravy materiálu na tkanie, technologických pojmov a obslužných činností v súvislosti s prípravou materiálu na tkanie a používania pracovných pomôcok vo vzťahu k jednotlivým druhom prác.

Väzby a rozborov tkanín

Žiaci získajú vedomosti o základných tkáčskych väzbách a odvodeninách plátrovej, keprovej, atlasovej väzby, väzbových technikách a vplyve väzby na vlastnosti tkanín a tým aj na jej ďalšie použitie. Osvoja si zručnosti v používaní správneho názvoslovie väzieb tkanín, ktoré tvoria základ na výkon dokončovacích a kontrolných prác v oblasti tkáčovni. Cieľom obsahového okruhu je získanie prehľadu o bežne vyrábaných a používaných tkaninách so základnými väzbami, na poznanie základných pojmov z oblasti väzieb a rozborov tkanín vrátane ich vlastností a použitia. Žiaci sa naučia párať vzorky tkaniny s plátrovou, keprovou a atlasovou väzbou a zakresľovať väzby na vzornicový papier.

Zošľachtovanie tkanín

Žiaci získajú vedomosti o technologických operáciách zošľachtovania vo vzťahu k vyrobeným plošným textíliám. Osvoja si správne názvoslovie pre zošľachtovanie plošných textílií, dôležitosť presného dodržiavania stanoveného technologického a pracovného postupu pri dokončovacích prácach úpravárskeho charakteru. Získajú ucelené vedomosti o dotváraní textilných výrobkov zošľachtovacími procesmi na výrobky a najvhodnejšími vlastnosťami pre spotrebiteľov.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- zostaviť technologický postup výroby tkanín od prípravy materiálu na tkanie a vlastné tkanie,
- používať IKT pri riešení praktických úloh,
- zhodnotiť kvalitu výroby tkaniny, určiť chyby pri tkaní a ich spôsob odstránenia,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe,
- obsluhovať stroje na tkanie a prístroje v skúšobni,
- identifikovať základné tkáčske väzby,
- zhotoviť rozbor tkaniny a určiť jej parametre,
- overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov,
- zhotoviť preparáty textilných vlákien,
- identifikovať textilné vlákna,
- odstrániť chyby na tkaninách vzniknuté nesprávnym nastavením stroja a nevhodným použitým materiálom.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Učivo poskytuje žiakovi odborné vedomosti a zručnosti potrebné na vykonávanie pracovných činností spojených s prípravou spracúvaného materiálu a spracovaním dĺžkových textílií na plošné textílie – tkaniny. Cieľom je osvojenie si zručností a návykov pre zvládnutie pracovnej činnosti v tkáčovniach.

Učebný odbor

PLETIAR

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu z oblasti textilného a pletiarkeho priemyslu,
- charakterizovať techniky skúšania textilných vlákien,
- popísať postup zhotovenia preparátov textilných vlákien,
- rozoznať druhy a konštrukcie nití,
- určiť technologické postupy výroby pletenín,
- vymedziť postupy pri konfekčnom spracovaní pletených výrobkov,
- rozoznať stroje a zariadenia používané pri výrobe a spracovaní pletenín,
- definovať druhy pletenín a graficky ich znázorniť,
- popísať vplyv väzby na vlastnosti pletenín,
- určiť postup pri rozbore pleteniny,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení používaných na pletenie,
- vymedziť oblasť normalizácie štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- zhodnotiť kvalitu pletiarckých výrobkov, poukázať na chyby,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- poznať systém kontroly kvality a opatrenia na odstránenie príčin, ktoré vedú k chybám v pletenine, vo väzbe a vzorovaní pletenín,
- popísať princípy fungovania, činnosti pletiarckých strojov a zariadení.

Obsahové štandardy

Technológia pletiarstva

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad ucelených vedomostí o pletiarckej výrobe, to znamená odborné vedomosti potrebné na zvládnutie činností spojených so spracúvaním predložených dĺžkových textílií na pletené výrobky a metrové pleteniny. Žiaci získajú prehľad o základných technológiách používaných v pletiarckej výrobe, vedomosti o príprave nití a ďalších dĺžkových polotovarov pred spracúvaním pletiarckou technológiou, o pletení na rozličných druhoch a typoch pletiarckých strojov a o dokončovaní pletených výrobkov.

Väzby a rozbory pletenín

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať vedomosti o väzbových technikách, o väzbách pletenín, o vplyve väzieb na vlastnosti a použitie pletenín. Žiaci sa oboznámia o spôsoboch zisťovania údajov o pleteninách dôležitých pre zostavovanie výrobných dispozícií na prípravu strojov, osvoja si správne názvoslovie v odbore výroby pletenín, princípy vzorovania, určitý počet pletiarckých väzieb a oboznámia sa s vplyvom druhu väzby na vlastnosti pleteniny.

Zošľacht'ovanie pletenín

Žiaci získajú vedomosti o technologických operáciách zošľacht'ovania vo vzťahu k vyrobeným pleteninám. Osvoja si správne názvoslovie pre zošľacht'ovanie pletenín, dôležitosť presného dodržiavania stanoveného technologického a pracovného postupu pri dokončovacích prácach úpravárskeho charakteru. Získajú ucelené vedomosti o dotváraní pletených výrobkov zošľacht'ovacími procesmi na výrobky a najvhodnejšími vlastnosťami pre spotrebiteľov.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- identifikovať textilné vlákna,
- zhotoviť preparáty textilných vlákien,
- zostaviť postup zhotovenia výroby pletenín,
- zhodnotiť kvalitu výroby pletenín, určiť chyby a ich spôsob odstránenia,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe,
- obsluhovať základné pletiarske stroje, šijacie stroje a prístroje v skúšobni,
- používať IKT pri riešení praktických úloh,
- vykonať bežnú údržbu strojov a zariadení,
- vyhotoviť základné druhy pletiarskych väzieb,
- zhotoviť rozbor pleteniny a určiť jej parametre,
- overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov,
- odstrániť chyby na pleteninách vzniknuté nesprávnym nastavením stroja a nevhodným použitým materiálom.

Obsahové štandardy**Technologické postupy**

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Učivo poskytuje žiakom odborné vedomosti a zručnosti potrebné na vykonávanie pracovných činností spojených s prípravou spracúvaného materiálu a spracovaním dĺžkových textílií na plošnú textíliu – pleteninu. Cieľom je osvojenie si zručností a návykov pre zvládnutie pracovnej činnosti v pletiarňach.

Učebný odbor**KRAJČÍR****TEORETICKÉ VZDELÁVANIE****Výkonové štandardy****Absolvent má:**

- čítať technické výkresy, pracovné návody a schémy,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- zostaviť samostatne súpis základných operácií pri zhotovovaní konkrétnych odevných a textilných výrobkov, špeciálnych výrobkov a výrobkov technickej konfekcie,
- popísať druhy odevných materiálov a vybrať vhodný druh materiálu na daný odev, špeciálny výrobok a produkt technickej konfekcie,
- určiť základy z oblasti normalizácie, skúšobníctva a ochrany spotrebiteľa so zameraním na textil, odevy, špeciálne výrobky a produkty technickej konfekcie,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- používať základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- zostaviť postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať jednotlivé textilné a odevné technológie, technológie špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.

Obsahové štandardy**Technická a technologickej dokumentácia**

Žiaci sa naučia rozumieť pracovným návodom, stanoviť postupy pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučia sa čítať technické výkresy, schémy a porozumieť im, zhotoviť jednoduchý technický výkres s použitím správneho písma a označenia. Osvoja si odbornú

terminológiu a platné názvoslovie odboru. Obsah učiva pomôže pochopiť nevyhnutnosť presnej a zodpovednej práce a zachovania pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese.

Konštruovanie

Žiaci si osvoja základné vedomosti z anatómie ľudského tela a typológie postáv. Obsah učiva je zameraný na zhotovovanie základných strihových konštrukcií, s tým súvisiace získavanie telesných rozmerov a orientáciu v tabuľkách rozmerov. Žiaci sa naučia pracovať s veľkostnými sortimentmi a určovať potrebnú veľkosť odevu, špeciálneho odevu, produktu technickej konfekcie a osvoja si možnosti úpravy strihov pre postavy s odchýlkami a jednoduché strihové manipulácie. Získajú základné poznatky o normalizovaných a ekonomických ukazovateľoch, ktoré sa vzťahujú na tvary a polohovanie jednotlivých častí a dielov výrobku na materiál. Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a výpočty vzorcov, presnosť konštrukcie a rysovania. Obsah učiva umožní žiakom získať vedomosti aj o nových konštrukčných metódach, pri ktorých sa využívajú grafické počítačové systémy – odevnícky softvér a špeciálne aplikačné programové vybavenie.

Technologické postupy v procesoch odevnej a technickej výroby

Cieľom obsahového okruhu je poskytnúť v jednote teórie a praxe sústavu poznatkov o princípoch technologických procesov a výrobných postupov. Žiaci sa oboznámia so základnými technológiami a bežne používanými technologickými postupmi s ohľadom na voľbu materiálu, výber technického zariadenia a sled pracovných operácií. Obsah je koncipovaný tak, že zahŕňa základy celej výroby počínajúc prípravnými prácami až po hotový výrobok. Žiaci získajú poznatky aj o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce.

Súčasťou výučby je osvojenie si zásad dodržiavania bezpečnostných, hygienických predpisov, protipožiarnych predpisov, ekologických predpisov, predpisov na ochranu a tvorby pracovného a životného prostredia, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- postupovať podľa technickej dokumentácie,
- zistiť meraním telesné rozmery,
- vytvoriť strihovú dokumentáciu a vyhotoviť jednoduchú modelovú úpravu strihu,
- vytvoriť polohový nákres,
- zhotoviť konfekciu z rôznych plošných textílií,
- vyžehliť hotový výrobok a vyhotoviť operácie súvisiace s medzioperačným žehlením,
- pripravovať, ošetrovať a udržiavať výrobok,
- pracovať na strojových zariadeniach, jednoduchých strojoch, na špeciálnych strojoch, na zariadeniach pre medzioperačné a konečné žehlenie.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojenie si základných manuálnych zručností, naučia sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Žiaci zvládnu všetky činnosti spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu, oboznámia sa s činnosťou oddeľovacieho procesu pri výrobe ľahkej a ťažkej odevnej konfekcie, špeciálnej a technickej konfekcie.

**Skupina
študijných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

**STUPEŇ VZDELANIA:
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ
VZDELANIE**

13 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

13.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program skupiny študijných odborov 31 Textil a odevníctvo poskytuje základný rámec, pravidlá a požiadavky za účelom tvorby školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory príslušnej skupiny. Štátny vzdelávací program nie je určený na priame vyučovanie, ale je základným kurikulárnym dokumentom, ktorý slúži ako prvotný podklad, spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pre kreovanie konkrétnych školských vzdelávacích programov.

Cieľom vzdelávacieho programu je vymedzenie záväzných požiadaviek, ktoré vedú k formovaniu osobnosti absolventa schopného kvalifikovane vykonávať prácu na zodpovedajúcej pracovnej pozícii.

Vzdelávací program vytvára predpoklady pre získanie všeobecných a odborných vedomostí – znalosti, schopnosti, zručnosti potrebných na vykonávanie pracovných činností na trhu práce a kompetencií potrebných pre výkon povolania v textilnom a odevnom priemysle a službách. Žiaci získajú vedomosti o textilných surovinách, odevných a textilných materiáloch a ich efektívnom využití vo výrobe, zručnosti v oblasti technológií a výrobných procesov, v používaní strojov a zariadení v textilnej a odevnej výrobe, ostatných technických zariadení výroby u jednotlivých druhov odevných, textilných výrobkov, technickej konfekcie a špeciálnej výrobe. Program je zameraný tiež na formovanie a rozvoj ich organizačných schopností, riadiacej činnosti, osvojenie si ekonomických procesov výroby a zodpovedného prístupu k práci.

Dôraz sa kladie na rozvoj kľúčových kompetencií aplikovať poznatky všeobecného charakteru na jeho konkrétnu činnosť a situácie charakteristické pre výrobu od vstupného materiálu do výroby až po hotový výrobok, so súčasným zreteľom na problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia, protipožiarnu ochranu, ekonomické a ekologické aspekty textilnej, odevnej, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.

Úlohou vzdelania je pripraviť erudovaných a odborne zdatných pracovníkov, uplatniteľných na trhu práce, súčasne schopných adaptovať sa na novo vzniknuté podmienky praxe vo výrobnom procese priemyselnej výroby, avšak aj odborníkov pripravených uplatniť sa v oblasti súkromného podnikania.

V rámci teoretickej prípravy v odborných učebniach a triedach si žiaci osvojujú základné teoretické poznatky podľa konkrétnych odborov. Získané teoretické vedomosti uplatňujú pod vedením odborných pedagogických zamestnancov na odbornom výcviku a na odbornej praxi, kde sa ich základné odborné zručnosti v odborných činnostiach utvárajú, rozvíjajú, upevňujú a aplikujú v samostatnej práci. K prehĺbeniu odbornej prípravy slúži spolupráca s výrobnou praxou, prostredníctvom výkonu odbornej praxe v reálnych podmienkach zamestnávateľa a odborné exkurzie.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, metód, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na požiadavky praxe v odvetví textilnej a odevnej výroby a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim sa podmienkam slovenského aj európskeho trhu práce.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné

podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie a iné) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

13.2 Základné údaje

4 – ročné úplné stredné odborné vzdelanie s odbornou praxou

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Stredný technický pracovník výroby v odbore marketingu a podnikateľskej sféry - poradca pre styling a životný štýl, špecialista na tvorbu firemného imidžu, módný koordinátor a poradca pre módu, organizátor módnych prehliadok, asistent propagácie a reklamy, manažér priameho predaja odevných výrobkov
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4 – ročné úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška

Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list v študijnom odbore 3137 K operátor odevnej výroby
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný pracovník priemyselnej a remeselnej výroby v odbore. Kvalitár, kontrolór, modelár, majster v odevnej výrobe, uplatnenie v oblasti drobného a stredného podnikania.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

Úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov učebných odborov

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Stredný technický pracovník výroby v odbore Podnikateľská sféra , marketing
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

13.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

14 PROFIL ABSOLVENTA

14.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent vzdelávacieho smeru textil a odevníctvo je pripravený na uplatnenie v rôznych pracovných povolaniach textilného, odevného odvetvia a technického zamerania textilného a odevného priemyslu ako aj v službách obyvateľstvu, ktoré majú poradenský charakter. Absolvent je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v textilnej a odevnej výrobe a v oblasti drobného i stredného podnikania. Pozná zákonitosti svojho odboru, ovláda zodpovedajúcu odbornú terminológiu a je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi s použitím informačno-komunikačných technológií. Má predpoklad konať cieľavedome, zodpovedne a v súlade so spoločenskými právnymi normami. Vie pracovať s prihliadaním na plnenie ekonomických a ekologických požiadaviek výroby a služieb príslušného odvetvia so súčasným dodržiavaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Teoretickú aj praktickú odbornú prípravu v študijných odboroch odevníctvo a operátor odevnej výroby tvorí učivo spracované v jednotlivých obsahových okruhoch so zameraním na materiálovú, technologickú, konštrukčnú a technickú prípravu výroby. Absolvent získa poznatky aj o riadení a organizovaní odevnej výroby a služieb. Nájde uplatnenie v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu, v podnikaní v súkromných odevných firmách a ako odborne erudovaný pracovník v remeselnom spracovaní odevov. Absolvent študijného odboru textilný priemysel si osvojí vedomosti o textilných surovinách, spôsoboch výroby textilných materiálov, skúšaní ich vlastností a realizovaní rôznych úprav pre účely zlepšenia úžitkových a spracovateľských vlastností. Dôležitú súčasť profilu absolventa tvoria jeho vedomosti a spôsobilosti obsluhovať stroje a zariadenia, plánovať a organizovať textilnú výrobu a kontrolovať kvalitu produkcie. Odborné vzdelávanie v študijnom odbore styling a marketing pripravuje odborníkov v oblasti odevného stylingu a marketingu. Absolvent získa také vedomosti a zručnosti, aby mu umožnili odpovedať na všetky požiadavky, ktoré kladie svet módy. Vie pracovať so zákazníkom pri tvorbe osobného a firemného imidžu a manažovať predaj výrobkov, využívajúc pritom všetky nástroje marketingového mixu. Ovláda praktickú administratívnu činnosť a produktívne reklamné metódy prezentácie odevných výrobkov a služieb. Ďalší odborný rozvoj absolventa a získanie vyššieho stupňa vzdelávania absolventov umožňuje vysokoškolské štúdium.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

14.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziludských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziludských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

14.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- popísať jednotlivé druhy strojových zariadení používaných vo výrobe,
- popísať vlastnosti a použitie surovín a materiálov textilného a odevného priemyslu, špeciálnej výroby,
- popísať používané techniky skúšania textilných materiálov,
- stanoviť kvalitu vstupnej suroviny a materiálu do výroby,
- popísať spôsoby úprav textilného materiálu,

- popísať princípy textilných a odevných techník,
- pomenovať zákonitosti estetického cítenia, farebnosti, anatómie ľudského tela,
- popísať princípy práce s výpočtovou technikou a jej využitia v odbore,
- definovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a ochrany životného prostredia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhodnotiť kvalitu vstupnej textilnej suroviny a odevného materiálu,
- aplikovať používané spôsoby skúšania textilných a odevných materiálov,
- overovať základné vlastnosti textilných a odevných materiálov,
- obsluhovať základné a špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku,
- pracovať s funkčnými a aplikačnými počítačovými programami pri konštruovaní, modelovaní, stupňovaní a polohovaní a tvorbe dizajnu odevov,
- zhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych a detských odevov a bielizňových výrobkov,
- dodržiavať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, využívaním ochranných prostriedkov pri práci,
- dodržiavať zásady požiarnej ochrany,
- aplikovať základné účtovníctvo pri súkromnom podnikaní,
- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- aplikovať získané vedomosti zo všeobecného vzdelania v písomnom styku a v styku so zákazníkmi,
- riešiť danú problematiku stylingu a modelingu.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam,
- cítením pre estetiku, krásu a prvky módných trendov,
- pozitívnym vzťahom k móde a módnemu odievaniu,
- zmyslom pre fantáziu a obrazotvornosť.

15 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

15.1 Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	48	1536
Odborné vzdelávanie	56	1792
Disponibilné hodiny	28	896
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	48	1536
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	24	768
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	5	160
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	56	1792
Teoretické vzdelávanie	30	960
Praktická príprava	26	832
Disponibilné hodiny	28	896
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4 - ročné študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálo-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

15.3 Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	60	1920
Odborné vzdelávanie	56	1792
Disponibilné hodiny	16	512
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	60	1920
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 	36	1152
Človek a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	5	160
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia • geografia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	56	1792
Teoretické vzdelávanie	30	960
Praktická príprava	26	832
Disponibilné hodiny	16	512
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

⁸ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- h) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

- k) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- n) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- o) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi .
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.
- Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.
- Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

15.5 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	46	1472
Odborné vzdelávanie	62	1984
Disponibilné hodiny	24	768
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	46	1472
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	24	1088
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	5	160
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	24	768
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

⁹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže

- škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
 - l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
 - m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
 - n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
 - r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

15.7 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	58	1856
Odborné vzdelávanie	62	1984
Disponibilné hodiny	12	384
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	58	1856
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 	36	1152
Človek a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	5	160
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia • geografia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	12	384
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		

¹⁰ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

15.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučujú sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- p) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- q) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- r) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- s) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné

tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín.

Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

15.9 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	23	736
Odborné vzdelávanie	23	736
Disponibilné hodiny	20	640
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra prvý cudzí jazyk 	12	384
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	2	64
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> telesná a športová výchova 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Teoretické vzdelávanie	15	480
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	20	640
SPOLU	66	2112
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

¹¹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 2 hodiny týždenne v každom ročníku.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.

V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.

- l) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- m) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- n) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

15.11 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe¹² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	29	928
Odborné vzdelávanie	23	736
Disponibilné hodiny	14	448
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	29	928
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra	18	576

¹² Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

<ul style="list-style-type: none"> • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 		
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	2	64
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Teoretické vzdelávanie	15	480
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	14	448
SPOLU	66	2112
Maturitná skúška		

15.12 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.

- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 2 hodiny týždenne v každom ročníku.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

16 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe predstavuje súbor principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon odborných činností. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti nielen na základné zvládnutie celého okruhu učiva, ale aj na schopnosť prenášať získané vedomosti a zručnosti do praktickej činnosti. Žiaci počas štúdia teoretického a praktického vzdelávania sa pripravujú na budúce povolania a štúdium na vysokých školách technického zamerania.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

16.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Obsahové štandardy pozostávajú z učiva teoretickej časti vzdelávania, ktorá je neoddeliteľne prepojená s praktickou časťou prípravy. Žiaci získané teoretické vedomosti aplikujú do praktickej prípravy a do samostatnej pracovnej činnosti. Obidve časti prípravy rozvíjajú všeobecný a hlavne odborný rozhľad žiakov, umožňujú im rozvíjať samostatnosť, aktivitu a rozhodnosť v riešení odborných problémov a k osvojeniu si odborných kompetencií potrebných k výkonu samostatnej a zodpovednej pracovnej činnosti. Vedú žiakov k samostatnému mysleniu, konaniu, zručnosti, využívaniu najnovších informačno-komunikačných technológií, aplikačných programov a tým napomáhajú k sociálnej, pracovnej adaptabilite a pracovnej mobilite na európskom a domácom trhu práce.

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** na danom stupni vzdelania, a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy pre všetky študijné odbory sú:

- **Ekonomické vzdelávanie** - zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Spoločné vzdelávacie štandardy pre skupinu študijných odborov :

ODEVNÍCTVO, STYLING A MARKETING, OPERÁTOR ODEVNEJ VÝROBY A ODEVNÍCTVO – nadstavbové štúdium sú:

- **Vzdelávanie o surovinách a materiáloch** - zamerané na získanie prehľadu o surovinách a materiáloch, ich vlastnostiach a úlohe používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.
- **Technické a technologické vzdelávanie** – zamerané na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej, špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie. Žiaci sa oboznámia s bežne používanými technologickými postupmi vo výrobe, ale aj s konštrukčnými procesmi.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé študijné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

16.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava je zameraná na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné vedomosti a zručnosti žiakov vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiakov k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce, za kvalitnú prácu a za zverené hodnoty, formuje sa spoľahlivosť, sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania. V textilnom a odevnom odbore má dôležitú pozíciu móda a módné trendy, čo sa nevyhnutne odráža v praktickej príprave štúdia textilného a odevného priemyslu, v jednotlivých technologických a výrobných procesoch výroby, dizajnu, stylingu a marketingu.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

16.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,

- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,
- navrhnúť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- realizovať skúšky textilných a odevných materiálov,
- zhodnotiť kvalitu výroby, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia,
- používať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami,

- používať osobné ochranné pomôcky,
- vykonávať techniky zlepšovania úžitkových vlastností plošných textílií, pracovať na PC na úrovni užívateľa vo svojom odbore.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci si osvoja základné predpisy a zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, potrebu používania ochranných pracovných prostriedkov, zásady požiarnej prevencie a ochrany, hygieny výroby ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Žiaci sa naučia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, spoznajú spôsoby ochrany voči nim a osvoja si ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami a ich údržby. Naučia sa vkladať do práce svoj pracovný potenciál, fantáziu a osobné vklady nie len vo výrobnej činnosti, ale aj v práci dizajnerskej, modelárskej a stylingovej. Osvoja si racionálne využívanie materiálov, energií, pracovného času a ľudského potenciálu. Pracovať v súlade so zásadami hygieny a ochrany životného prostredia. Získajú skúsenosti zamestnanca a osvoja si ľudské postoje v pracovnom kolektíve. Osvoja si návyk, že k zabezpečeniu bezporuchového a bezproblémového chodu pracoviska je potrebné usporiadať náradie, skontrolovať stroje a zariadenia, vybrať potrebné materiály a výrobnú dokumentáciu.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na zvládnutie pracovných činností príslušného odboru. V jednotlivých pracovných operáciách pri zhotovovaní výrobkov, žiaci získajú zručnosti so spracovaním rôznych materiálov, používaním strojového zariadenia, nástrojov, pracovných pomôcok, ale zoznámia sa aj hospodárnym využívaním zverených prostriedkov, strojov, zariadení a pracovného potenciálu. Naučia sa aktívnej a zodpovednej pracovnej činnosti so zreteľom na dodržanie technologickej disciplíny, kvality a množstva odvedenej práce.

Zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na osvojenie zručností pri zhotovovaní náročnejších výrobkov príslušného odboru. Žiaci dokážu čítať a používať technologickú dokumentáciu, technické výrobné výkresy, pracovné návrhy dizajnérov, dokážu samostatne využívať výpočtovú techniku a aplikačné programy, vedia využívať v práci svoj talent a fantáziu. Naučia sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Vykonávajú pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov a výrobných zariadení. Vedia zhodnotiť kvalitu práce a odstrániť opraviteľné chyby výrobkov.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností, aplikovanie vedomostí a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročnejších výrobkov príslušného odboru. Žiaci vykonávajú náročné technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Svoje teoretické vedomosti a praktické zručnosti vedia aplikovať vo výrobných procesoch, procesoch prípravy výroby, v dizajnerských, návrhárskych a stylingových prácach, ale aj v procesoch hodnotenia kvality výroby a jej zhodnocovania. Vedia realizovať činnosti pri nastavovaní, používaní, údržbe a odstraňovaní drobných porúch strojov a zariadení.

16.4 Vzdelávacie štandardy spoločné pre skupinu študijných odborov:

ODEVNÍCTVO, STYLING A MARKETING, OPERÁTOR ODEVNEJ VÝROBY
A ODEVNÍCTVO – nadstavbové štúdium

VZDELÁVANIE O SUROVINÁCH A MATERIÁLOCH

Obsahom prípravy vo vzdelávacej oblasti je rozlišovanie jednotlivých druhov odevných a textilných materiálov, ich charakteristika, rozdelenie, popis ich úžitkových vlastností, vplyv na výber vhodného druhu materiálu pre daný druh odevu.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať druhy textilných materiálov, ich vlastnosti a využitie,
- vymedziť vlastnosti nových druhov textilných vlákien,
- aplikovať nové textilné vlákna na špeciálne druhy odevov,
- definovať odevné textílie a popísať ich vlastnosti,
- charakterizovať techniky skúšania textilných a odevných materiálov,
- aplikovať vhodný druh materiálu na daný odev,
- popísať zásady správneho ošetrovania a ochrany úžitkových vlastností,
- určiť charakteristické znaky, vlastnosti a popísať rozdelenie textilných vlákien,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- ovládať základné odborné pojmy,
- popísať zásady správneho balenia, skladovania a manipulácie s tovarom,
- poznať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov.

Obsahové štandardy

Odevné materiály

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad o jednotlivých druhoch odevných a ostatných materiálov a ich vlastnostiach, drobnej prípravy. Žiaci sa naučia správne používať odborné názvoslovie, rozlíšiť druhy odevných materiálov, určiť zodpovedajúci druh materiálu pre konkrétny druh odevu. Získajú vedomosti o jednotlivých druhoch úprav textílií a ich vplyv na užívateľské a spracovateľské vlastnosti odevného materiálu. Naučia sa v praxi uplatniť získané vedomosti o zásadách správneho čistenia, ošetrovania, udržiavania a ochrany odevov.

Technická normalizácia a zisťovanie kvality

Cieľom obsahového okruhu je poznanie základov z oblasti technickej normalizácie, skúšobníctva textilných surovín, textilných materiáloch a výrobkov, zásady ochrany spotrebiteľa v oblasti textilu a odevov. Žiaci sa naučia zhodnotiť kvalitu vstupného materiálu a jeho vplyv na kvalitu odevného spracovania, finálneho odevného výrobku alebo technickej konfekcie.

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Súčasťou obsahového okruhu sú informácie o nových technológiách a moderných spôsoboch práce, stylingu, modelingu, dizajnu a využívania zariadení IKT, nových grafických programov. Žiaci si osvoja vedomosti z práce s IKT nielen na užívateľskej úrovni, ale sú schopní samostatne pracovať a aplikovať ich.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- popísať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami,
- určiť správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných procesoch,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení,

- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby.

Obsahové štandardy

Technologické postupy v procesoch textilnej výroby

Učivo poskytuje žiakom prehľad o základných technológiách používaných v textilnej výrobe. Žiaci si osvoja odbornú terminológiu a platné názvoslovie materiálov a odboru. Pochopia nevyhnutnosť zachovávanía pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese, dôležitosť presnej a zodpovednej práce, dodržiavania technologickej disciplíny, hospodárne využívanie materiálov a dodržiavania zásad hygieny pracoviska, požiarnej ochrany, bezpečnosti pri práci a zásad ochrany životného prostredia. Obsahom učiva sú tiež vedomosti o väzbách a ich použití vo výrobe.

Technická a technologická dokumentácia

Žiaci sa naučia rozumieť pracovným postupom. Dokážu stanoviť postupy prác pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučia sa čítať a porozumieť technickej dokumentácii. Naučia sa porozumieť schémam, zhotoviť jednoduchý technický náčrt, opis a popis. Osvoja si odbornú terminológiu a platné názvoslovie odboru. Obsah učiva pomôže pochopiť nevyhnutnosť vykonávania presnej a zodpovednej práce a zachovania pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese, postupovania v súlade s módnymi trendmi v dizajnerskej činnosti, stylingu a modelingu.

Konštrukčná príprava výroby

Žiaci si osvoja základné vedomosti z anatómie ľudského tela a typológie postáv. Obsah učiva je zameraný na zhotovovanie základných grafických náčrtov odevov, modelovania a strihových konštrukcií a s tým súvisiace získavanie telesných rozmerov a orientáciu v tabuľkách rozmerov. Žiaci sa naučia pracovať s veľkostnými sortimentmi a určovať potrebnú veľkosť odevu, osvoja si jednoduché strihové manipulácie. Získajú základné poznatky o normalizovaných a ekonomických ukazovateľoch, ktoré sa vzťahujú na tvary a polohovanie jednotlivých častí a dielov výrobku na materiál. Dôraz sa kladie na správne a racionálne polohovania strihových šablón na materiál. Obsah učiva umožní žiakom získať vedomosti aj o konštrukčných metódach, pri ktorých sa využívajú grafické počítačové systémy a špeciálne aplikačné programové vybavenie.

Technologické postupy v procesoch odevnej a technickej výroby

Cieľom obsahového okruhu je poskytnúť v jednote teórie a praxe sústavu poznatkov o princípoch technologických procesov a výrobných postupov. Žiaci sa oboznámia so základnými technologickými postupmi a bežne používanými technologickými procesmi v priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výrobe s ohľadom na voľbu materiálu, výber technického zariadenia a sled pracovných operácií. Dôležitým aspektom odevnej výroby je vývoj módných trendov a diktát módy, následne vývoj dizajnu, stylingu a modelingu. Obsah je koncipovaný tak, že zahŕňa základy celej výroby počínajúc prípravnými prácami v technickej, technologickej, konštrukčnej príprave výroby cez realizačnú fázu, kontrolnú a adjustačnú až po hotový výrobok, jeho skladovanie a expedíciu. Žiaci získajú poznatky aj o nových technológiách, materiáloch a moderných spôsoboch organizácie práce a zhodnocovania kvality a predaja produktov výroby. Súčasťou výučby je osvojenie dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce.

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Žiaci získajú vedomosti o strojovom vybavení dielni zamerané na funkčnú stránku strojov a zariadení vo výrobných procesoch priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výroby, oboznamujú sa s pomôckami a ochrannými prvkami, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre uskutočňovanie správneho výrobného postupu. Na základe získaných vedomostí dokážu vykonať základnú údržbu, pravidelnú kontrolu a ošetrovanie strojov a zariadení. Získajú základné informácie o možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky a ich aplikácie v strojoch a zariadeniach odboru, využívanie prídavných zariadení ako aj ochranných prvkov pre bezpečnú manipuláciu s materiálom, so strojným vybavením výrobných dielni oddeľovacieho, strihacieho, šijacieho a žehliaceho procesu výroby. Oboznámia sa so strojovým vybavením v ďalších etapách výroby, kontroly, adjustácie, skladovania a expedície výrobkov. Osvoja si nevyhnutnosť dodržiavania predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Aplikovaná informatika

Obsahový okruh aplikovaná informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Vychádza zo všeobecno-vzdelávacieho predmetu informatika, pričom ho dopĺňa. Jeho úlohou je umožniť žiakom získať také vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie najrozšírenejších grafických aplikácií na osobných počítačoch v rôznych oblastiach spoločenského a ekonomického života. Predpokladá základnú zručnosť študentov pri práci s počítačom, najmä základné ovládanie textového a tabuľkového procesora a prácu s internetom.

16.5 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory a odborné zamerania

Študijný odbor

ODEVNÍCTVO

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pomenovať strojové zariadenie v textilnej výrobe,
- definovať spôsoby úprav textilných a odevných materiálov,
- definovať úžitkové vlastnosti textílií a metódy ich zisťovania,
- určiť a zdôvodniť použitie odevného materiálu,
- určiť vhodný druh materiálu na daný odev,
- popísať základy z oblasti normalizácie a skúšobníctva so zameraním na textil a odevy,
- definovať zásady údržby a ošetrovania odevov,
- používať zásady estetického pôsobenia odevného materiálu na kvalitu výrobku,
- aplikovať pôsobenie vplyvu dizajnu, stylingu a modelingu na odevný výrobok,
- využívať estetické zákonitosti historického a súčasného odievania,
- určiť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresoch,
- vymedziť postupy konštrukčného riešenia a modelovania jednotlivých druhov výrobkov,
- definovať technické výkresy pre výrobu odevov,
- využívať zariadenia výpočtovej techniky na racionálne spôsoby technickej, technologickej, a konštrukčnej prípravy výroby,
- používať dostupné počítačom riadené programy pre modelovanie, stupňovanie a polohovanie materiálu spojené so strihacou technikou,
- rozoznať stroje a zariadenia v odevnej výrobe,
- rozoznať pomocné a prídavné zariadenia v odevnej výrobe,
- charakterizovať technologické a výrobné postupy v odevnej výrobe,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- zhodnotiť kvalitu odevných výrobkov, poukázať na chyby,
- charakterizovať podstatu odevného podniku, jeho základné činnosti,
- charakterizovať princípy riadiacich procesov v priemyselnej, zákazkovej a remeselnej výrobe odevov,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov.

Obsahové štandardy

Ekonomika a organizácia

Cieľom obsahového okruhu je získať základné vedomosti o trhovej ekonomike, o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve, organizovaní výroby, obchodnej činnosti a súkromnom podnikaní. Obsah vyučovacieho predmetu umožňuje pripraviť žiaka na postupné zapojenie sa do organizačnej činnosti všetkých foriem podnikateľských aktivít.

Riadenie odevnej výroby

Okruhy učiva umožňujú žiakom pochopiť systém odevnej výroby v celom jej komplexe. Žiaci sa naučia orientovať v jednotlivých výrobných procesoch z hľadiska organizácie a riadenia úsekov, zoznámia sa s najprogressívnejšou technikou i technológiou využívanou pri výrobe odevov, so spracovateľskými vlastnosťami nových materiálov, s najnovšími smermi v zhotovení a ďalšom spracovaní strihovej dokumentácie a tiež s perspektívami technického rozvoja odevnej výroby.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- vykonať práce spojené dizajnom a vývojom odevného výrobku a technickej konfekcie,
- vyhotoviť technickú prípravu výroby odevných výrobkov,
- vytvoriť návrh odevného dizajnu a stylingu,
- nakresliť náčrt a vypracovať technický výkres výrobku,
- vytvoriť konštrukcie jednotlivých odevných výrobkov,
- zhotoviť strihové šablóny pánskych, dámskych a detských odevov,
- vytvoriť technické výkresy odevov a ich modelovú úpravu podľa zvoleného materiálu,
- zhotoviť technické výkresy s využitím aplikačných počítačových programov,
- pracovať s počítačovými programami pri konštruovaní, modelovaní, stupňovaní a polohovaní odevov,
- overovať zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti textilných a odevných materiálov,
- obsluhovať základné a špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku,
- zostaviť technologický postup výroby odevov
- vyhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych, detských odevov, bielizňových výrobkov a výrobkov technickej konfekcie,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality výrobkov,
- stanoviť normy spotreby materiálov s ohľadom na ich hospodárne použitie,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevoch nesprávnou konštrukciou, spracovaním a abnormalitou postavy,
- zhodnocovať výrobu z hľadiska kvality výroby a ekonomického vyjadrenia.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojenie si základných manuálnych zručností, naučia sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Naučia sa prakticky zhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych odevov, bielizňových výrobkov a výrobkov technickej konfekcie. Žiaci zvládnu všetky činnosti spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu, oboznámia sa s činnosťou oddeľovacieho procesu pri výrobe ľahkej a ťažkej odevnej konfekcie.

Študijný odbor

STYLING A MARKETING

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pomenovať základnú odbornú odevnú terminológiu,
- popísať užívateľské a spracovateľské vlastnosti odevných materiálov,
- vybrať materiál na výrobok s možnosťou rôznych kombinácií tradičného materiálu s netradičným,
- popísať technologický postup zhotovenia odevu,
- určiť vhodný postup spracovania odevu a doplnku,
- popísať jednoduché druhy odevov,
- pomenovať časti, detaily, diely a tvar odevných výrobkov,
- popísať logistiku výroby,
- popísať predpisy a zásady ochrany životného prostredia,
- používať odbornú terminológiu stylingu, propagácie a reklamy,
- popísať históriu odievania a módného návrhárstva, módne štýly a trendy,
- popísať princípy dizajnu, stylingu a modelingu,
- určiť aspekty estetiky, fantázie, krásy a módy,
- navrhnuť modelovanie odevu na krajčírsku figurínu a na postavu,
- popísať zásady a odporúčenia správneho obliekania na danú príležitosť a typ postavy,
- popísať logistiku výroby a predaja,
- popísať zásady vizuálnej komunikácie v odevnom obchode,
- znázorniť graficky návrhy, prezentačné výstupy a portfólia aj s využitím IKT,
- formulovať základné pravidlá propagácie a reklamy,
- používať jednotlivé nástroje marketingového mixu v praxi,
- vybrať vhodný marketingový prieskum,
- popísať možnosti získavania informácií v oblasti módy a predaja,
- používať zásady kultúrneho správania sa na verejnosti pri obchodných rokovaniach, pri nadviazaní obchodných vzťahov a pri styku so zákazníkom,
- používať abecedu úspešnej komunikácie s partnermi a vysvetliť zásady spoločenského a diplomatického protokolu,
- popísať princípy súkromného podnikania,
- popísať odbytovú stratégiu,
- vykonať administratívne úkony a korešpondenciu z obchodnej, podnikovej a personálnej oblasti,
- popísať základné ekonomické procesy,
- aplikovať procesy a pojmy z podnikovej ekonomiky v praktickej činnosti,
- charakterizovať pojmy z podnikovej ekonomiky.

Obsahové štandardy

Styling, propagácia a reklama

Okruhy učiva poskytujú žiakom vedomosti na rozvoj samostatných kreatívnych návrhových zručností, rozvíjajú tvorivú aktivitu, estetické cítenie žiaka a pochopenie kultúrneho a komerčného fenoménu na základe ktorého dokážu vytvoriť „módny imidž“ pre zákazníka. Obsah učiva zahŕňa tvorivé aktivity, ktoré vedú žiaka k samostatnému riešeniu zadaných úloh, vyúsťuje do originálnych a netradičných riešení zadaných úloh prostredníctvom kreatívneho grafického softvéru, digitálnych technológií, prácou s virtuálnym prostredím i reálnym priestorom a materiálom. Obsah učiva umožní žiakom získať vedomosti o propagačných prostriedkoch, prvkoch propagácie, prezentácie, kreatívnom kreslení, tvorbe objektov, textov, práci s digitálnou fotografiou a fotoaparátom.

Výchovno-vzdelávacími cieľmi obsahového štandardu je vybaviť žiaka vedomosťami o najproduktívnejších reklamných metódach s cieľom hľadania rýchlej cesty k zákazníkovi v oblasti

prezentácie odevných výrobkov, služieb a s výberom najvhodnejších reklamných médií.

Móda jednotlivých storočí

Žiaci si osvoja základné vedomosti z histórie odievania, módného návrhárstva, módnych štýlov a trendov, anatómie ľudského tela, typológie postáv a farebnej typológie. Obsah učiva je zameraný na vyhľadávanie a triedenie inšpiračných zdrojov a ich účelné využitie, zásady tvorby odevnej značky.

Marketing

Cieľom obsahového okruhu je získať základné vedomosti z marketingu, vysvetliť a objasniť žiakom podstatu, úlohu a dôležitosť marketingu v podmienkach trhovej ekonomiky, naučiť ich chápať podstatu a úlohu marketingu v podniku. Žiaci sa naučia využívať nástroje marketingu /produkt, cena, distribúcia a propagácia/ pri zabezpečovaní odbytu výrobkov. Získajú praktické zručnosti v marketingovom prieskume trhu, voľbe dodávateľa, ale i v tvorbe ceny. Učivo je rozvrhnuté do štyroch rokov a úzko súvisí s predmetom styling a propagačná a reklamná tvorba. Na splnenie cieľa bude vyučujúci voliť vhodné vyučovacie metódy ako je rozhovor so žiakmi, práca s odbornou literatúrou či projektové vyučovanie. Dôraz sa bude klásť na samostatnú prácu žiakov, ich kreativitu a iniciatívnosť. Pri výučbe je dôležité využívať dostupné prostriedky didaktickej a výpočtovej techniky.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- analyzovať módné trendy,
- vybrať vhodný materiál na odevný výrobok a popísať užívateľské a spracovateľské vlastnosti odevných materiálov,
- vytvoriť vzorkovnicu materiálu ako propagačný materiál na výrobok,
- zhotoviť jednoduchý odevný výrobok,
- upraviť odev na postave,
- urobiť modelovanie odevu na krajčírskych figurínach a na postave,
- poradiť zákazníčkovi pri výbere odevu a doplnkov,
- zistiť kvalitu výroby, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia ,
- vykonať techniky úprav materiálu,
- vytvoriť dokumentáciu k výrobku aj s využitím IKT,
- urobiť technickú kresbu odevu,
- vytvoriť strihovú dokumentáciu k jednotlivým výrobkom,
- vytvoriť dizajnérske štúdie a návrhy stylingu a modelingu,
- zistiť zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti odevných materiálov,
- obsluhovať šijacie stroje, základnú oddeľovaciu a žehliacu techniku,
- ovládať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- pracovať s aplikačnými počítačovými programami pri tvorbe propagačných a reklamných materiálov,
- vyhľadať charakteristický styling odevnej kolekcie,
- vytvoriť vlastnú značku alebo logo firmy,
- vytvoriť štýl obchodu,
- prezentovať a obhájiť výsledky svojej a tímovej práce,
- zistiť informácie prostredníctvom IKT a použiť informácie vo svojej práci,
- znázorniť graficky návrhy, prezentačné výstupy a portfólia aj s využitím IKT,
- zostaviť vlastný podnikateľský plán,
- vykonať marketingový prieskum,
- používať jednotlivé nástroje marketingového mixu v praxi,
- vypočítať minimálnu cenu výrobku,
- vykonať administratívne úkony a korešpondenciu z obchodnej, podnikovej a personálnej oblasti,
- aplikovať procesy a pojmy z podnikovej ekonomiky v praktickej činnosti,
- praktizovať abecedu úspešnej komunikácie s partnermi a zásady spoločenského a diplomatického protokolu,
- používať desaťprstovú hmatovú metódu pri maximálnej presnosti písania,
- dodržiavať platnú normu pri vyhotovovaní písomnosti a pri formálnej úprave textu s cieľom

vytvoriť predpoklady pre uplatnenie znalosti a zručnosti v časti korešpondencia vo vyšších ročníkoch,

- vyhotoviť písomnosti z rôznych oblastí hospodárskeho i spoločenského života.

Obsahové štandardy

Projektové cvičenia

Cieľom obsahového štandardu je realizácia projektovej práce. Žiak rieši konkrétny zadaný problém z oblasti tvorby odevu/doplnku, stylingu, marketingu a poradenstva zameraného na životný štýl moderného človeka. Dôraz sa kladie na tvorivú prácu žiaka. Štruktúra projektu zahŕňa vyhľadávanie potrebných informácií, vyriešenie problémovej situácie, spracovanie a vyhodnotenie výsledkov vlastnej práce, prezentácia prostredníctvom IKT. Súčasťou vyučovania je realizácia projektov a exkurzie na výstavy, prezentačné akcie spoločnosti a do obchodných centier.

Prax

Cieľom obsahového štandardu je realizácia projektovej práce. Obsah učiva poskytuje žiakovi priestor na využitie všetkých vedomostí a zručností získaných počas štúdia pri zhotovení komplexnej práce v oblasti stylingu a marketingu. Cieľom je formou praktickej činnosti osvojiť si nadobudnuté vedomosti z teoretických odborných predmetov (ekonomika, marketing, propagačná a reklamná tvorba, styling,) a odevnej tvorby, správne pochopiť vzťah medzi ekonomikou predaja a propagáciou výrobku. Cieľom je získať praktické zručnosti v navrhovaní a realizovaní firemného imidžu podľa vlastného návrhu ale i požiadaviek zákazníka.

Materiály, modelovanie, tvorba odevu

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakovi potrebné vedomosti a zručnosti z oblasti zhotovenia odevov a doplnkov na základe získaných poznatkov o módných trendoch a požiadaviek zákazníka, vrátane informácií o surovinách a materiáloch potrebných na výrobu výrobkov, o ich vlastnostiach a použití, správnom a hospodárnom zaobchádzaní pri skladovaní a spracovaní. Obsahový štandard poskytuje žiakovi vedomosti a zručnosti o technologických postupoch, rôznych technikách a zároveň získajú informácie o tom, ako dosiahnuť súlad medzi návrhom modelu, výberom vhodného materiálu a strihovým riešením pre dosiahnutie estetického vzhľadu a dobrej predajnosti výrobku. Žiaci sa zoznamujú aj s chybami pri výrobe výrobkov, čistením a spôsobmi úpravy výrobkov.

Sprístupňovanie obsahového štandardu prebieha formou integrácie odborných predmetov: modelovania strihov, technológia, odevné stroje, odevné materiály a praxe. Obsah štandardu je syntézou teoretického a praktického vyučovania a výrazne prispieva k odbornej kvalifikácii absolventa.

Styling odevu, doplnkov a predajne

Žiaci získajú zručnosti z oblasti stylingu a predaja výrobkov. Obsah učiva je zameraný na získanie vedomostí a zručnosti, ktoré im umožnia pružne reagovať na všetky zmeny, ktoré prináša svet módy, na zhotovovanie základných grafických návrhov odevov a doplnkov, na poznanie teórie farieb v módnom stylingu. Získajú poznatky a zručnosti z oblasti tvorby stylingu odevnej kolekcie a možnostiach optickej korekcie postavy pomocou odevu.

Obchodná a administratívna korešpondencia

Predmet obchodná korešpondencia pozostáva z dvoch častí. Prvá časť sa zameriava na administratívu – nácvik 10 prstovej hmatovej metódy. Druhá časť sa zameriava na obchodnú korešpondenciu, platobný styk, vnútropodnikové písomnosti a zamestnanecké písomnosti. Vyučovacie hodiny v tomto predmete majú prevažne praktický charakter.

Žiaci sú cieľavedome vedení k postupnému zvyšovaniu presnosti písania s prihliadnutím na postupné zvyšovanie rýchlosti.

Študijný odbor

OPERÁTOR ODEVNEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať základné ekonomické pojmy a procesy na podnikovej úrovni so zameraním na trhové hospodárstvo,
- charakterizovať organizačné formy podnikov a organizovanie podniku,
- popísať základné rozdelenie a funkciu strojových súčiastok a mechanizmov,
- popísať funkčné princípy strojov a zariadení v oddeľovacom, tepelnotvarovacom a dokončovacom procese,
- popísať základné princípy textilných techník / zošľacht'ovacie procesy a úpravy textílií/,
- vysvetliť základy anatómie, proporčného rozdelenia postavy, typy postáv,
- popísať zásady a techniku získavania telesných rozmerov, veľkostné sortimenty odevov a bielizne,
- vysvetliť zásady harmónie farieb, farebného cítenia a aplikovania na odev,
- popísať základy normalizácie a štandardizácie v technickom kreslení,
- vysvetliť základné strihové pojmy,
- konštruovať strihy základných pánskych, dámskych, detských odevov a ich modelovať,
- skonštruovať strihové šablóny základného i pomocného materiálu,
- zostaviť technologické postupy pánskych, dámskych a detských odevov,
- vysvetliť skúšanie odevov a spôsoby opravy chýb na odeve,
- vysvetliť zásady dodržiavania technologickej disciplíny a ich vplyv na kvalitu výroby,
- popísať význam medzioperačnej technickej kontroly vo výrobnom procese a kontroly finálnych výrobkov,
- zhodnotiť odevné výrobky z funkčných, výrobných a estetických hľadísk,
- posudzovať typické ekonomické javy a procesy na podnikovej a vnútropodnikovej úrovni,
- riešiť menej náročné rozhodovacie a organizačné situácie na úrovni podniku,
- analyzovať situácie z oblasti ekonomiky výroby, výpočty produktivity práce, výšky mzdy, percentá plnenia výkonových noriem, výpočty nákladov, kalkulácie ceny,
- pracovať s informačno - komunikačnými technológiami a s programami aplikovanými na odbor.

Obsahové štandardy

Ekonomika a organizácia

Cieľom obsahového okruhu je získať základné vedomosti o trhovej ekonomike, o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve, organizovaní výroby, obchodnej činnosti a súkromnom podnikaní. Obsah vyučovacieho predmetu umožňuje pripraviť žiaka na postupné zapojenie sa do organizačnej činnosti všetkých foriem podnikateľských aktivít.

Riadenie odevnej výroby

Okruhy učiva umožňujú žiakom pochopiť systém odevnej výroby v celom jej komplexe. Žiaci sa naučia získať orientovať v jednotlivých výrobných procesoch z hľadiska organizácie a riadenia úsekov, zoznámia sa s najprogresívnejšou technikou i technológiou využívanou pri výrobe odevov, so spracovateľskými vlastnosťami nových materiálov, s najnovšími smermi v zhotovení a ďalšom spracovaní strihovej dokumentácie a tiež s perspektívami technického rozvoja celého odvetvia.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- obsluhovať základné i špeciálne šijacie stroje s možnosťou nastavenia parametrov ich činnosti, základnú žehliarsku techniku,
- rozoznávať jednotlivé druhy vlákien, priadzi a plošných textílií podľa ich vlastností, mikroskopického vzhľadu a spaľovacej skúšky,
- zvoliť vhodný materiál podľa príslušného druhu odevu a jeho budúceho využitia, hospodárne ho využívať,
- technicky skicovať základné odevné výrobky,
- určovať normy meraním na postave, zaradiť namerané rozmery do tabuľky, určiť veľkosť, typ postavy,
- kresliť základné strihy pánskych, dámskych i detských odevov a bielizne, podľa návrhu a materiálu vykonať ich modelové úpravy,
- vyhotoviť strihové šablóny základného i pomocného materiálu, napoložovať ich na materiál a vystrihnúť výrobok,
- určiť podľa technologického postupu použitie strojov na výrobu daného výrobku,
- zhotoviť základné druhy pánskych, dámskych i detských odevov a bielizne priemyselným a zákazkovým spôsobom,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevu nesprávnou konštrukciou, spracovaním, abnormalitou postavy,
- organizovať výrobu v dielni, zostaviť výrobný postup a ostatnú technickú dokumentáciu,
- uplatňovať nové formy práce zavádzaním racionalizácie do výrobného procesu,
- pri práci v kolektíve podporovať medziľudské vzťahy založené na etických základoch, sledovať a hodnotiť množstvo vykonanej práce,
- hodnotiť kvalitu výrobkov, vykonávať výstupnú kontrolu hotových výrobkov a ich klasifikáciu.

Obsahové štandardy

Technologické cvičenia

Obsahový okruh poskytuje a rozširuje žiakom vedomosti a zručnosti z oblasti výroby vrchných a zvrchných odevných výrobkov. Je predpokladom získania väčších zručností z oblasti strihania, skúšania a technologického spracovania módnych druhov odevov, poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojenie si základných zručností žiakov, žiaci poznajú praktické činnosti pracovného procesu a nadobúdajú konkrétne predstavy, praktické vedomosti i zručnosti z oblasti odevnej výroby a z oblasti nastavovania a údržby odevných strojov a zariadení.

Študijný odbor

ODEVNÍCTVO – nadstavbové štúdium

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať požiadavky na technickú prípravu výroby, tvorbu výkonových noriem,
- charakterizovať riadenie a organizáciu útvarov oddeľovacieho, spojovacieho, tepelno-tvarovacieho, dokončovacieho procesu a útvaru technickej kontroly výroby,
- vysvetliť systém ekonomických nástrojov,
- opísať práva a povinnosti riadiaceho pracovníka,
- definovať technologické a výrobné spôsoby odevnej výroby,
- znázorniť graficky technické konštrukčné výkresy pre výrobu v priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výrobe,
- zhodnotiť a posúdiť kvalitu výrobkov, zisťovať chyby a ovládať ich odstránenie,

- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby , ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- definovať ekonomické zhodnotenie výroby a ekonomické procesy výroby,
- analyzovať princípy riadiacich procesov v priemyselnej, zákazkovej a remeselnej výroby,
- syntetizovať aspekty estetiky, fantázie , krásy a módy,
- vysvetliť princípy dizajnu, stylingu a modelingu,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- vysvetliť podstatu podnikateľskej činnosti,
- popísať právne formy podnikania a charakterizovať ich,
- navrhnúť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- definovať podstatu podniku, základné podnikové činnosti a jeho postavenie na trhu,
- vysvetliť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresoch,
- načrtnúť základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- aplikovať zariadenia výpočtovej techniky na nové racionálne spôsoby technickej, technologickej, a konštrukčnej prípravy výroby,
- zostaviť dostupné počítačom riadené programy pre modelovanie, stupňovanie a polohovanie materiálu spojené so strihacou technikou,
- aplikovať technologický postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- syntetizovať vedomostí zásad estetického cítenia, zmyslu pre krásu a módu.

Obsahové štandardy

Organizácia odevnej výroby

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať vedomosti o zákonitostiach výrobných procesov odevnej výroby s cieľom naučiť ich správne sa v nich orientovať z hľadiska organizácie a riadenia úsekov.

Ekonomika a riadenie

Cieľom obsahového okruhu je poznanie základov z oblasti trhovej ekonomiky. Žiaci získajú rozšírené vedomosti o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve, organizovaní hospodárskeho procesu, obchodnej činnosti a súkromnom podnikaní malých a stredných podnikov.

Psychológia práce a trhu

Žiaci sa naučia rozumieť základom všeobecných psychologických poznatkov. Obsah učiva pomôže pochopiť osobnosť pracovníka v pracovnom procese i vo vzťahu k ostatným pracovníkom, žiaci sa naučia riešiť problémy medziľudských vzťahov na pracovisku, tiež priblížiť zložitost' psychologických aspektov v riadiacom procese.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- zhodnotiť kvalitu vstupnej kontroly a jej vplyv na finálny výrobok,
- syntetizovať vedomosti, zručnosti pri hodnotení finálneho produktu z hľadiska technologickej disciplíny a kvality,
- zhodnotiť výrobu z hľadiska kvality výroby a ekonomického prínosu,
- zostaviť technologické postupy odevných výrobkov,
- konštruovať základné strihy pánskych, dámskych a detských odevov,
- zhotoviť technické výkresy s využitím aplikačných počítačových programov,
- obsluhovať špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku v odevníctve,
- používať funkčné a aplikačné počítačové programy pri konštruovaní, modelovaní , stupňovaní a polohovaní odevov,
- zhotoviť rôzne druhy odevov,
- aplikovať poznatky z oblasti procesov a javov trhového hospodárstva,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevoch nesprávnou konštrukciou, spracovaním a abnormalitou postavy,
- vykonať technickú kontrolu, kontrolu dodržiavania technologickej disciplíny a kvality,
- aplikovať poznatky z riadenia pracovného procesu, plánovania a organizácií pracovných činností,
- obsluhovať základné i špeciálne šijacie stroje s možnosťou nastavenia parametrov ich činnosti.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom obsahového štandardu je prehĺbenie a doplnenie vedomosti a zručnosti získané štúdiom v učebnom odbore krajčír. Žiaci si osvoja technologické postupy zhotovovania nových zložitejších druhov odevov, ktoré neboli náplňou učebných osnov v učebnom odbore, naučia sa vykonávať činnosti organizačné, kontrolné, technicko-hospodárske, normovacie a ekonomické. Obsahový okruh poskytuje prehĺbenie vedomostí žiakov v oblasti organizátorskej, riadiacej a kontrolnej práce súvisiacej s výrobou.

Študijný odbor

TEXTILNÝ PRIEMYSEL – nadstavbové štúdium

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať odbornú terminológiu z oblasti textilného priemyslu,
- pomenovať strojné zariadenie v pradiarni pri výrobe priadzí a nití,
- rozoznať druhy strojov na výrobu plošných textílií, základné druhy plošných textílií spotrebného a technického charakteru,
- charakterizovať nové spôsoby výroby plošných textílií a špeciálnu výrobu,
- popísať základné pojmy a postupy pri zošľachťovaní,
- zhodnotiť kvalitu zošľachtenej plošnej textílie a poukázať na vzniknuté chyby a predchádzanie chýb,
- definovať techniky skúšania vstupnej, medzioperačnej a výstupnej kontroly textilných surovín, materiálov, plošných textílií a upravených plošných textílií,
- pomenovať základy z oblasti normalizácie a skúšobníctva so zameraním na priadze, nite, plošnej textílie a pod.,
- definovať zásady hodnotenia textilných výrobkov,
- určiť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresoch,
- vymedziť postupy riadenia výrobného úseku v textilnej prevádzke,
- využívať zariadenia IKT na racionálne spôsoby textilnej výroby,
- používať dostupné počítačom riadené programy pre textilnú výrobu,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- zhodnotiť kvalitu textilných výrobkov počas jednotlivých stupňov výroby, poukázať na chyby,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- charakterizovať podstatu textilného podniku, jeho základné činnosti,
- charakterizovať princípy riadiacich procesov v priemyselnej textilnej výrobe,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- popísať systém kontroly kvality a opatrenia na odstránenie príčin, ktoré vedú k chybám pri výrobe plošných textílií.

Obsahové štandardy

Základné druhy textilných surovín

Cieľom obsahového vypracovania okruhu je poskytnutie poznatkov o surovinovej základni využívanej na výrobu textilných produktov, základných druhoch textilných materiálov, ich rozdelení, hlavných znakov a charakteristických vlastnostiach. Žiaci získajú prehľad o ich získavaní, spracovávaní, úpravách, poznávajú dôležité výrobné a pracovné postupy spôsobiacie na zlepšovanie kvality textilných materiálov. Obsah učiva zahŕňa aj následné spôsoby výroby a úprav textilných materiálov, ktoré sa využívajú pre účely zlepšenia úžitkových a spracovateľských vlastností

produktov výroby. Textilná výroba si vyžaduje poznať a dodržiavať zásady ochrany zdravia, hygieny a požiarnej ochrany pracovných priestorov, životného prostredia, vzhľadom na výrobou vznikajúce znečisťujúce odpadové produkty. Preto neoddeliteľnou súčasťou obsahu tejto oblasti sú základné informácie o textilných odpadoch ako vedľajších produktoch spracovania surovín, eliminácia ich účinkov a následkov a o ich praktickom využívaní.

Vlákná používané v textilnej výrobe

Žiaci získajú vedomosti o jednotlivých druhoch textilných vlákien, ich rozdelení, charakteristických znakoch a vlastnostiach. Obsahový okruh poskytuje poznatky o základných ukazovateľoch posudzovania vlastností vlákien, o spracovateľských vlastnostiach, ktoré majú veľký vplyv na odevnú výrobu, o úžitkových vlastnostiach a ich vplyvom na kvalitu výrobkov a užívateľskú využiteľnosť finálneho odevného a textilného výrobku. Žiaci sa oboznámia so základným rozdelením prírodných vlákien, výrobou a spracovaním chemických vlákien a ich ďalšie využívanie v rôznej priemyselnej výrobe a iných oblastiach hospodárstva. Učivo je zamerané na osvojenie si vedomostí o vláknach rastlinného, živočíšneho pôvodu a iného spôsobu získavania prírodných vlákien, o ich stavbe, štruktúre a chemickom zložení. Oboznámia sa o ich využití v textilnej výrobe na výrobu plošných textílií nielen pre samotnú odevnú výrobu, ale aj pre technické účely, špeciálne drobné odevné výrobky, galantérny tovar, drobné úžitkové a spotrebné výrobky, výrobu textilných výrobkov pre bytové účely, výrobky pre rôznu drobnú odevnú výrobu, pomocných materiálov a drobných textilných výrobkov potrebných pre odevný priemysel a pre zdravotníctvo.

Skúšanie textilných vlákien

Žiaci si osvoja postup pri zisťovaní pôvodu surovín a druhov vlákien. Oboznámia sa s rôznymi spôsobmi skúšobných metód zisťovania spracovateľských a úžitkových vlastností textilných a odevných materiálov. Osvoja si ich techniku, získajú zručnosti, ktoré umožnia ich profesionálny rast a využitie vo výkone povolania. Overia sa získané poznatky v praxi a presvedčia sa o ich vplyve a význame na kvalitu prípravy, realizáciu a ekonomické zhodnotenie výroby.

Druhy priadzí a plošných textílií

Okruh učiva umožňuje získať prehľad o jednotlivých druhoch výroby a ďalšieho spracovania vlákien na priadze, o ich základnom rozdelení a využití pri výrobe plošných textílií tkaním, pletením a netkaným spôsobom. Žiaci získajú vedomosti o technikách výroby jednotlivých plošných textílií, ktoré sa využívajú v odevnom priemysle, pri výrobe bielizne, vo výrobe pomocných materiálov a nití, bytových textílií a kobercov, netkaných textílií a iných textíliách používaných v odevnom, gumárenskom, stavebnom, požiarnom, zdravotníckom a spotrebiteľskom sektore. Žiaci získajú informácie o kvalite výroby, možných chybách a ich opravách. Osvoja si spôsoby úpravy a zošľachtovania priadzí a nití.

Osvoja si vedomosti o udržiavaní hygieny pracovného priestoru, o ochrane životného prostredia, bezpečnosti a ochrane zdravia i pri práci, používaní ochranných pracovných prostriedkov a zásad požiarnej ochrany pracoviska.

Technologické postupy v procesoch textilnej výroby

Učivo poskytuje žiakom prehľad o základných technológiách používaných v textilnej výrobe, o obslužných činnostiach, o používaní pracovných pomôcok vo vzťahu k jednotlivým druhom prác s prihliadnutím na správnu a racionálnu organizáciu práce. Žiaci si osvoja odbornú terminológiu a platné názvoslovie materiálov a odboru. Pochopia nevyhnutnosť zachovávania pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese, dôležitosť presnej a zodpovednej práce, dodržiavania technologickej disciplíny, hospodárne využívanie zverených strojov a materiálov a dodržiavania zásad hygieny pracoviska, požiarnej ochrany, bezpečnosti pri práci a zásad ochrany životného prostredia. Obsahom učiva sú tiež vedomosti o jednotlivých základných väzbách a ich odvodení, o vplyve väzby na vlastnosti tkanej, pletenej a netkanej textílie a tým aj na jej ďalšie používanie v textilnej, odevnej a ostatnej priemyselnej výrobe. Časť obsahu učiva je venovaná rozborom textílií a kresleniu základných druhov väzieb a ich odvodení. Žiaci získajú poznatky aj o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce, ale aj vplyvu nových foriem textilného dizajnu a ekonomického zhodnotenia.

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Žiaci získajú vedomosti o pracovných pomôckach, nástrojoch, strojoch, ich častiach a výrobných zariadeniach používaných v textilnej výrobe vo všetkých etapách výroby a zošľachtovania produkcie. Učivo je zamerané na teoretické zvládnutie činností spojených s obsluhou jednotlivých

strojov a zariadení textilnej výroby. Žiaci si osvoja nevyhnutnosť dodržiavania stanovenej základnej údržby, pravidelnej kontroly a ošetrovania strojov a zariadení. Dodržiavanie hygieny pracoviska, požiarnej ochrany a zásad ochrany životného prostredia. Získajú základné informácie o možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky na strojoch a zariadeniach v textilnej výrobe. Osvoja si nevyhnutnosť dodržiavania predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany.

Skúšanie textílií a kontrola

Okruhy učiva sú zamerané na získanie prehľadných vedomostí z oblasti vstupnej, medzioperačnej a výstupnej kontroly so zameraním na hodnotenie kvality výrobkov v systéme kontroly a riadenia akosti výroby rôznymi skúšobnými metódami v laboratórnych podmienkach, vizuálnymi kontrolami a inými spôsobmi používanými v textilnej výrobe. Učivo vedie k pochopeniu významu technickej kontroly akosti, textilného skúšobníctva a technickej normalizácie z hľadiska ekonomiky výrobného procesu, ďalšieho spracovania, ekonomického zhodnocovania a predaja produktov výroby. Získajú teoretické vedomosti aj o jednoduchých skúškach používaných pri vstupnej, medzioperačnej a výstupnej kontrole. Žiaci sa naučia orientovať v príslušných predpisoch, technických a technologických normách.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- zhodnotiť kvalitu vstupnej textilnej suroviny a odevného materiálu,
- charakterizovať techniky skúšania plošných textílií,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe,
- vykonávať práce spojené dizajnom a novým vývojom v textilnej technológii,
- vykonávať techniky pradenia, tkania, pletenia, výroby netkaných textílií a nových výrobných techník a zošľachtovania,
- zhodnotiť kvalitu výroby, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia,
- používať techniky zošľachtovania a konečných úprav,
- vykonávať techniky zlepšovania úžitkových vlastností plošných textílií,
- vykonávať adjustáciu a techniky skladovania textilných výrobkov,
- ovládať postupnosť obsluhy textilných strojov a zariadení,
- využívať ochranné pomôcky pri práci,
- ovládať bežnú údržbu, čistenie strojov a zariadení a jednoduché opravy,
- zhotoviť technické výkresy s využitím aplikačných počítačových programov,
- overovať zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti textilných materiálov,
- zhodnocovať výrobu z hľadiska kvality výroby a ekonomického vyjadrenia.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom obsahového štandardu je prehĺbenie a doplnenie vedomostí a zručností získaných štúdiom v učebných odboroch. Žiaci si rozšíria a prehĺbia vedomosti o teoretických základoch z oblasti technológie výroby priadzí, textílií a pletenín, naučia sa vykonávať činnosti organizačné, kontrolné, technicko-hospodárske, oboznámia sa s organizáciou práce v procese činností súvisiacich s nákupom, výrobou a predajom polovýrobkov a výrobkov.

Obsahový okruh poskytuje prehĺbenie vedomostí žiakov v oblasti organizátorskej, riadiacej a kontrolnej práce súvisiacej s výrobou.

Pomaturitné kvalifikačné štúdium

**Skupina
študijných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

STUPEŇ VZDELANIA:

**ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ
VZDELANIE**

17 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

17.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program skupiny študijných odborov 31 Textil a odevníctvo poskytuje základný rámec, pravidlá a požiadavky za účelom tvorby školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory príslušnej skupiny. Štátny vzdelávací program nie je určený na priame vyučovanie, ale je základným kurikulárnym dokumentom, ktorý slúži ako prvotný podklad, spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pre kreovanie konkrétnych školských vzdelávacích programov.

Cieľom vzdelávacieho programu 31Textil a odevníctvo je vymedzenie záväzných požiadaviek, ktoré vedú k formovaniu osobnosti absolventa schopného kvalifikovane vykonávať prácu na zodpovedajúcej pracovnej pozícii.

Vzdelávací program vytvára predpoklady pre získanie všeobecných a odborných vedomostí – znalosti, schopnosti, zručnosti potrebných na vykonávanie pracovných činností na trhu práce a kompetencií potrebných pre výkon povolania v textilnom a odevnom priemysle a službách . Žiaci získajú vedomosti o textilných surovinách, odevných a textilných materiáloch a ich efektívnom využití vo výrobe, zručnosti v oblasti technológií a výrobných procesov, v používaní strojov a zariadení v textilnej a odevnej výrobe, ostatných technických zariadení výroby u jednotlivých druhov odevných, textilných výrobkov, technickej konfekcie a špeciálnej výrobe. Program je zameraný tiež na formovanie a rozvoj ich organizačných schopností, riadiacej činnosti , osvojenie si ekonomických procesov výroby a zodpovedného prístupu k práci.

Dôraz sa kladie na rozvoj kľúčových kompetencií aplikovať poznatky všeobecného charakteru na jeho konkrétnu činnosť a situácie charakteristické pre výrobu od vstupného materiálu do výroby až po hotový výrobok, so súčasným zreteľom na problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ,hygieny práce, pracovného prostredia, protipožiarnu ochranu, ekonomické a ekologické aspekty textilnej, odevnej, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.

Úlohou vzdelania je pripraviť erudovaných a odborne zdatných pracovníkov, uplatniteľných na trhu práce, súčasne schopných adaptovať sa na novo vzniknuté podmienky praxe vo výrobnom procese priemyselnej výroby, avšak aj odborníkov pripravených uplatniť sa v oblasti súkromného podnikania.

V rámci teoretickej prípravy v odborných učebniach a triedach si žiaci osvojujú základné teoretické poznatky podľa konkrétnych odborov. Získané teoretické vedomosti uplatňujú, pod vedením odborných pedagogických zamestnancov na odbornom výcviku a na odbornej praxi , kde sa ich základné odborné zručnosti v odborných činnostiach utvárajú, rozvíjajú , upevňujú a aplikujú v samostatnej práci. K prehĺbeniu odbornej prípravy slúži spolupráca s výrobnou praxou, prostredníctvom výkonu odbornej praxe v reálnych podmienkach zamestnávateľa a odborné exkurzie.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, metód, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na požiadavky praxe v odvetví textilnej a odevnej výroby a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim sa podmienkam slovenského aj európskeho trhu práce.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným

znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie a iné) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

17.2 Základné údaje

2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Po absolvovaní vzdelávacieho programu sa absolventi uplatnia v profesiách a pracovných pozíciách v oblasti výroby, spracúvania textilu, výroby odevov. Ako stredný technický pracovník výroby v odbore marketingu a podnikateľskej sféry - poradca pre styling a životný štýl, špecialista na tvorbu firemného imidžu, módný koordinátor a poradca pre módu, organizátor módnych prehliadok, asistent propagácie a reklamy, manažér priameho predaja odevných výrobkov
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu kvalifikácie.

2 – ročné pomaturitné kvalifikačné s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín

Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania .
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania :	Vysvedčenie o maturitnej skúške ⁶
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list v študijnom odbore 3137 K operátor odevnej výroby
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Po absolvovaní vzdelávacieho programu sa absolventi uplatnia v profesiách a pracovných pozíciách v oblasti výroby odevov, v podnikateľskej sfére v odbore a v marketingu.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

17.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

18 PROFIL ABSOLVENTA

18.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent vzdelávacieho smeru textil a odevníctvo je pripravený na uplatnenie v rôznych pracovných povolaniach textilného, odevného odvetvia a technického zamerania textilného a odevného priemyslu ako aj v službách obyvateľstvu, ktoré majú poradenský charakter. Absolvent je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v textilnej a odevnej výrobe a v oblasti drobného i stredného podnikania. Pozná zákonitosti svojho odboru, ovláda zodpovedajúcu odbornú terminológiu a je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi s použitím informačno-komunikačných technológií. Má predpoklad konať cieľavedome, zodpovedne a v súlade so spoločenskými právnymi normami. Vie pracovať s prihliadaním na plnenie ekonomických a ekologických požiadaviek výroby a služieb príslušného odvetvia so súčasným dodržiavaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Teoretickú aj praktickú odbornú prípravu v študijných odboroch odevníctvo a operátor odevnej výroby tvorí učivo spracované v jednotlivých obsahových okruhoch so zameraním na materiálovú, technologickú, konštrukčnú a technickú prípravu výroby. Absolvent získa poznatky aj o riadení a organizovaní odevnej výroby a služieb. Nájde uplatnenie v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu, v podnikaní v súkromných odevných firmách a ako odborne erudovaný pracovník v remeselnom spracovaní odevov.

Odborné vzdelávanie v študijnom odbore styling a marketing pripravuje odborníkov v oblasti odevného stylingu a marketingu. Absolvent získa také vedomosti a zručnosti, aby mu umožnili odpovedať na všetky požiadavky, ktoré kladie svet módy. Vie pracovať so zákazníkom pri tvorbe osobného a firemného imidžu a manažovať predaj výrobkov, využívajúc pritom všetky nástroje marketingového mixu. Ovláda praktickú administratívnu činnosť a produktívne reklamné metódy prezentácie odevných výrobkov a služieb. Ďalší odborný rozvoj absolventa a získanie vyššieho stupňa vzdelávania absolventov umožňuje vysokoškolské štúdium. Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

18.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie¹³, ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) **Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote**

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,

¹³ *Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. 2006.*

- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,

- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

18.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- popísať jednotlivé druhy strojových zariadení používaných vo výrobe,
- popísať vlastnosti a použitie surovín a materiálov textilného a odevného priemyslu, špeciálnej výroby,
- popísať používané techniky skúšania textilných materiálov,
- stanoviť kvalitu vstupného materiálu do výroby,
- popísať spôsoby úprav textilného materiálu,
- popísať princípy odevných techník,
- pomenovať zákonitosti estetického cítenia, farebnosti, anatómie ľudského tela,
- popísať princípy práce s výpočtovou technikou a jej využitia v odbore,
- definovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a ochrany životného prostredia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhodnotiť kvalitu vstupného odevného materiálu,
- obsluhovať základné a špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku,
- pracovať s funkčnými a aplikačnými počítačovými programami pri konštruovaní, modelovaní, stupňovaní a polohovaní a tvorbe dizajnu odevov,
- zhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych a detských odevov a bielizňových výrobkov,
- dodržiavať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, využívaním ochranných prostriedkov pri práci,
- dodržiavať zásady požiarnej ochrany,
- aplikovať základné účtovníctva pri súkromnom podnikaní,
- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- aplikovať získané vedomosti zo všeobecného vzdelania v písomnom styku a v styku so zákazníkmi,
- riešiť danú problematiku stylingu a modelingu.

d) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam,
- cítením pre estetiku, krásu a prvky módných trendov,
- pozitívnym vzťahom k móde a módnemu odievaniu,
- zmyslom pre fantáziu a obrazotvornosť.

19 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

19.1 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium - študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁴	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelanie	36	1152
Disponibilné hodiny	30	960
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	36	1152
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	30	960
SPOLU	66	2112

19.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium – študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích

¹⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33(rozpätie 33 – 35 hodín)

programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Vyučuje sa odborný cudzí jazyk: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v každom ročníku a je súčasťou teoretického vzdelávania. Ak škola nevyučuje cudzí jazyk, ktorý žiak absolvoval v predchádzajúcom štúdiu, výučba prebieha podľa výkonových a obsahových štandardov predchádzajúceho štúdia.
- f) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- g) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

19.3 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁵	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelanie	66	2112
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	68	2176

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	66	2112
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	68	2176

19.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

¹⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 33(rozpätie 33 – 35 hodín)

- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Vyučuje sa odborný cudzí jazyk: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v každom ročníku a je súčasťou teoretického vzdelávania. Ak škola nevyučuje cudzí jazyk, ktorý žiak absolvoval v predchádzajúcom štúdiu, výučba prebieha podľa výkonových a obsahových štandardov pre predchádzajúce štúdium
- f) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- g) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odborného výcviku sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. V študijných odboroch možno vydať výučný list po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín je odborný výcvik.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

20 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe predstavuje súbor principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon odborných činností. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti nielen na základné zvládnutie celého okruhu učiva, ale aj na schopnosť prenášať získané vedomosti a zručnosti do praktickej činnosti. Žiaci počas štúdia teoretického a praktického vzdelávania sa pripravujú na budúce povolania a štúdium na vysokých školách technického zamerania.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

20.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Obsahové štandardy pozostávajú z učiva teoretickej časti vzdelávania, ktorá je neoddeliteľne prepojená s praktickou časťou prípravy. Žiaci získané teoretické vedomosti aplikujú do praktickej prípravy a do samostatnej pracovnej činnosti. Obidve časti prípravy rozvíjajú všeobecný a hlavne odborný rozhľad žiakov, umožňujú im rozvíjať samostatnosť, aktivitu a rozhodnosť v riešení odborných problémov a k osvojeniu si odborných kompetencií potrebných k výkonu samostatnej a zodpovednej pracovnej činnosti. Vedú žiakov v samostatnému mysleniu, konaniu, zručnosti, využívaní najnovších informačno-komunikačných technológií, aplikačných programov a tým napomáhajú k sociálnej, pracovnej adaptabilite a pracovnej mobilite na európskom a domácom trhu práce.

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** na danom stupni vzdelania, a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy sú:

- **Vzdelávanie o surovinách a materiáloch** - zamerané na získanie prehľadu o surovinách a materiáloch, ich vlastnostiach a úlohe používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.
- **Technické a technologické vzdelávanie** – zamerané na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej, špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie. Žiaci sa oboznámia s bežne používanými technologickými postupmi vo výrobe, ale aj s konštrukčnými procesmi

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

20.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava je zameraná na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné vedomosti a zručnosti žiakov vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiakov k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce, za kvalitnú prácu a za zverené hodnoty, formuje sa spoľahlivosť, sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania. V textilnom a odevnom odbore má dôležitú pozíciu móda a módné trendy, čo sa nevyhnutne odráža v praktickej príprave štúdia textilného a odevného priemyslu, v jednotlivých technologických a výrobných procesoch výroby, dizajnu, stylingu a marketingu.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

20.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

VZDELÁVANIE O SUROVINÁCH A MATERIÁLOCH

Obsahom prípravy vo vzdelávacej oblasti je rozlišovanie jednotlivých druhov odevných a textilných materiálov, ich charakteristika, rozdelenie, popis ich úžitkových vlastností, vplyv na výber vhodného druhu materiálu pre daný druh odevu.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať druhy textilných materiálov, ich vlastnosti a využitie,
- vymedziť vlastnosti nových druhov textilných vlákien,
- aplikovať nové textilné vlákna na špeciálne druhy odevov,
- definovať odevné textílie a popísať ich vlastnosti,
- charakterizovať techniky skúšania textilných a odevných materiálov,
- aplikovať vhodný druh materiálu na daný odev,
- popísať zásady správneho ošetrovania a ochrany úžitkových vlastností,
- určiť charakteristické znaky, vlastnosti a popísať rozdelenie textilných vlákien,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- ovládať základné odborné pojmy,
- popísať zásady správneho balenia, skladovania a manipulácie s tovarom,
- vymedziť zásady hospodárneho využitia textilných materiálov.

Obsahové štandardy

Odevné materiály

Okruhy učiva umožňujú žiakom získať prehľad o jednotlivých druhoch odevných a ostatných materiálov a ich vlastnostiach, drobnej prípravy. Žiaci sa naučia správne používať odborné názvoslovie, rozlíšiť druhy odevných materiálov, určiť zodpovedajúci druh materiálu pre konkrétny druh odevu. Získajú vedomosti o jednotlivých druhoch úprav textílií a ich vplyv na užívateľské odevu a spracovateľské vlastnosti odevného materiálu. Naučia sa v praxi uplatniť získané vedomosti o zásadách správneho čistenia, ošetrovania, udržiavania a ochrany odevov.

Technická normalizácia a zisťovanie kvality

Cieľom obsahového okruhu je poznanie základov z oblasti technickej normalizácie, skúšobníctva textilných surovín, textilných materiáloch a výrobkov, zásady ochrany spotrebiteľa v oblasti textilu a odevov. Žiaci sa naučia zhodnotiť kvalitu vstupného materiálu a jeho vplyv na kvalitu odevného spracovania, finálneho odevného výrobku alebo technickej konfekcie.

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Súčasťou obsahového okruhu sú informácie o nových technológiách a moderných spôsoboch práce, stylingu, modelingu, dizajnu a využívania zariadení IKT, nových

grafických programov. Žiaci si osvoja vedomosti z práce s IKT nielen na užívateľskej úrovni, ale sú schopní samostatne pracovať a aplikovať ich.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- popísať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami,
- určiť správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných procesoch,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby.

Obsahové štandardy

Technologické postupy v procesoch textilnej výroby

Učivo poskytuje žiakom prehľad o základných technológiách používaných v textilnej výrobe. Žiaci si osvoja odbornú terminológiu a platné názvoslovie materiálov a odboru. Pochopia nevyhnutnosť zachovávanía pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese, dôležitosť presnej a zodpovednej práce, dodržiavania technologickej disciplíny, hospodárne využívanie materiálov a dodržiavania zásad hygieny pracoviska, požiarnej ochrany, bezpečnosti pri práci a zásad ochrany životného prostredia. Obsahom učiva sú tiež vedomosti o väzbách a ich použití v výrobe.

Technická a technologická dokumentácia

Žiaci sa naučia rozumieť pracovným postupom. Dokážu stanoviť postupy prác pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučia sa čítať a porozumieť technickej dokumentácii. Naučia sa porozumieť schémam, zhotoviť jednoduchý technický náčrt, opis a popis. Osvoja si odbornú terminológiu a platné názvoslovie odboru. Obsah učiva pomôže pochopiť nevyhnutnosť vykonávania presnej a zodpovednej práce a zachovania pravidiel používania technickej dokumentácie vo výrobnom procese, postupovania v súlade s módnymi trendmi v dizajnerskej činnosti, stylingu a modelingu.

Konštrukčná príprava výroby

Žiaci si osvoja základné vedomosti z anatómie ľudského tela a typológie postáv. Obsah učiva je zameraný na zhotovovanie základných grafických náčrtov odevov, modelovania a strihových konštrukcií a s tým súvisiace získavanie telesných rozmerov a orientáciu v tabuľkách rozmerov. Žiaci sa naučia pracovať s veľkostnými sortimentmi a určovať potrebnú veľkosť odevu, osvoja si jednoduché strihové manipulácie. Získajú základné poznatky o normalizovaných a ekonomických ukazovateľoch, ktoré sa vzťahujú na tvary a polohovanie jednotlivých častí a dielov výrobku na materiál. Dôraz sa kladie na správne a racionálne polohovania strihových šablón na materiál. Obsah učiva umožní žiakom získať vedomosti aj o konštrukčných metódach, pri ktorých sa využívajú grafické počítačové systémy a špeciálne aplikačné programové vybavenie.

Technologické postupy v procesoch odevnej a technickej výroby

Cieľom obsahového okruhu je poskytnúť v jednote teórie a praxe sústavu poznatkov o princípoch technologických procesov a výrobných postupov. Žiaci sa oboznámia so základnými technologickými postupmi a bežne používanými technologickými procesmi v priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výrobe s ohľadom na voľbu materiálu, výber technického zariadenia a sled pracovných operácií. Dôležitým aspektom odevnej výroby je vývoj módných trendov a diktát módy, následne vývoj dizajnu, stylingu a modelingu. Obsah je koncipovaný tak, že zahŕňa základy celej výroby počínajúc prípravnými prácami v technickej, technologickej, konštrukčnej príprave výroby cez realizačnú fázu, kontrolnú a adjustačnú až po hotový výrobok, jeho skladovanie a expedíciu. Žiaci získajú poznatky aj o nových technológiách, materiáloch a moderných spôsoboch organizácie práce a zhodnocovania kvality a predaja produktov výroby. Súčasťou výučby je osvojenie dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce.

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Žiaci získajú vedomosti o strojovom vybavení dielni zamerané na funkčnú stránku strojov a zariadení vo výrobných procesoch priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výroby, oboznamujú sa s pomôckami a ochrannými prvkami, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre uskutočňovanie správneho výrobného postupu. Na základe získaných vedomostí dokážu vykonať základnú údržbu, pravidelnú kontrolu a ošetrovanie strojov a zariadení. Získajú základné informácie o možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky a ich aplikácie v strojoch a zariadeniach odboru, využívanie prídavných zariadení ako aj ochranných prvkov pre bezpečnú manipuláciu s materiálom, so strojným vybavením výrobných dielni oddeľovacieho, strihacieho, šijacieho a žehliaceho procesu výroby. Oboznáma sa so strojovým vybavením v ďalších etapách výroby, kontroly, adjustácie, skladovania a expedície výrobkov. Osvoja si nevyhnutnosť dodržiavania predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- realizovať skúšky textilných a odevných materiálov,
- zhodnotiť kvalitu výroby, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia,
- používať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami,
- používať osobné ochranné pomôcky,
- vykonávať techniky zlepšovania úžitkových vlastností plošných textílií,
- pracovať na PC, na úrovni užívateľa v svojom odbore.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci si osvoja základné predpisy a zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, potrebu používania ochranných pracovných prostriedkov, zásady požiarnej prevencie a ochrany, hygieny výroby ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Žiaci sa naučia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, spoznajú spôsoby ochrany voči nim a osvoja si ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami a ich údržby. Naučia sa vkladať do práce svoj pracovný potenciál, fantáziu a osobné vklady nie len vo výrobnej činnosti, ale aj v práci dizajnerskej, modelárskej a stylingovej. Osvoja si racionálne využívanie materiálov, energií, pracovného času a ľudského potenciálu. Pracovať v súlade so zásadami hygieny a ochrany životného prostredia. Získajú skúsenosti zamestnanca a osvoja si ľudské postoje v pracovnom kolektíve. Osvoja si návyk, že k zabezpečeniu bezporuchového a bezproblémového chodu pracoviska je potrebné usporiadať náradie, skontrolovať stroje a zariadenia, vybrať potrebné materiály a výrobnú dokumentáciu.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na zvládnutie pracovných činností príslušného odboru. V jednotlivých pracovných operáciách pri zhotovovaní výrobkov, žiaci získajú zručnosti so spracovaním rôznych materiálov, používaním strojového zariadenia, nástrojov, pracovných pomôcok, ale zoznámia sa aj hospodárnym využívaním zverených prostriedkov, strojov, zariadení a pracovného potenciálu.

Naučia sa aktívnej a zodpovednej pracovnej činnosti so zreteľom na dodržanie technologickej disciplíny, kvality a množstva odvedenej práce.

Zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na osvojenie zručností pri zhotovovaní náročnejších výrobkov príslušného odboru. Žiaci dokážu čítať a používať technologicкую dokumentáciu, technické výrobné výkresy, pracovné návrhy dizajnérov, dokážu samostatne využívať výpočtovú techniku a aplikačné programy, vedia využívať v práci svoj talent a fantáziu. Naučia sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Vykonávajú pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov a výrobných zariadení. Vedia zhodnotiť kvalitu práce a odstrániť opraviteľné chyby výrobkov.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností, aplikovanie vedomostí a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročnejších výrobkov príslušného odboru. Žiaci vykonávajú náročné technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Svoje teoretické vedomosti a praktické zručnosti vedia aplikovať vo výrobných procesoch, procesoch prípravy výroby, v dizajnérskejších, návrhárskych a stylingových prácach, ale aj v procesoch hodnotenia kvality výroby a jej zhodnocovania. Vedia realizovať činnosti pri nastavovaní, používaní, údržbe a odstraňovaní drobných porúch strojov a zariadení.

20.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory a odborné zamerania

Študijný odbor ODEVNÍCTVO
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent má: <ul style="list-style-type: none">- pomenovať strojové zariadenie v textilnej výrobe,- definovať spôsoby úprav textilných a odevných materiálov,- definovať úžitkové vlastnosti textílií a metódy ich zisťovania,- určiť a zdôvodniť použitie odevného materiálu,- určiť vhodný druh materiálu na daný odev,- popísať základy z oblasti normalizácie a skúšobníctva so zameraním na textil a odevy,- definovať zásady údržby a ošetrovania odevov,- určiť zásady estetického pôsobenia odevného materiálu na kvalitu výrobku,- aplikovať pôsobenie vplyvu dizajnu, stylingu a modelingu na odevný výrobok,- využívať estetické zákonitosti historického a súčasného odievania,- určiť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresoch,- vymedziť postupy konštrukčného riešenia a modelovania jednotlivých druhov výrobkov,- definovať technické výkresy pre výrobu odevov- využívať zariadenia výpočtovej techniky na racionálne spôsoby technickej, technologickej, a konštrukčnej prípravy výroby,- používať dostupné počítačom riadené programy pre modelovanie, stupňovanie a polohovanie materiálu spojené so strihacou technikou,- rozoznať stroje a zariadenia v odevnej výrobe,- rozoznať pomocné a prídavné zariadenia v odevnej výrobe,

- charakterizovať technologické a výrobné postupy v odevnej výrobe,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- zhodnotiť kvalitu odevných výrobkov, poukázať na chyby,
- charakterizovať podstatu odevného podniku, jeho základné činnosti,
- charakterizovať princípy riadiacich procesov v priemyselnej, zákazkovej a remeselnej výrobe odevov,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov.

Obsahové štandardy

Ekonomika a organizácia

Cieľom obsahového okruhu je získať základné vedomosti o trhovej ekonomike, o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve, organizovaní výroby, obchodnej činnosti a súkromnom podnikaní. Obsah vyučovacieho predmetu umožňuje pripraviť žiaka na postupné zapojenie sa do organizačnej činnosti všetkých foriem podnikateľských aktivít.

Riadenie odevnej výroby

Okruhy učiva umožňujú žiakom pochopiť systém odevnej výroby v celom jej komplexe. Žiaci sa naučia orientovať v jednotlivých výrobných procesoch z hľadiska organizácie a riadenia úsekov, zoznámia sa s najprogressívnejšou technikou i technológiou využívanou pri výrobe odevov, so spracovateľskými vlastnosťami nových materiálov, s najnovšími smermi v zhotovení a ďalšom spracovaní strihovej dokumentácie a tiež s perspektívami technického rozvoja odevnej výroby.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- vykonať práce spojené dizajnom a vývojom odevného výrobku a technickej konfekcie,
- vyhotoviť technickú prípravu výroby odevných výrobkov,
- vytvoriť návrh odevného dizajnu a stylingu,
- nakresliť náčrt a vypracovať technický výkres výrobku,
- vytvoriť konštrukcie jednotlivých odevných výrobkov,
- zhotoviť strihové šablóny pánskych, dámskych a detských odevov,
- vytvoriť technické výkresy odevov a ich modelovú úpravu podľa zvoleného materiálu,
- zhotoviť technické výkresy s využitím aplikačných počítačových programov,
- pracovať s počítačovými programami pri konštruovaní, modelovaní, stupňovaní a polohovaní odevov,
- overovať zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti textilných a odevných materiálov,
- obsluhovať základné a špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku,
- zostaviť technologický postup výroby odevov,
- vyhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych, detských odevov, bielizňových výrobkov a výrobkov technickej konfekcie,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality výrobkov,
- stanoviť normy spotreby materiálov s ohľadom na ich hospodárne použitie,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevoch nesprávnou konštrukciou, spracovaním a abnormalitou postavy,
- zhodnocovať výrobu z hľadiska kvality výroby a ekonomického vyjadrenia.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Obsahový okruh poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojenie si základných manuálnych zručností, naučia sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Naučia sa prakticky zhotoviť základné druhy odevov pánskych, dámskych odevov, bielizňových výrobkov a výrobkov technickej konfekcie. Žiaci zvládnu všetky činnosti spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu, oboznámia sa s činnosťou oddeľovacieho procesu pri výrobe ľahkej a ťažkej odevnej konfekcie.

Študijný odbor

STYLING A MARKETING

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pomenovať základnú odbornú odevnú terminológiu,
- popísať užívateľské a spracovateľské vlastnosti odevných materiálov,
- vybrať materiál na výrobok s možnosťou rôznych kombinácií tradičného materiálu s netradičným,
- popísať technologický postup zhotovenia odevu,
- určiť vhodný postup spracovania odevu a doplnku,
- popísať jednoduché druhy odevov,
- pomenovať časti, detaily, diely a tvar odevných výrobkov,
- popísať logistiku výroby,
- popísať predpisy a zásady ochrany životného prostredia,
- používať odbornú terminológiu stylingu, propagácie a reklamy,
- popísať históriu odievania a módného návrhárstva, módné štýly a trendy,
- popísať princípy dizajnu, stylingu a modelingu,
- určiť aspekty estetiky, fantázie, krásy a módy,
- navrhnuť modelovanie odevu na krajčírskej figuríne a na postave,
- popísať zásady a odporúčenia správneho obliekania na danú príležitosť a typ postavy,
- popísať logistiku výroby a predaja,
- popísať zásady vizuálnej komunikácie v odevnom obchode,
- znázorniť graficky návrhy, prezentačné výstupy a portfólia aj s využitím IKT,
- formulovať základné pravidlá propagácie a reklamy,
- používať jednotlivé nástroje marketingového mixu v praxi,
- vybrať vhodný marketingový prieskum,
- popísať možnosti získavania informácií v oblasti módy a predaja,
- používať zásady kultúrneho správania sa na verejnosti pri obchodných rokovaniach, pri nadviazaní obchodných vzťahov a pri styku so zákazníkom,
- používať abecedu úspešnej komunikácie s partnermi a poznať zásady spoločenského a diplomatického protokolu,
- popísať princípy súkromného podnikania,
- popísať odbytovú stratégiu,
- vykonať administratívne úkony a korešpondenciu z obchodnej, podnikovej a personálnej oblasti,
- popísať základné ekonomické procesy,
- aplikovať procesy a pojmy z podnikovej ekonomiky v praktickej činnosti,
- charakterizovať pojmy z podnikovej ekonomiky.

Obsahové štandardy

Styling, propagácia a reklama

Okruhy učiva poskytujú žiakom vedomosti na rozvoj samostatných kreatívnych návrhových zručností, rozvíjajú tvorivú aktivitu, estetické cítenie žiaka a pochopenie kultúrneho a komerčného fenoménu na základe ktorého dokážu vytvoriť „módny imidž“ pre zákazníka. Obsah učiva zahŕňa tvorivé aktivity, ktoré vedú žiaka k samostatnému riešeniu zadaných úloh, vyúsťuje do originálnych a netradičných riešení zadaných úloh prostredníctvom kreatívneho grafického softvéru, digitálnych technológií, prácou s virtuálnym prostredím i reálnym priestorom a materiálom. Obsah učiva umožní žiakom získať vedomosti o propagačných prostriedkoch, prvkoch propagácie, prezentácie, kreatívnom kreslení, tvorbe objektov, textov, práci s digitálnou fotografiou a fotoaparátom. Výchovno-vzdelávacími

cieľmi obsahového štandardu je vybaviť žiaka vedomosťami o najproduktívnejších reklamných metódach s cieľom hľadania rýchlej cesty k zákazníkovi v oblasti prezentácie odevných výrobkov, služieb, a s výberom najvhodnejších reklamných médií.

Móda jednotlivých storočí

Žiaci si osvoja základné vedomosti z histórie odievania, módného návrhárstva, módnych štýlov a trendov, anatómie ľudského tela, typológie postáv a farebnej typológie. Obsah učiva je zameraný na vyhľadávanie a triedenie inšpiračných zdrojov a ich účelné využitie, zásady tvorby odevnej značky.

Marketing

Cieľom obsahového okruhu je získať základné vedomosti z marketingu, vysvetliť a objasniť žiakom podstatu, úlohu a dôležitosť marketingu v podmienkach trhovej ekonomiky, naučiť ich chápať podstatu a úlohu marketingu v podniku. Žiaci sa naučia využívať nástroje marketingu /produkt, cena, distribúcia a propagácia/ pri zabezpečovaní odbytu výrobkov. Získajú praktické zručnosti v marketingovom prieskume trhu, voľbe dodávateľa ale i v tvorbe ceny. Učivo je rozvrhnuté do štyroch rokov a úzko súvisí s predmetom styling a propagačná a reklamná tvorba. Na splnenie cieľa bude vyučujúci voliť vhodné vyučovacie metódy ako je rozhovor so žiakmi, práca s odbornou literatúrou či projektové vyučovanie. Dôraz sa bude klásť na samostatnú prácu žiakov, ich kreativitu a iniciatívnosť. Pri výučbe je dôležité využívať dostupné prostriedky didaktickej a výpočtovej techniky.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- analyzovať módné trendy,
- vybrať vhodný materiál na odevný výrobok a popísať užívateľské a spracovateľské vlastnosti odevných materiálov,
- vytvoriť vzorkovnicu materiálu ako propagačný materiál na výrobok,
- zhotoviť jednoduchý odevný výrobok,
- upraviť odev na postave,
- urobiť modelovanie odevu na krajčírskych figurínach a na postave,
- poradiť zákazníkovi pri výbere odevu a doplnkov,
- zistiť kvalitu výroby, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia,
- vykonať techniky úprav materiálu,
- vytvoriť dokumentáciu k výrobku aj s využitím IKT,
- urobiť technickú kresbu odevu,
- vytvoriť strihovú dokumentáciu k jednotlivým výrobkom,
- vytvoriť dizajnérske štúdie a návrhy stylingu a modelingu,
- zistiť zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti odevných materiálov,
- obsluhovať šijacie stroje, základnú oddeľovaciu a žehliacu techniku,
- ovládať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- pracovať s aplikačnými počítačovými programami pri tvorbe propagačných a reklamných materiálov,
- vyhľadať charakteristický styling odevnej kolekcie,
- vytvoriť vlastnú značku alebo logo firmy,
- vytvoriť štýl obchodu,
- prezentovať a obhájiť výsledky svojej a tímovej práce,
- zistiť informácie prostredníctvom IKT a použiť informácie vo svojej práci,
- znázorniť graficky návrhy, prezentačné výstupy a portfólia aj s využitím IKT,
- zostaviť vlastný podnikateľský plán,
- vykonať marketingový prieskum,
- používať jednotlivé nástroje marketingového mixu v praxi,
- vypočítať minimálnu cenu výrobku,
- vykonať administratívne úkony a korešpondenciu z obchodnej, podnikovej a personálnej oblasti,
- aplikovať procesy a pojmy z podnikovej ekonomiky v praktickej činnosti,
- praktizovať abecedu úspešnej komunikácie s partnermi a zásady spoločenského a diplomatického protokolu,
- používať desaťprstovú hmatovú metódu pri maximálnej presnosti písania,

- dodržiavať platnú normu pri vyhotovovaní písomnosti a pri formálnej úprave textu s cieľom vytvoriť predpoklady pre uplatnenie znalosti a zručnosti v časti korešpondencia vo vyšších ročníkoch,
- vyhotoviť písomnosti z rôznych oblastí hospodárskeho i spoločenského života.

Obsahové štandardy

Projektové cvičenia

Cieľom obsahového štandardu je realizácia projektovej práce. Žiak rieši konkrétny zadaný problém z oblasti tvorby odevu/doplnku, stylingu, marketingu a poradenstva zameraného na životný štýl moderného človeka. Dôraz sa kladie na tvorivú prácu žiaka. Štruktúra projektu zahŕňa vyhľadávanie potrebných informácií, vyriešenie problémovej situácie, spracovanie a vyhodnotenie výsledkov vlastnej práce, prezentácia prostredníctvom IKT. Súčasťou vyučovania je realizácia projektov a exkurzie na výstavy, prezentačné akcie spoločnosti a do obchodných centier

Prax

Cieľom obsahového štandardu je realizácia projektovej práce. Obsah učiva poskytuje žiakom priestor na využitie všetkých vedomostí a zručností získaných počas štúdia pri zhotovení komplexnej práce v oblasti stylingu a marketingu. Cieľom je formou praktickej činnosti osvojiť si nadobudnuté vedomosti z teoretických odborných predmetov (ekonomika, marketing, propagačná a reklamná tvorba, styling,) a odevnej tvorby, správne pochopiť vzťah medzi ekonomikou predaja a propagáciou výrobku . Cieľom je získať praktické zručnosti v navrhovaní a realizovaní firemného imidžu podľa vlastného návrhu ale i požiadaviek zákazníka.

Materiály, modelovanie, tvorba odevu

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakom potrebné vedomosti a zručnosti z oblasti zhotovenia odevov a doplnkov na základe získaných poznatkov o módných trendoch a požiadaviek zákazníka, vrátane informácií o surovinách a materiáloch potrebných na výrobu výrobkov, o ich vlastnostiach a použití, správnom a hospodárnom zaobchádzaní pri skladovaní a spracovaní. Obsahový štandard poskytuje žiakom vedomosti a zručnosti o technologických postupoch, rôznych technikách a zároveň získajú informácie o tom, ako dosiahnuť súlad medzi návrhom modelu, výberom vhodného materiálu a strihovým riešením pre dosiahnutie estetického vzhľadu a dobrej predajnosti výrobku. Žiaci sa zoznamujú aj s chybami pri výrobe výrobkov, čistením a spôsobmi úpravy výrobkov.

Sprístupňovanie obsahového štandardu prebieha formou integrácie odborných predmetov: modelovania strihov, technológia, odevné stroje, odevné materiály a praxe. Obsah štandardu je syntézou teoretického a praktického vyučovania a výrazne prispieva k odbornej kvalifikácii absolventa.

Styling odevu, doplnkov a predajne

Žiaci získajú zručnosti z oblasti stylingu a predaja výrobkov. Obsah učiva je zameraný na získanie vedomostí a zručnosti, ktoré im umožnia pružne reagovať na všetky zmeny, ktoré prináša svet módy, na zhotovovanie základných grafických návrhov odevov a doplnkov, na poznanie teórie farieb v módnom stylingu. Získajú poznatky a zručnosti z oblasti tvorby stylingu odevnej kolekcie a možnostiach optickej korekcie postavy pomocou odevu.

Obchodná a administratívna korešpondencia

Predmet obchodná korešpondencia pozostáva z dvoch častí. Prvá časť sa zameriava na administratívu – nácvik 10 prstovej hmatovej metódy. Druhá časť sa zameriava na obchodnú korešpondenciu, platobný styk, vnútropodnikové písomnosti a zamestnanecké písomnosti. Vyučovacie hodiny v tomto predmete majú prevažne praktický charakter. Žiaci sú cieľavedome vedení k postupnému zvyšovaniu presnosti písania s prihliadnutím na postupné zvyšovanie rýchlosti.

Študijný odbor

OPERÁTOR ODEVNEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať základné ekonomické pojmy a procesy na podnikovej úrovni so zameraním na trhové hospodárstvo,
- charakterizovať organizačné formy podnikov a organizovanie podniku,
- popísať základné rozdelenie a funkciu strojových súčiastok a mechanizmov,
- popísať funkčné princípy strojov a zariadení v oddeľovacom, tepelnotvarovacom a dokončovacom procese,
- vysvetliť základné princípy textilných techník / zošľachtovacie procesy a úpravy textílií/,
- vysvetliť základy anatómie, proporčného rozdelenia postavy, typy postáv,
- popísať zásady a techniku získavania telesných rozmerov, veľkostné sortimenty odevov a bielizne,
- vysvetliť zásady harmónie farieb, farebného cítenia a aplikovania na odev,
- popísať základy normalizácie a štandardizácie v technickom kreslení,
- vysvetliť základné strihové pojmy,
- konštruovať strihy základných pánskych, dámskych, detských odevov a ich modelovať,
- skonštruovať strihové šablóny základného i pomocného materiálu,
- zostaviť technologické postupy pánskych, dámskych a detských odevov,
- vysvetliť skúšanie odevov a spôsoby opravy chýb na odevu,
- vysvetliť zásady dodržiavania technologickej disciplíny a ich vplyv na kvalitu výroby,
- popísať význam medzioperačnej technickej kontroly vo výrobnom procese a kontroly finálnych výrobkov,
- zhodnotiť odevné výrobky z funkčných, výrobných a estetických hľadísk,
- posudzovať typické ekonomické javy a procesy na podnikovej a vnútropodnikovej úrovni,
- riešiť menej náročné rozhodovacie a organizačné situácie na úrovni podniku,
- analyzovať situácie z oblasti ekonomiky výroby, výpočty produktivity práce, výšky mzdy, percentá plnenia výkonových noriem, výpočty nákladov, kalkulácie ceny,
- pracovať s informačno - komunikačnými technológiami a s programami aplikovanými na odbor.

Obsahové štandardy

Ekonomika a organizácia

Cieľom obsahového okruhu je naučiť základné vedomosti o trhovej ekonomike, o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve, organizovaní výroby, obchodnej činnosti a súkromnom podnikaní. Obsah vyučovacieho predmetu umožňuje pripraviť žiaka na postupné zapojenie sa do organizačnej činnosti všetkých foriem podnikateľských aktivít.

Riadenie odevnej výroby

Okruhy učiva umožňujú žiakom pochopiť systém odevnej výroby v celom jej komplexe. Žiaci sa naučia získať orientovať v jednotlivých výrobných procesoch z hľadiska organizácie a riadenia úsekov, zoznámia sa s najprogresívnejšou technikou i technológiou využívanou pri výrobe odevov, so spracovateľskými vlastnosťami nových materiálov, s najnovšími smermi v zhotovení a ďalšom spracovaní strihovej dokumentácie a tiež s perspektívami technického rozvoja celého odvetvia.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- obsluhovať základné i špeciálne stroje s možnosťou nastavenia parametrov ich činnosti, základnú žehliarsku techniku,
- rozoznávať jednotlivé druhy vlákien, priadzí a plošných textílií podľa ich vlastností, mikroskopického vzhľadu a spaľovacej skúšky,
- zvoliť vhodný materiál podľa príslušného druhu odevu a jeho budúceho využitia, hospodárne ho využívať,
- technicky skicovať základné odevné výrobky,
- určovať normy meraním na postave, zaradiť namerané rozmery do tabuľky, určiť veľkosť, typ postavy,
- zručne kresliť základné strihy pánskych, dámskych i detských odevov a bielizne, podľa návrhu a materiálu vykonať ich modelové úpravy,
- vyhotoviť strihové šablóny základného i pomocného materiálu, napolohovať ich na materiál a vystrihnúť výrobok,
- určiť podľa technologického postupu použitie strojov na výrobu daného výrobku,
- zhotoviť základné druhy pánskych, dámskych i detských odevov a bielizne priemyselným a zákazkovým spôsobom,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevu nesprávnou konštrukciou, spracovaním, abnormalitou postavy,
- organizovať výrobu v dielni, zostaviť výrobný postup a ostatnú technickú dokumentáciu,
- uplatňovať nové formy práce zavádzaním racionalizácie do výrobného procesu,
- pri práci v kolektíve podporovať medziľudské vzťahy založené na etických základoch, sledovať a hodnotiť množstvo vykonanej práce,
- hodnotiť kvalitu výrobkov, vykonávať výstupnú kontrolu hotových výrobkov a ich klasifikáciu.

Obsahové štandardy

Technologické cvičenia

Obsahový okruh poskytuje a rozširuje žiakom vedomosti a zručnosti z oblasti výroby vrchných a zvrchných odevných výrobkov. Je predpokladom získania väčších zručností z oblasti strihania, skúšania a technologického spracovania módných druhov odevov, poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je osvojenie si základných zručností žiakov, žiaci poznajú praktické činnosti pracovného procesu a nadobúdajú konkrétne predstavy, praktické vedomosti i zručnosti z oblasti odevnej výroby a z oblasti nastavovania a údržby odevných strojov a zariadení.

21 ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa výchova a vzdelávanie organizuje nielen dennou, ale aj externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa organizuje ako večerná, diaľková alebo dištančná.

Na stredných odborných školách sa organizuje externá forma štúdia pre:

1. uchádzačov so vzdelaním, ktoré poskytovala základná škola a pre uchádzačov so základným vzdelaním v dĺžke štúdia, ktorá je rovnaká ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného študijného alebo učebného odboru,
2. uchádzačov, ktorí získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie v dĺžke štúdia, ktorú určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka príslušného študijného alebo učebného odboru.

Uchádzači o štúdium v učebných odboroch, ktorí vykonali záverečnú skúšku v inom učebnom odbore alebo študijnom odbore a uchádzači o štúdium v študijných odboroch, ktorí vykonali maturitnú skúšku v inom študijnom odbore, študujú len odborné predmety. Štúdium trvá najmenej jeden rok.

Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne.

Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu 6 až 7 konzultačných hodín.

Dištančné vzdelávanie je diaľkové vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa praktické vyučovanie nemôže realizovať dištančnou formou vzdelávania. Odporúča sa kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje teoretické vzdelávanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia. Predpokladom realizácie tejto formy vzdelávania je zabezpečenie overeného kontaktu medzi žiakom a učiteľom, existencia špeciálnych študijných podmienok, umožňujúcich samostatné štúdium a priamy rýchly kontakt s učiteľom a školou.

Dištančné vzdelávanie vyžaduje tvorbu samostatného ŠkVP (popr. samostatnej časti ŠkVP) v ktorom sú presne vymedzené podmienky:

- požadované vstupy,
- realizácia kontaktu žiak – učiteľ (musí byť zabezpečený overený kontakt),
- štruktúra a spôsob realizácie obsahu vzdelávania – napr. súpis požadovaných samostatných prác, zoznam študijných materiálov, pomôcok a ďalších študijných informácií, rád a odporúčaní pre zjednodušenie štúdia,
- kritéria a spôsob hodnotenia jednotlivých výstupov,
- vlastná príprava a realizácia ukončovania štúdia.

Dištančné vzdelávanie sa v plnom rozsahu odvíja od požiadaviek príslušného ŠVP.

Vzdelanie získané vo všetkých formách štúdia je rovnocenné. Z tohto dôvodu je v externej forme štúdia vhodné navýšiť počet vyučovacích hodín/konzultácii v tých predmetoch ŠKVP, ktoré si vyžadujú nácvik zručností. Na tento účel sa využijú disponibilné hodiny uvedené v RUP. V diaľkovom vzdelávaní sa konzultačné hodiny uvedené za celé štúdium môžu využiť na jeden alebo viac predmetov ŠKVP. Žiak sa v externej forme štúdia zo správania neklasifikuje.

21.1 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA

21.1.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	0,5	16
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640
Záverečná skúška		

21.1.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán

¹⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- g) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- h) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	20	640
Záverečná skúška		

21.1.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium

¹⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- h) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.5 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ¹⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	0,5	16
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384
Záverečná skúška		

21.1.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

¹⁸ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- g) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- h) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.7 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ¹⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	12	384
Záverečná skúška		

21.1.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory :

s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.

¹⁹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.9 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6,5	208
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	3,5	112
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6,5	208
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • cudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	15	480
Disponibilné hodiny	3,5	112
SPOLU	30	960
Záverečná skúška		

21.1.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

²⁰ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.11 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	7,5	240
Odborné vzdelávanie	19,5	624
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	7,5	240
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk 	5	160
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19,5	624
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	14,5	464
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	30	960
Záverečná skúška		

21.1.12 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije

²¹ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.13 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	128
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • cudzí jazyk	2	64
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	18	576
Záverečná skúška		

21.1.14 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín . Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

²² Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6–7 hodín)

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.15 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4,5	144
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk 	2,5	80
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	0,5	16
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	18	576
Záverečná skúška		

21.1.16 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na

²³ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.17 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	16	512
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	8	256
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	40	1280
Maturitná skúška		

21.1.18 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za

²⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1. 19 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	18	576
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	18	576
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	10	320
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	40	1280
Maturitná skúška		

21.1.20 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium

²⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.21 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	10	320
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	10	320
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	7	224
Praktická príprava	5	160
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	24	768
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.22 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium

²⁶ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

minimálne 24 hodín a maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.23 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	11	352
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1	32
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	11	352
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	5	160
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	7	224
Praktická príprava	5	160
Disponibilné hodiny	1	32
SPOLU	24	768
Maturitná skúška		

21.1.24 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium

²⁷ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

minimálne 24 hodín a maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.25 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	14	448
Odborné vzdelávanie	19	608
Disponibilné hodiny	7	224
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	14	448
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	8	256
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19	608
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	13	416
Disponibilné hodiny	7	224
SPOLU	40	1280
Maturitná skúška		

21.1.26 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za

²⁸ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.27 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	17	544
Odborné vzdelávanie	19	608
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17	544
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	11	352
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19	608
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	13	416
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	40	1280
Maturitná skúška		

21.1.28 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

²⁹ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10–15 hodín)

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.29 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	8	256
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra prvý cudzí jazyk 	4	128
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	1,5	48
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia geografia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1,5	48
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	24	768
Maturitná skúška		

21.1.30 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4 - ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín, maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium

³⁰ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.31 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	9	288
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	9	288
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	5	160
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1,5	48
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1,5	48
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	24	768
Maturitná skúška		

21.1.32 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

³¹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín, maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.33 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	8	256
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	3	96
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	20	640
Maturitná skúška		

21.1.34 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu

³² Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.35 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	9	288
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	9	288
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	5	160
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • ekológia • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	3	96
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	20	640
Maturitná skúška		

21.1.36 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium

³³ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národností a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.37 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	5	160
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	128
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	5	160
Teoretické vzdelávanie	3	96
Praktická príprava	2	64
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	12	384
Maturitná skúška		

21.1.38 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32

³⁴ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.39 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	5,5	176
Odborné vzdelávanie	4,5	144
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5,5	176
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	3,5	112
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • ekológia • fyzika • chémia • biológia	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Teoretické vzdelávanie	3	96
Praktická príprava	1,5	48
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384
Maturitná skúška		

21.1.40 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za

³⁵ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národností a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.41 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640

21.1.42 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Praktické vyučovanie vymedzené v RUP sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky ŠVP na kompetencie absolventa.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na

³⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21.1.43 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	10	320
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	12	384
Teoretické vzdelávanie	4	128
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384

21.1.44 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Praktické vyučovanie vymedzené v RUP sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky ŠVP na kompetencie absolventa.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na

³⁷ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21. 1. 45 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640

21.1.46 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach, odbornom výcviku alebo odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný

³⁸ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa/majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21.1.47 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	10	320
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	12	384
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384

21.1.48 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach, odbornom výcviku alebo odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný

³⁹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa/majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina
študijných a učebných odborov

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Príloha 1: VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTOM VZDELÁVACOM PROGRAME

Štátny vzdelávací program používa pojmy, ktoré musí akceptovať aj školský vzdelávací program:

- **Vzdelávací program - Kurikulum** (angl. curriculum) – znamená komplexný program riešenia všeobecných a špecifických cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia vzdelávania. Vývoj vzdelávacích programov je otvoreným procesom plánovania, realizácie a hodnotenia inštitucionálneho vzdelávania a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenie na úrovni štátu, školy a triedy.
- **Kurikulárny dokument** vymedzuje vzdelávací program. Štátny vzdelávací program (v krajinách Európskej únie „National Curriculum“ – Národné kurikulum) je štátom garantovaný rámec, ktorý určuje ciele, obsah vzdelávania, vzdelávacie výstupy a smernice na realizáciu školských kurikul v oblasti formálneho (počiatočného) vzdelávania⁴⁰.
- **Cieľ vzdelávania** v ŠVP vyjadruje normy a požiadavky na celkový vzdelanostný a osobnostný rozvoj žiaka, vymedzuje zámery výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho vzdelávacie výstupy, je zameraný na komplexný rozvoj osobnosti žiaka. Sú to navrhované a plánované výsledky vzdelávania a učenia sa. Interpretujeme ich z hľadiska:
 - obsahového (spoločenská zameranosť vzdelávania),
 - vyučovacieho procesu (vyučovanie predmetov),
 - učenia sa žiakov,
 - výsledkov vyučovania (skúšanie).

Ciele vyučovacieho procesu musia spĺňať požiadavky na konzistentnosť, primeranosť, jednoznačnosť a kontrolovateľnosť žiackych výkonov s rešpektovaním taxonómie cieľov (úroveň osvojenia učiva).

Ciele vyučovacieho procesu sú usporiadané podľa hierarchie nasledovne:

- všeobecné ciele (celospoločenské) sú najabstraktnejšie a vyjadrujú výchovné (afektívne, postojoyé, hodnotové) ciele napr. formovať mravné vedomie, rozvíjať tvorivé myslenie, schopnosť riešiť problémy, schopnosť komunikovať, orientovať sa v množstve informácií, prevziať zodpovednosť ap. Informujú širokú verejnosť o vyučovacom procese školy a zároveň umožňujú, aby spoločnosť mohla klásť požiadavky na školu,
- inštitucionálne ciele (ciele školy, skupiny, jednotlivca) reprezentujú požiadavky školy na učebné/študijné odbory napr. profil absolventa, ciele vyučovacích predmetov a ich tematických celkov, výchovné ciele, všetko, čo by mal absolvent vedieť po ukončení vzdelávacieho programu napr. vytvárať kladný vzťah k prírode, prejavovať úctu k rodičom, rozvíjať manuálne a technické zručnosti ap.,
- špecifické ciele (konkrétne) predstavujú ciele vyučovacích hodín vyjadrené výkonmi žiakov v rámci tematických celkov. Sú to ciele:

⁴⁰ Formálne vzdelávanie poskytujú školy v školskom systéme – materské, základné, stredné a vysoké školy. Je to počiatočné vzdelávanie, po ukončení ktorého sa získava prvá formálna úplná kvalifikácia.

- **vzdelávacie ciele** zamerané na všestranný rozvoj osobnosti ako predpokladu sebavýchovy a sebavzdelávania. Zabezpečujú rozvoj záujmov a potrieb žiaka, jeho pamäti, reprodukčného a tvorivého myslenia. Vzdelávacie ciele sú zamerané hlavne na:
 - kognitívne (poznávacie) procesy, ktoré zahŕňajú oblasť vedomostí, intelektuálnych zručností, poznávacích schopností (pamäť, myslenie, tvorivosť). Patrí sem porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza a kritické hodnotenie,
 - psychomotorické (pohybové, zručnosti) procesy, ktorými sa osvojujú zručnosti (reč, písanie, manipulácia) a návyky. Patrí sem imitácia, koordinácia, automatizácia, ap.,
- **výchovné ciele** zamerané na formovanie vzťahu žiakov k svetu, aby stanovené hodnoty prijímali, reagovali na ne, akceptovali ich, integrovali a zvnútorňovali sa s nimi. Vzťahujú sa na:
 - afektívne procesy vymedzujúce oblasť pocitov, postojov, hodnotovej orientácie a sociálno-komunikatívnych zručností. Patrí sem vnímavosť reagovania, oceňovanie hodnôt, charakter, ap.

Cieľ vzdelávania je východiskom a podmienkou pre formulovanie obsahu, zabezpečenie procesu vzdelávania a hodnotenia výsledkov vzdelávacieho procesu.

- **Štandard** je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možný výkon považovať za akceptovateľný.
- **Vzdelávacie výstupy** sú stanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces učenia/vzdelávania. Ide o štruktúrovaný popis vedomostí, zručností a kompetencií (odborné, všeobecné) nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností v danom povolání alebo skupine príbuzných povolaní. Vzdelávacie výstupy v oblasti OVP týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej, čiastočnej) stanovené v profile absolventa voláme **kvalifikačný štandard**. Každý vzdelávacie výstup je vo svojej podstate výkonový štandard.
- **Hodnotiaci štandard** definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých vzdelávacích výstupov. Vychádza z kvalifikačného - výkonového štandardu. Proces hodnotenia vytvára evidenciu o výkone žiaka. Hodnotiaci štandard zahŕňa:
 - kritériá hodnotenia pre každú všeobecnú a odbornú spôsobilosť. Určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon žiaka bol preukázaný. Pokiaľ kompetencie stanovujú, čo má žiak vedieť a urobiť v rámci danej pracovnej činnosti, kritériá určujú, podľa čoho to poznáme a či sú tieto kompetencie osvojené. Kritériá musia byť konkrétne, jasné a zodpovedajúce danej kompetencii,
 - prostriedky a postupy hodnotenia vymedzujú cesty a spôsoby overovania kompetencií,
 - organizačné a metodické pokyny pre maturitné skúšky predstavujú súbor pravidiel a predpisov v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.

- **Vzdelávací štandard** obsahuje súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré majú žiaci dosiahnuť a vykonať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Je súborom výkonových a obsahových štandardov v danom predmete, v danom tematickom celku alebo téme učiva.
- **Výkonový štandard** je základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to významné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení vzdelávania. Musí odpovedať na otázku „*Čo potrebuje žiak vedieť (kognitívna oblasť), čomu musí porozumieť (kognitívna a afektívna oblasť), čo má urobiť (afektívna a psychomotorická oblasť)*“, aby splnil úlohu a preukázal svoj výkon. Je zároveň vstupným (cieľová požiadavka) a výstupným (vzdelávací výstup) štandardom. Výkonový štandard identifikuje merateľnosť vyučovacieho procesu. Popisuje produkt výučby, nie jej proces. Dôkazom dosiahnutia výkonového štandardu – vzdelávacieho výstupu je objektívne, validné a reliabilné priebežné (vyučovacia hodina) a sumatívne hodnotenie (záverečná, maturitná alebo absolventská skúška) na základe spoľahlivých kritérií, prostriedkov a postupov sumatívneho hodnotenia, ktorým sa overí dosiahnutie výkonovej normy. Na vyučovacej hodine sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe špecifických cieľov (výkonové štandardy) a po ukončení vzdelávacieho procesu sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe maturitných tém, zadaní alebo úloh (výkonový štandard) odvodené z profilu absolventa. Z toho dôvodu je kompetenčný profil absolventa zásadným prvkom ŠVP a ŠKVP.
- **Obsahový štandard** vymedzuje základné učivo. Určuje rozsah požadovaných vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje požiadavky a podmienky, ktoré určujú obsah vzdelávania (čo sa majú a ako sa majú žiaci naučiť a učiť) a zručnosti (čo majú žiaci urobiť a ako to majú urobiť), aby úspešne zvládli vzdelávací výstup (preukázali výkon) a vzdelávací program. Obsahový štandard sa formuluje na základe výkonového štandardu. V ŠVP sú popísané vo vzdelávacích oblastiach.
- **Kompetencia**⁴¹ je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu, osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie. V ŠVP a ŠKVP budú stanovené tieto kategórie kompetencií:
 - Kľúčové kompetencie chápeme ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania.

⁴¹ Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o Implementácii Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie. Brusel. 2008.

Vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie⁴².

- **Všeobecné kompetencie** sú základné kognitívne kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie). Vymedzujú široký poznávací základ potrebný pre uplatnenie človeka v spoločnosti a v mimopracovnom živote. Vytvárajú predpoklad celoživotného vzdelávania a prispievajú k profesionalizácii a adaptabilite každého jedinca.
- **Odborné kompetencie** sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktivnosť. Strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.
- **Kvalifikácia**⁴³ je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ak kompetentný orgán rozhodne, že jednotlivec úspešne preukázal vzdelávací výstup podľa validného hodnotiaceho štandardu.
- **Základné učivo** – predstavuje obsahové štandardy, ktoré sú predmetom vzdelávania všetkých žiakov na danom stupni vzdelania. Obsahuje základné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré si musí žiak osvojiť na minimálnej požadovanej úrovni. Základné učivo je stanovené v štátnych vzdelávacích programoch.
- **Rozširujúce** (prehlbujúce, doplnkové, fakultatívne) **učivo** – dopĺňa a rozširuje základné učivo na danom stupni vzdelania podľa komplexných požiadaviek odboru štúdia tak, aby absolvent vzdelávacieho programu mohol získať požadovanú kvalifikáciu. Rozširujúce učivo je stanovené v školských vzdelávacích programoch.
- **Učenie** je proces, v ktorom žiak získava, využíva a prispôbuje si informácie, myšlienky a hodnoty, praktické a kognitívne kompetencie. Prebieha prostredníctvom premýšľania, osobných úvah, obnovy informácií a sociálnych interakcií.
- **Vedomosti** sú výsledkom osvojenia, zhromažďovania a prispôbovania informácií v priebehu vzdelávania alebo učenia sa. Je to súbor faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia a práce. V kontexte kvalifikácií sa vedomosti popisujú ako teoretické alebo faktické.
- **Zručnosti** sú spôsobilosti uplatňovať a aplikovať vedomosti a využívať know-how na zvládnutie rôznych úloh a riešenie problémov. V kontexte kvalifikácii sú zručnosti opísané ako kognitívne (napr. uplatnenie logického, kreatívneho alebo intuitívneho myslenia) a praktické (manuálna zručnosť, šikovnosť, pohotovosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov, nástrojov a prístrojov).

⁴² Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie – Európsky referenčný rámec. Brusel. 2006.

⁴³ Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o Implementácii Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie. Brusel. 2008.

- **Hodnotenie** je najvýznamnejšou časťou ŠkVP. Je to proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiaka. Skúšajúci overujú a porovnávajú výkony (vedomosti, zručnosti a kompetencie) žiakov vo vzťahu ku kritériám. V OVP sa sumatívnym hodnotením (maturitná skúška) overuje, potvrdzuje a uznáva získaná kvalifikácia v danom študijnom alebo učebnom odbore.
- **Kontrola vyučovacieho procesu** je proces, ktorým sa zisťujú a posudzujú výsledky vyučovacieho procesu – vzdelávacie ciele, vzdelávacie výstupy, čiže všetko, čo sa žiaci naučili, osvojili v oblasti kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej. Má dve roviny:
 - Zisťovanie výsledkov vyučovacieho procesu: preverovanie, skúšanie
 - Posúdenie výsledku vyučovacieho procesu: hodnotenie, preverovanie výsledkov podľa štandardov
- **Preverovanie (skúšanie) žiakov** je proces zisťovania výsledku vyučovacieho procesu na základe meranie výkonov žiakov (výkonové štandardy), zistenie toho, čo žiaci vedia a čo nevedia, aká je miera toho čo vedia, oproti tomu, čo vedieť majú, ako sa zlepšili v porovnaní sami so sebou alebo skupinou.
- **Klasifikácia** je zaraďovanie jednotlivých výkonov žiaka do výkonnostných stupňov (v SR je päťstupňová klasifikačná stupnica). Základom na pridelenie klasifikačného stupňa (slovom, číslom, známkou), a tým zaradenie výkonu žiaka do niektorej výkonnostnej skupiny, je výsledok získaný skúšaním.
- **Charakteristika ŠVP** je úvodom do vzdelávacieho programu a konkretizuje ho. Vysvetľuje jeho funkciu, vzťah ku školskému vzdelávaciemu programu (ďalej len „ŠkVP“), objasňuje pojmy, akými sú ciele vzdelávania, požiadavky na vzdelávanie, spôsoby a formy získavania vedomostí, zručností a kompetencií, ich vzťah k povolaniu a kvalifikácii, ktorú získavajú absolventi po ukončení programu. Sú záväznými charakteristikami pre ŠkVP. V tejto časti sa uvádza dĺžka štúdia, nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium, spôsob ukončenia štúdia, poskytnutý stupeň vzdelania, doklad o dosiahnutom vzdelaní, možnosti pracovného uplatnenia, možnosti ďalšieho vzdelávania ako záväzné kritériá pre danú skupinu študijných odborov. Súčasťou charakteristiky je určenie požiadaviek a obmedzení vo vzťahu k prístupnosti povolania z hľadiska veku absolventov, zdravotného a telesného obmedzenia pri výkone povolania, k vhodnosti povolania pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, k najčastejším chorobám a ohrozenia zdravia v dôsledku výkonu povolania, atď. Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, nariadení a vyhlášok uplatňovaných v danej skupine študijných odborov. V ŠkVP sú tieto oblasti podrobnejšie špecifikované a rozpracované vzhľadom na konkrétny odbor prípravy.
- **Profil absolventa ŠVP** je kľúčovým východiskom pre školy, ktoré ho rozpracujú vo vlastných ŠkVP. Kompetencie musia spĺňať a pokrývať všetky požiadavky a potreby trhu práce a vzdelávania tak, aby absolvent po ukončení ŠkVP dosiahol konkrétnu kvalifikáciu – všeobecnú a odbornú. Táto časť programu je zásadným reformným obratom pri štruktúrovaní vzdelávania, ktorá si vyžaduje zmenu celkového prístupu ku vzdelávaniu a učeniu sa tak zo strany učiteľa, ako aj žiaka. Ide o proces určenia požiadaviek v podobe výkonových štandardov. V OVP je stanovenie výkonových štandardov výsledkom aktívnej a úzkej spolupráce so zamestnávateľmi v danom odbore štúdia a prípravy. Vytvorením kompetenčného profilu sa v ŠVP sa definujú konkrétne požiadavky na kvalifikovaný výkon

(kvalifikačný štandard) pracovných činností v skupine príbuzných povolání (skupina študijných odborov), v ŠkVP sa určujú špecifické požiadavky výkonu absolventa ako potenciálnej pracovnej sily pre danú pracovnú pozíciu vo zvolenom povolaní (študijný alebo učebný odbor).

- **Rámcový učebný plán** je základom pre tvorbu školských učebných plánov. ŠVP stanovuje záväzný minimálny počet hodín na všeobecné vzdelávanie, odborné vzdelávanie vrátane praktického vyučovania (odborný výcvik, odborná alebo umelecká prax, praktické cvičenia, iné).
- **Disponibilné hodiny** slúžia k rozšíreniu časových dotácií všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania a sú podporným stimulom pre školy pri rozpracovaní konkrétneho študijného alebo učebného odboru a odborného zamerania pri zohľadnení potrieb školy, rozvojových programov regiónu, zamestnávateľov alebo žiakov. Môžu sa využiť aj na podporu rozvoja osobnosti žiaka, jeho záujmovej orientácie zavedením pestrej škály voliteľných predmetov, prípadne ďalších účelovo zameraných kurzov.
- **Vzdelávacie oblasti** sú okruhy, v ktorých sú stanovené výkonové a obsahové štandardy. Výkonové štandardy sú záväznou normou pre školy na tvorbu vzdelávacích výstupov pre jednotlivé vyučovacie predmety. Obsahové štandardy sú záväznou normou pre školy na štruktúrovanie vyučovacích predmetov. Vzdelávacie oblasti v ŠVP sú orientované na základné učivo, ktoré musia školy povinne rešpektovať. Majú nadpredmetový charakter, čo umožňuje školám rôzne vytvárať vlastné ŠkVP, využívať medzipredmetové vzťahy, rozvíjať aplikačné súvislosti s ohľadom na daný študijný odbor alebo jeho odborné zameranie, rozvoj nových technológií, zmeny vo výrobných programoch podnikov, zahraničné poznatky a skúsenosti, individuálne potreby a špecifiká žiakov, rodičov a spoločnosti. Neoddeliteľnou súčasťou každej vzdelávacej oblasti sú aj výchovné a motivačné aspekty, ktoré sa musia začleniť do obsahu vzdelávania. V ŠkVP sa podľa základného stanovuje rozširujúce učivo, ktoré slúži na prehĺbenie základného učiva s ohľadom na záujmy žiaka, rozvoj jeho nadania, rozľadu, daný študijný alebo učebný odbor, odborné zameranie, požiadavky na praktické vyučovanie ap. Rozširujúce učivo má prispieť k tomu, aby si žiaci osvojili zodpovedajúce vedomosti, zručnosti a kompetencie, určité postoje, hodnoty, rozhodovanie, atď. Patria tu aj voliteľné a nepovinné predmety, účelové kurzy v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania, ktoré podporujú a prehľbujú špecifické záujmy žiaka, zdokonaľujú jeho kompetenčnú úroveň (teoretickú, praktickú, telesnú, osobnostnú). Tento typ učiva sa určí buď na štátnej úrovni alebo na úrovni škôl podľa indikovaných potrieb, záujmov a požiadaviek. Vytvára tiež integratívny vyučovací mostík pre rôzne projekty, písomné práce, a pod. Malo by sa predovšetkým zameriavať na materiálové a energetické zdroje, kvalitu pracovného prostredia, vplyvy pracovných činností na prostredie a zdravie, na technické a technologické procesy a riadiacu činnosť. Rozširujúce učivo sa môže realizovať rôznymi metódami a formami v rámci teoretického a praktického vyučovania, ale aj mimoškolskými aktivitami. V praktickom vyučovaní je vhodné viesť žiakov napr. k správne upotrebeniu, separovaniu a odvozu odpadov, využívaniu úsporných spotrebičov a postupov, dodržiavaniu požiadaviek na bezpečnosť a hygienu práce.
- **Učebné zdroje** chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch (interiéry a exteriéry). Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo

vzdelávaní. ŠVP odporúča základné učebné zdroje pre danú skupinu študijných odborov. ŠkVP budú špecifikovať tie učebné zdroje, ktoré sú dôležité pre daný odbor štúdia. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

- **Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** je integrálnou súčasťou vzdelávacieho systému. ŠVP predkladá možnosti sprístupniť vzdelávací program čo najširšiemu spektru žiakov. Škola musí zvážiť tieto možnosti a rozhodnúť, či vzdelávací program je vhodný aj pre konkrétnu skupinu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či je spôsobilá ho upraviť podľa podmienok, potrieb a druhu znevýhodnenia a prispôbiť podmienky na ich výučbu. Každá škola je však povinná sledovať individuálne potreby a záujmy žiakov a riešiť ich formou individuálnych učebných plánov a špecifických organizačných opatrení (napr. talentovaní alebo hyperaktívni žiaci).
- **Základné podmienky na realizáciu ŠVP** vychádzajú zo všeobecných platných noriem a určujú základné (minimálne) požiadavky na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Je úlohou školy, aby tieto požiadavky sformulované v ŠVP konkretizovala vo svojom ŠkVP podľa reálnych potrieb a požiadaviek, aktuálnych cieľov a možností. ŠVP determinuje základné materiálne, personálne a organizačné podmienky, ako aj nevyhnutné podmienky bezpečnosti a hygieny práce.

Príloha 2: ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto **funkcie**:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠVP odporúča v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné **formy** hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na záverečnej, maturitnej a absolventskej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná, maturitná a absolventska skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrtročne, polročne, ročne).

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,

- b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v ŠkVP by malo byť založené na **hodnotiacom štandarde**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje sa, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- **Kritériá hodnotenia** zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠkVP by mali byť jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu, skupinovú prácu, laboratórnu prácu, ap. Kritériá sumatívneho hodnotenia by mali byť uvedené vzhľadom k stanoveným témam, zadaniam alebo úlohám ako príloha ŠkVP.
- **Spôsoby a postupy hodnotenia** môžu byť rôzne. Pre OVP odporúčame rozdeliť ich podľa nasledovných kritérií:
 - a) podľa počtu skúšaných žiakov
 - individuálne
 - skupinovo
 - frontálne
 - b) podľa časového zaradenia
 - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
 - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
 - záverečné skúšanie (záverečné, maturitné, absolventské alebo opravné skúšky).
 - c) podľa spôsobu vyjadrovania sa
 - ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),
 - písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
 - praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).
 - d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia Simulované situácie Úloha hrou Ústne odpovede Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Prípadová štúdia Zapisovanie do pracovnej knihy Protokoly Správy Osobný rozhovor Dotazník	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia) Písomné odpovede (testy) Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Porovnanie Prípadová štúdia Školská práca Úlohy a cvičenia

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.
- **Organizačné a metodické pokyny** sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov, dokumentácie a pravidiel pre záverečnú, maturitnú alebo absolventskú skúšku.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa musia vypracovať na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky. Sú stanovené v učebných osnovách vyučovacích predmetov a sú záväzné pre učiteľa a žiaka. Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. V každom ŠkVP musia byť vytvorené jasné a objektívne pravidlá hodnotenia. Pri formulovaní pravidiel sa pridriavajte nasledujúceho usmernenia:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,
- hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosť) daných kritérií,
- klasifikujeme iba prebrané a upevnené učivo,
- používame platnú klasifikačnú stupnicu,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce oznamujeme žiakom vopred,
- učíme žiakov pracovať aj s chybou, ap.

Príloha 3: ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) je zásadným pedagogickým dokumentom školy, na základe ktorého realizuje škola vzdelávanie v danom učebnom alebo študijnom odbore. Je povinnou súčasťou školskej dokumentácie.

Školské vzdelávacie programy sú postavené na nasledovných **princípoch**:

- a. vytvárajú pluralitné a konkurenčné vzdelávacie prostredie medzi školami,
- b. podporujú autonómiu a rozhodovacie privilégiá škôl,
- c. vytvárajú sa pre konkrétny učebný alebo študijný odbor v danej skupine odborov vzdelávania,
- d. regulujú vzdelávacie podmienky v danej škole,
- e. v plnom rozsahu akceptujú potreby regionálneho trhu práce a rozvojové priority školy,
- f. dodržiavajú základný obsah vzdelávania a prípravy, ktorý vymedzuje štátny vzdelávací program,
- g. za ich vypracovanie a schválenie zodpovedá riaditeľ školy,
- h. súlad so štátnym vzdelávacím programom sleduje, kontroluje a hodnotí Štátna školská inšpekcia.

Pri spracovaní ŠkVP sa stanovujú tieto **zásady**. ŠkVP:

- a) sa vypracuje **za celé obdobie štúdia** a riadi sa podľa relevantných ŠVP,
- b) na jednom stupni vzdelania sa pre jeden samostatný učebný alebo študijný odbor vrátane odborného/ných zamerania/ní vypracuje **jeden ŠkVP**,
- c) ŠkVP na danom stupni vzdelania bude integrovať **rôzne formy vzdelávania** – dennú, externú, kombinovanú,
- d) štruktúra ŠkVP musí byť v súlade so školským zákonom:
 - Úvodné identifikačné údaje (názov vzdelávacieho programu, kód a názov odboru štúdia, stupeň vzdelania, názov a adresa školy)
 - Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - Vlastné zameranie školy (veľkosť a vybavenie školy, charakteristika pedagogického zboru, kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy, dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca, spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi)
 - Profil absolventa (charakteristika a kompetencie absolventa)
 - Charakteristika školského vzdelávacieho programu (dĺžka štúdia, forma výchova a vzdelávania, vyučovací jazyk, spôsoby a podmienky ukončovania štúdia, doklad o získanom vzdelaní)
 - Učebný plán
 - Učebné osnovy/moduly pre všetky predmety
 - Materiálno-technické a priestorové podmienky
 - Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
 - Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

- e) súčasťou ŠkVP bude aj prevodník na tvorbu učebných plánov, prehľad plánovania rozvoja kľúčových kompetencií, plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov vrátane časového a vecného harmonogramu, prehľad projekčnej činnosti, témy pre záverečné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, témy (zadania, úlohy) pre maturitné alebo absolventské skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, hodnotiaci materiál pre hodnotenie kľúčových kompetencií a ďalšie materiály podľa rozhodnutia školy,
- f) pri práci s kľúčovými kompetenciami dodržiavajte tieto pravidlá:
- pri tvorbe učebných osnov vyučovacieho predmetu vyberte jeden (prípadne dva) výkonový štandardy kľúčových kompetencií, ktoré sú v rámci predmetu prioritné a súvisia s obsahom výučby,
 - výber kľúčových kompetencií by mal sledovať problematické oblasti osobnosti žiakov alebo rozvoj tých vlastností, ktoré u žiakov najfrekventovanejšie,
 - výber kľúčových kompetencií je nutné organizovať v predmetových komisiách, aby sa v rámci vyučovacích predmetov pokryl čo najväčší počet kľúčových kompetencií,
 - na úrovni triedy sa vyberie jedna spoločná kľúčová kompetencia, ktorú budú rozvíjať a hodnotiť všetci učitelia v rámci vlastných vyučovacích predmetov,
 - každá kľúčová kompetencia musí mať stanovené metódy a formy práce,
 - každá kľúčová kompetencia uvedená v ŠkVP sa musí hodnotiť,
- g) profil absolventa derivujeme zo ŠVP, vybrané zodpovedajúce výkonové štandardy doplníme o ďalšie výkonové štandardy v spolupráci so zamestnávateľmi (analýza povolania) pre konkrétny učebný alebo študijný odbor,
- h) ŠkVP musí mať precízne vypracované pravidlá pre hodnotenie žiakov (kritériá hodnotenia, postupy a prostriedky hodnotenia) a pri svojej tvorbe postupuje v súlade s platnou metodikou.

ŠkVP vypracuje škola v súlade s príslušným ŠVP a metodickým pokynom, ktorým sa určia podrobnosti o tvorbe vzdelávacieho programu. Tvorba ŠkVP je v kompetencií riaditeľa školy, ktorý zodpovedá nielen za jeho kvalitu ale aj za jeho realizáciu. Vzdelávací program musí zabezpečiť súlad s regionálnymi potrebami trhu práce, s rozvojovými potrebami regiónu a požiadavkami zamestnávateľov na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Škola má možnosť požiadať zodpovedajúce vzdelávacie subjekty a objednať si vypracovanie svojho programu. Do projektovania ŠkVP sa môže zapojiť verejné a neštátne inštitúcie.

Pri tvorbe ŠkVP, najmä v oblasti OVP, sa musí zohľadňovať ich relevantnosť a opodstatnenosť k rozvojovým regionálnym programom, strategickým zámerom ekonomického, politického a spoločenského vývoja na národnej regionálnej alebo miestnej úrovni, ku kvalite obsahu vzdelávania, najmä odborného vzdelávania a prípravy a ústretovosť k potrebám a požiadavkám zamestnávateľskej sféry.

Hoci tvorba ŠkVP je v plnej kompetencií riaditeľa školy, konečné **schválenie ŠkVP** musí prebiehať aj na regionálnej úrovni zriaďovateľom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Po schválení ŠkVP úradom samosprávneho kraja musí byť tento dokument **prístupný verejnosti na www stránkach školy**.

Školský vzdelávací program sa môže vypracovať ako štandardný na základe určených vyučovacích predmetov a jeho učebných osnov alebo ako modulový. Je v kompetencií

školy zvážiť, ktorý spôsob spracovania školských programov je pre ňu najvýhodnejší. Použitie modulovej štruktúry školských vzdelávacích programov je vhodné najmä vtedy pokiaľ škola chce ponúknuť individuálne vzdelávacie cesty žiakom, ponúknuť rôzne formy a možnosti vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania.

Škola bude vypracovávať ŠkVP:

- a) v súlade s príslušným ŠVP a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) komplexne, tzn. vymedzí všetky požadované kompetencie absolventa v danom študijnom odbore, vzdelávacie výstupy (výkonové štandardy) a obsah vzdelávania, didaktické postupy uplatňované pri realizácii vzdelávacieho procesu, personálne, materiálne a organizačné podmienky nevyhnutné k dosiahnutiu stanovených cieľov vzdelávania vrátane spolupráce so sociálnymi partnermi pri realizácii programu v dennej forme vzdelávania, ktorí budú v plnej miere podporovať autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) tak, aby bol prehľadný a poskytoval všetky potrebné informácie o vzdelávaní v danom odbore štúdia a aby umožňoval posúdiť súlad so ŠVP,
- d) tak, aby vytváral podmienky pre uznanie odborných kvalifikácií v danom povolání a tým aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce s dôrazom na daný región školy, ale aj na osobnostný rozvoj absolventov a ich pripravenosť celoživotne sa vzdelávať,
- e) tak, aby vytváral podmienky aj pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo dospelých ľudí.